

আন্বেষণ

দ্বাদশ বছৰ ■ চতুৰ্থ সংখ্যা ■ মে, ২০২৫

ম্যানমাৰৰ বিধ্বংসী ভূমিকম্প

মাংৰী ওৰফে মালতী মেম
প'ডকাষ্ট

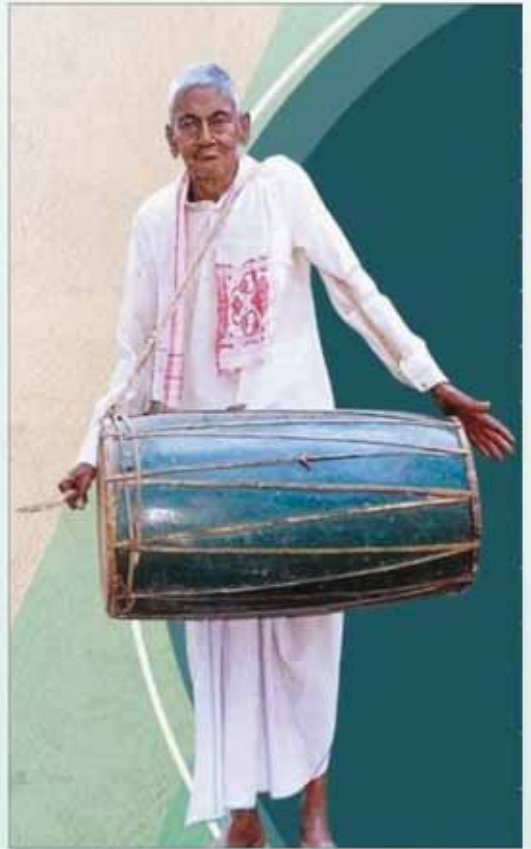
ড'নাল্ড ট্ৰাম্পৰ শুল্ক নীতি আৰু বাণিজ্য যুদ্ধ

বাইট ভাতৃদ্বয়ৰ উৰাজাহাজখন

বেঙুনীয়া ভেকুলী

মোহন ভাইবা

শিখনা জৌলাও ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান

অন্বেষণ

দ্বাদশ বছৰ, চতুৰ্থ সংখ্যা, মে', ২০২৫ চন

অন্বেষণ, অসম জাতীয় বিদ্যালয়ৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে অসম জাতীয় বিদ্যালয় শৈক্ষিক আৰু আৰ্থ-সামাজিক ন্যাসৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত সাধাৰণ জ্ঞান-ভিত্তিক এখন মাহেকীয়া আলোচনী

ANWESHAN, A Monthly inhouse journal of Assam Jatiya Bidyalay,
Published by Assam Jatiya Bidyalay Educational and Socio-Economic Trust

Email : assamjatiyabidyalay@gmail.com

Website : assamjatiyabidyalay.com

সূচীপত্ৰ

২	ম্যানমাৰৰ বিধবংসী ভূমিকম্প ■ অভিজিত শৰ্মা বৰুৱা	২৯	জলবায়ু পৰিবৰ্তন আৰু ইয়াৰ সমাধান ■ দেৱাংগনা বৰঠাকুৰ
৫	দেশ-বিদেশৰ খবৰ ■ কুশল গোস্বামী	৩০	বুঢ়া-বুঢ়ী আৰু চোৰ ■ জেচিকা কলিতা
৮	খবৰৰ লেছেৰি বোটলা ■ কুশল গোস্বামী	৩১	মায়'পিয়া ■ গহনা চক্ৰৱৰ্তী
৯	মাংৰী ওৰফে মালতী মেম ■ নৰেন পাটগিৰি	৩৩	টাইম বেংক—এখনি সহায়ৰ হাত ■ অহিৰণ অন্তৰীপ হালৈ
১০	মহাকাশীয় আৱৰ্জনা আৰু কৃত্ৰিম উপগ্ৰহ জট ■ সুজিৎ নেওগ	৩৪	জোনাক নিশা ■ ভায়লিনা ডেকা
১২	পাৰমাণৱিক গৱেষণা, প্ৰযুক্তি আৰু প্ৰয়োগ ■ বাণু বুজবৰুৱা	৩৪	জোনবাই ■ ৰিতু ৰাগ চৌধুৰী
১৪	চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা	৩৪	পখিলা ■ নৱনীতা শৰ্মা
২০	প'ডকাস্ট ■ নিভা ৰাণী ৰায়	৩৪	শিশু শ্ৰমিক ■ গুঞ্জনগীত পৰাশৰ
২২	শিখনা জৌলাও ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান ■ ছায়াস্নিতা বৈশ্য	৩৫	ডাকঘৰ ■ শিপা ভৰদ্বাজ
২৩	Did You Know ■ Arpita Devi	৩৬	বিস্কুটৰ ইতিহাস ■ চিংকুমণি অধিকাৰী
২৪	Stories from World Classics ■ Neha Bora	৩৭	কুইজ ■ দীপাংকৰ কৌশিক
২৫	চুড'কু	৩৮	কামৰূপীয়া ঢুলীয়া ভাওনাৰ সাধক মোহন ভাইৰা ■ অনামিকা বৰ্মন
২৬	বেঙুনীয়া ভেকুলী ■ চেহনাজ আখতাৰ আহমেদ	৩৯	ড'নাল্ড ট্ৰাম্পৰ শুষ্ক নীতি আৰু বাণিজ্য যুদ্ধ ■ প্ৰণীতা দেৱী
২৭	মানসিক সামৰ্থ্য বিকাশ ■ ৰবীন্দ্ৰ বৰ্মন		

সম্পাদক : ডা° নাৰায়ণ শৰ্মা (অবৈতনিক)
সহযোগী সম্পাদক : পংকজ দত্ত
উপ-সম্পাদক : কুশল গোস্বামী, ড° লিপিমণি দত্ত,
ডিম্পল তালুকদাৰ
ব্যৱস্থাপনা : দিলীপ কুমাৰ দত্ত চৌধুৰী (অবৈতনিক)

বেটুপাত : কুঞ্জৰ দাস
আলোকচিত্ৰ : জাহ্নৱী বৰুৱা
ছবি : পুৰবী ৰাণী বৰা
ডিটিপি : প্ৰশান্ত বৰঠাকুৰ
আৰ্হি পাঠ : কুলধৰ কলিতা
মূল্য : ত্ৰিছ টকা

অসম জাতীয় বিদ্যালয় শৈক্ষিক আৰু আৰ্থ-সামাজিক ন্যাসৰ হৈ দিলীপ কুমাৰ দত্ত চৌধুৰীৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত,
অজাবী ন্যাসৰ ছপাশাল, অসম জাতীয় বিদ্যালয় চৌহদ, নুনমাটি, গুৱাহাটী-৭৮১০২০ত প্ৰণৱ শৰ্মাৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত।

ম্যানমাৰৰ বিধ্বংসী ভূমিকম্প

■ অভিজিত শৰ্মা বৰুৱা

যোৱা ২৮ মাৰ্চ (২০২৫ চন), শুকুৰবাৰে এক ভয়াবহ ভূমিকম্পই ম্যানমাৰক জোকাৰি যায়। বিভিন্ন উৎসৰ পৰা প্ৰাপ্ত তথ্যবোৰ বেলেগ বেলেগ হ'লেও এক নিৰ্ভৰযোগ্য তথ্য অনুসৰি এই ভূমিকম্পত ম্যানমাৰত ৫,৩৫০ জন লোকৰ নিশ্চিতভাৱে মৃত্যু হৈছে, ৭,৮৩০জন লোক আঘাতপ্ৰাপ্ত হৈছে আৰু এতিয়ালৈকে ৫৩০জন লোক সন্ধানহীন হৈ আছে। এই সন্ধানহীন লোকসকলে হয়তো অচিৰেই মৃত্যু হোৱা বা আঘাতপ্ৰাপ্তৰ তালিকাত স্থান পাব।

ম্যানমাৰৰ উপৰি থাইলেণ্ড, চীন দেশ আৰু ভিয়েটনামতো এই ভূমিকম্পই প্ৰভাৱ পেলাইছিল। অৱশ্যে থাইলেণ্ডৰ বাহিৰে আন দুখন দেশত ক্ষয়-ক্ষতি ইমান প্ৰবল নহয়। থাইলেণ্ডত ৪৮ জন লোকৰ মৃত্যু হৈছে, ৩৪ জন আঘাতপ্ৰাপ্ত হৈছে আৰু ৫৩ জন লোক সন্ধানহীন হৈ আছে (এই তথ্যও যিকোনো সময়তে সালসলনি হ'ব পাৰে)। আনহাতে চীন দেশত কোনো লোকৰ মৃত্যু হোৱা নাই, কেৱল দুজন লোক আঘাতপ্ৰাপ্ত হৈছে আৰু ভিয়েটনামত এজন লোকৰ মৃত্যু হৈছে।

এই ভূমিকম্পৰ অভিকেন্দ্ৰ আছিল ম্যানমাৰৰ ছাগায়িং নগৰৰ পৰা প্ৰায় ১৬ কিল'মিটাৰ উত্তৰ-পশ্চিমত। এই অভিকেন্দ্ৰ ম্যানমাৰৰ দ্বিতীয় প্ৰধান মহানগৰী মান্দালয়ৰো ওচৰত। মান্দালয় ম্যানমাৰৰ ৰাজধানীৰ পৰা প্ৰায় ২০০ কিল'মিটাৰ দূৰত আৰু ইয়াৰ অধিবাসীৰ সংখ্যা ১৫ লাখ। প্ৰথম ভূমিকম্পটো আহিছিল দিনৰ ১২ বাজি ৫০ মিনিটত আৰু তাৰ প্ৰাবল্য

আছিল ৭.৭ ৰিখটাৰ। তাৰ ১২ মিনিটৰ পাছত দ্বিতীয় ভূমিকম্পটো আহিছিল আৰু তাৰ প্ৰাবল্য আছিল ৬.৪ ৰিখটাৰ।

ভূমিকম্প কিয় হয়?

বিভিন্ন কাৰণত ভূমিকম্প হ'ব পাৰে। কোনো বৃহৎ ভূমিখণ্ড হঠাতে খহি পৰিলে ভূমিকম্প হ'ব পাৰে, ভূগৰ্ভৰ জুলীয়া অৱস্থাত থকা পদাৰ্থবোৰৰ গতিৰ বাবে ভূমিকম্প হ'ব পাৰে, আগ্নেয়গিৰিৰ উদ্গীৰণৰ বাবে হ'ব পাৰে, কোনোবা উল্কাপিণ্ডই পৃথিৱীত খুন্দা মাৰিলেও সেই স্থানত ভূমিকম্প হ'ব পাৰে। কিন্তু এইবোৰ কাৰণত যিবোৰ ভূমিকম্প হয় সেইবোৰ ভূমিকম্পৰ প্ৰাবল্য বৰ বেছি নহয়। আমি যিবোৰ বিধ্বংসী ভূমিকম্পৰ কথা জানি আহিছোঁ, তাৰ প্ৰায় সকলোবোৰে উৎপত্তিৰ কাৰণ হ'ল পৃথিৱীৰ খোলা বা ভূত্বকৰ দুৰ্বল অংশইদি হঠাতে যথেষ্ট শক্তি নিৰ্গত হোৱা। ভূত্বকৰ সেই দুৰ্বল অংশবোৰক কোৱা হয়—ফল্ট লাইন (fault line) আৰু ফল্ট প্লেণ (fault plane)।

পৃথিৱীৰ খোলাটো একেখন পৃষ্ঠৰে গঠিত নহয়। ই আচলতে কেইখনমান ধেনুভিৰীয়া কঠিন পৃষ্ঠৰেহে গঠিত। সেইকেইখনক টেকটনিক প্লেট বোলা হয়। পৃথিৱীত সাতখন প্ৰাথমিক টেকটনিক প্লেট (tectonic plate) আছে। সেইকেইখন হ'ল—আফ্ৰিকান প্লেট, এণ্টাৰ্কটিক প্লেট, ইউৰেছিয়ান প্লেট, ইণ্ডো-অষ্ট্ৰেলিয়ান প্লেট, নৰ্থ আমেৰিকান প্লেট, পেচিফিক প্লেট আৰু ছাউথ আমেৰিকান প্লেট। আনহাতে এই মূল প্লেটকেইখনৰ ওপৰতে আন কেইখনমান গৌণ প্লেট আছে। সেইকেইখন হ'ল—আৰবিয়ান প্লেট, কেৰিবিয়ান প্লেট, কক'ছ প্লেট, ইণ্ডিয়ান প্লেট, জুৱান ডি ফুকা প্লেট, নাৰ্বকা প্লেট, ফিলিপাইন ছী প্লেট আৰু স্কটিয়া প্লেট। বিভিন্ন ভূগৰ্ভস্থ কাৰণৰ ফলত সেই টেকটনিক প্লেটবোৰৰ এখনে আনখনৰ ফালে গতি কৰিব পাৰে আৰু এনেকৈ এখনে

বিশেষ নিবন্ধ

আনখনৰ ওপৰত হেঁচা প্ৰয়োগ কৰে। যেতিয়ালৈকে এই হেঁচাৰ ফলত এখন প্লেটে আনখন প্লেটৰ ওপৰেদি বা কাষেদি গতি কৰিব পাৰে, তেতিয়ালৈকে বিশেষ কথা নাই। পাছে এনেকৈ গতি কৰি কৰি এটা সময়ত দুয়োখন প্লেটৰ অৱস্থান 'লক' (lock) হৈ যায়, মানে সেই হেঁচাই কাকো গতি কৰাব নোৱাৰা অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰে। তেতিয়া সেই দুয়োখন প্লেটৰ সংযোগস্থলত খুব বেছি প্ৰতিচাপৰ (stress) সৃষ্টি হয়। এই প্ৰতিচাপ যদি ভূপৃষ্ঠৰ কোনো দুৰ্বল অংশইদি, মানে চ্যুতি ৰেখাইদি (fault line) বাহিৰলৈ ওলাই আহিব পাৰে, তেন্তে প্ৰতিচাপৰ প্ৰচণ্ড শক্তিৰ ফলত পৃথিৱীত ভূমিকম্পৰ সৃষ্টি হয়। আনহাতে কেতিয়াবা স্থিতিস্থাপকতা ধৰ্মৰ বাবে প্লেটবোৰ পূৰ্বৰ অৱস্থালৈ ঘূৰি যাব বিচাৰে আৰু অনুকূল পৰিস্থিতিত সেই সুবিধা পালে পুনৰ আগৰ অৱস্থানলৈ ঘূৰি আহে। তেতিয়াও শক্তিৰ উদ্ভৱ হয় আৰু সেই শক্তি ভূত্বকৰ দুৰ্বল অংশইদি বাহিৰলৈ ওলাই আহিলে ওচৰ-পাঁজৰৰ অঞ্চলত প্ৰকাণ্ড জোকাৰণিৰ সৃষ্টি হয়। এই জোকাৰণিয়ে ভূমিকম্পৰ সৃষ্টি কৰে আৰু তৰংগ হিচাপে ভূপৃষ্ঠইদি গতি কৰে। ভূপৃষ্ঠৰ দৰে কঠিন অংশ বা মাধ্যমত পানীৰ তৰংগৰ দৰে তৰংগ সৃষ্টি কৰিবলৈ কিমান প্ৰচণ্ড শক্তিৰ প্ৰয়োজন আমি সহজেই অনুভৱ কৰিব পাৰোঁ। অৱশ্যে বিজ্ঞানীসকলে এই কথাও কৈছে যে সাধাৰণতে ভূমিকম্পৰ ফলত ভূগৰ্ভত উদ্ভূত শক্তিৰ মাত্ৰ দহ শতাংশমানৰহে বিকিৰণ ঘটে। তেনে শক্তিৰ বিকিৰণ হয় ভূপৃষ্ঠৰ ওপৰেদি যোৱা 'ছিছমিক (seismic) তৰংগ'ৰ যোগেদি। এনে ভূমিকম্পবোৰক টেকটনিক ভূমিকম্প বুলি কোৱা হয়। ম্যানমাৰৰ ভূমিকম্পটোও আছিল টেকটনিক ভূমিকম্প।

ম্যানমাৰৰ সাম্প্ৰতিক ভূমিকম্পটো

ম্যানমাৰক অতিশয় সক্ৰিয় ভূতাত্ত্বিক অঞ্চলসমূহৰ ভিতৰৰ এটা বুলি গণ্য কৰা হয়। কাৰণ ম্যানমাৰতে চাৰিখন টেকটনিক প্লেটৰ সংযোগ হৈছে। সেইকেইখন হ'ল—ইউৰেছিয়ান প্লেট, ইণ্ডিয়ান প্লেট, ছুণ্ডা (sunda) প্লেট আৰু বাৰ্মা মাইক্ৰ' প্লেট। ইয়াত আমি নতুনকৈ ছুণ্ডা প্লেট আৰু বাৰ্মা মাইক্ৰ' প্লেটৰ নাম উল্লেখ কৰিছোঁ। ছুণ্ডা

প্লেটখন দক্ষিণ-পূব এছিয়াৰ এখন গৌণ টেকটনিক প্লেট। আগতে এইখনক ইউৰেছিয়ান প্লেটৰ অংশ বুলি ধৰা হৈছিল। পাছে এতিয়া ইয়াক এখন স্বতন্ত্ৰ প্লেট হিচাপে বিবেচনা কৰা হয়। আনহাতে বাৰ্মা মাইক্ৰ' প্লেটখন ইণ্ডিয়ান প্লেট আৰু ছুণ্ডা প্লেটৰ মাজত অৱস্থিত এখন সৰু টেকটনিক প্লেট। দক্ষিণ-পূব এছিয়াৰ এই মাইক্ৰ' প্লেটখন মূলতঃ আন্দামানৰ তলত আছে। বাৰ্মা মাইক্ৰ' প্লেট আৰু ছুণ্ডা প্লেটৰ সংযোগস্থলত এটা ডাঙৰ ফল্ট (fault) বা চ্যুতি আছে। ইয়াৰ নাম ছাগায়িং (Sagaing) চ্যুতি আৰু ইয়াৰ দৈৰ্ঘ্য ম্যানমাৰৰ উত্তৰৰ পৰা দক্ষিণলৈ প্ৰায় ১২০০ কিল'মিটাৰ। প্ৰতি বছৰে এই দুয়োখন প্লেট পৰস্পৰৰ ফালে বছৰি প্ৰায় ১৮-৪৯ মিলিমিটাৰমানকৈ আগ বাঢ়ি আছে। ২৮ মাৰ্চৰ ভূমিকম্পটো এই দুখন প্লেটৰ দুটা অংশই আনুভূমিকভাৱে ওপৰা-উপৰিকৈ গতি কৰাৰ বাবে সংঘটিত হৈছিল।

ছাগায়িং চ্যুতি ম্যানমাৰৰ বাহিৰতো আন্দামানলৈকে বিস্তৃত হৈ আছে। ইতিপূৰ্বে এই চ্যুতিয়েদি কে'বাটাও প্ৰবল ভূমিকম্প হৈছে। তাৰ ভিতৰত উল্লেখযোগ্য হ'ল ১৯৩০ চন (মে' মাহ ৭.৩ ৰিখটাৰ, জুন মাহ ৭.৫ ৰিখটাৰ), ১৯৩১ চন (৭.৫ ৰিখটাৰ), ১৯৪৬ চন (দুটা ৭.৩ আৰু ৭.৭ ৰিখটাৰ), ১৯৫৬ চন (৭.০ ৰিখটাৰ), ১৯৯১ চন (৭.৯ ৰিখটাৰ) আৰু ২০১২ চনৰ (৬.৯ ৰিখটাৰ) ভূমিকম্প। ১৯৩০ চনত সেই চ্যুতিৰ দক্ষিণ অংশৰ বিভংগন (rupture) হৈছিল আৰু সেয়া স্বাভাৱিক হ'বলৈ ১০০ৰ পৰা ১৫০ বছৰ (তেতিয়াৰে পৰা) লাগিব বুলি বিজ্ঞানীসকলে ধাৰণা কৰিছে।

বিশেষ নিবন্ধ

উদ্ধাৰ কাৰ্য্যত সমস্যা

২০২১ চনৰ সামৰিক অভ্যুত্থানৰ পাছৰ পৰা ম্যানমাৰত অশান্তি চলি আছে আৰু গণতন্ত্ৰ বিচৰা জনসাধাৰণ আৰু সামৰিক বাহিনীৰ মাজত গৃহযুদ্ধ চলি আছে। ম্যানমাৰৰ সাম্প্ৰতিক ভূমিকম্পই ১৭ নিযুত মানুহৰ ক্ষতিসাধন কৰিছে আৰু তেওঁলোকৰ বাবে আশ্ৰয়, চিকিৎসা সেৱা আৰু খাদ্যৰ তীব্ৰ অভাৱ ঘটাইছে। কিন্তু গৃহযুদ্ধ, সামৰিক জুণ্টা চৰকাৰে আৰোপ কৰা যোগাযোগ ব্লকআউট, ইণ্টাৰনেট ছাটডাউন আদিৰ বাবে উদ্ধাৰ কাৰ্য্য যথেষ্ট ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে। তাৰ মাজতো চুবুৰীয়া থাইলেণ্ড আৰু মালয়েছিয়াই যথেষ্ট সহায় আগ বঢ়াইছে। সামৰিক জুণ্টা চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰি সাহায্য প্ৰক্ৰিয়া সূচল কৰি তুলিবলৈ ৰাষ্ট্ৰসংঘই তেওঁলোকৰ বিশেষ প্ৰতিনিধি হিচাপে জুলি বিছপক প্ৰেৰণ কৰিছে। হেঁচাত পৰি জুণ্টা চৰকাৰে দুসপ্তাহৰ বাবে যুদ্ধবিৰতি ঘোষণা কৰিলেও বিৰোধী শক্তিৰ বিৰুদ্ধে সামৰিক অভিযান ছেগা-চোৰোকাকৈ চলিয়েই আছে আৰু তাৰ ফলত ভূমিকম্পত ক্ষতিগ্ৰস্ত জনসাধাৰণ আৰু সাহায্যকৰ্মীসকলৰ প্ৰতি ভাবুকিৰ সৃষ্টি হৈছে।

আন অঞ্চলৰ ক্ষয়-ক্ষতি

এই ভূমিকম্পই থাইলেণ্ডৰ কিছু অঞ্চলত, বিশেষকৈ বেংকক অঞ্চলত যথেষ্ট ত্ৰিয়না কৰিছিল। বেংককৰ ভূত্বকৰ এক বৈশিষ্ট্য হ'ল যে তাৰ ওপৰৰ স্তৰৰ মাটি কোমল আৰু সামুদ্ৰিক। সেই বাবে তেনে মাটিত নিৰ্মাণ কৰা সুউচ্চ অট্টালিকাবোৰ ভূমিকম্পৰ সময়ত বেছ বিপদজনক হৈ পৰে। বহু দূৰত হোৱা ভূমিকম্পয়ো সেই অট্টালিকাবোৰৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে। আনকি আন্দামানতো যদি এটা ভূমিকম্প হয়, বেংকক অঞ্চলত তাৰ প্ৰভাৱ দেখা যাব পাৰে। অৱশ্যে ২০০৭ চনত বেংককত এক কঠোৰ 'বিল্ডিং ক'ড' (building code) বলৱৎ কৰা হৈছে আৰু তাৰ ফলত নতুন অট্টালিকাসমূহত ভূমিকম্পৰোধী যথেষ্ট ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে। কিন্তু তাৰ আগতে নিৰ্মাণ কৰা ঘৰসমূহ বিপদজনক হৈয়ে আছে।

২৮ মাৰ্চৰ ভূমিকম্পৰ পাছত সেই অঞ্চলত ১২

এপ্ৰিললৈকে প্ৰায় ৪৬৮টা সৰু-বৰ ভূমিকম্প হৈছে। সেইদিনা ১২ : ৫০ বজাৰ মূল ভূমিকম্পৰ ১২ মিনিটৰ পাছত আন এটা ভূমিকম্পৰ কথা আমি উল্লেখ কৰি আহিছোঁৱেই। ৬.৭ ৰিখটাৰ প্ৰাবল্যৰ সেই ভূমিকম্পটোৰ অভিকেন্দ্ৰ আছিল মান্দালয় ইণ্টাৰনেছনেল এয়াৰপ'ৰ্টৰ তলত। আনহাতে পৰবৰ্তী বাকীবোৰ ভূমিকম্পৰ ১৩টাৰ প্ৰাবল্য আছিল ৫.০ৰ পৰা ৫.৯ ৰিখটাৰৰ ভিতৰত আৰু আন ২১টাৰ প্ৰাবল্য ১.৪ৰ পৰা ৩.০ ৰিখটাৰ। বাকীবোৰ ভূমিকম্পৰ প্ৰাবল্য তাতোকৈও তলত।

কিছু প্ৰাসংগিক কথা

ভূমিকম্পৰ ধ্বংসলীলাৰ ক্ষেত্ৰত এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা হ'ল যে ভূমিকম্পই মানুহ নামাৰে, অসুৰক্ষিত ঘৰ, বিল্ডিং, নদীবান্ধ আদিয়েহে মাৰে। গতিকে ভূমিকম্প সঘনাই হোৱা বা হোৱাৰ সম্ভাৱনা বেছি থকা অঞ্চলৰ অধিবাসীসকলে প্ৰবল জোকাৰণি সহ্য কৰিব পৰাকৈ ঘৰ বা অট্টালিকা নিৰ্মাণত গুৰুত্ব দিয়া উচিত। ২০১১ চনত জাপানত ৯.০ ৰিখটাৰ স্কেলৰ যি প্ৰবল ভূমিকম্প আৰু লগতে ছুনামি হৈছিল, তাতো দেখা গৈছিল যে ঘৰবোৰ ভূমিকম্প প্ৰতিৰোধী হোৱা বাবে প্ৰথমে অহা ভূমিকম্পই বিশেষ ক্ষতি কৰিব নোৱাৰিলে। পাছত যি প্ৰলয়ংকৰী পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হ'ল সেয়া হ'ল ছুনামিৰ বাবেহে।

ভূমিকম্পৰ সঠিক আগজাননী দিয়াটো এতিয়ালৈকে অসম্ভৱ। ভূমিকম্পৰ প্ৰাবল্য জোখা ৰিখটাৰ স্কেলৰ স্ৰষ্টা চাৰ্লছ ফ্ৰেণ্ডিছ ৰিখটাৰ নামৰ আমেৰিকান ভূতত্ত্ববিদজনে ১৯৭৭ চনতে মন্তব্য কৰিছিল, "ভূমিকম্পৰ আগজাননী দিয়াৰ ক্ষেত্ৰখন হ'ল ন-শিকাৰু, বদমাচ আৰু প্ৰচাৰমুখী ভণ্ড লোকৰ ক্ষেত্ৰ।" তেওঁৰ মন্তব্য এতিয়াও প্ৰাসংগিক হৈয়ে আছে। ❖

ভাৰতৰ পৰবৰ্তী মুখ্য ন্যায়াধীশ বি আৰ গাভাই

জ্যেষ্ঠ ন্যায়াধীশ ভূষণ ৰামকৃষ্ণ গাভাইক ভাৰতৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ পৰবৰ্তী মুখ্য ন্যায়াধীশ হিচাপে মনোনীত কৰা হয়। যোৱা ১৬ এপ্রিল তাৰিখে বৰ্তমানৰ মুখ্য ন্যায়াধীশ

সঞ্জীৱ খান্নাই যাৱতীয় অনুমোদনৰ বাবে জ্যেষ্ঠ ন্যায়াধীশ গাভাইৰ নাম কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰলৈ প্ৰেৰণ কৰে। বৰ্তমানৰ মুখ্য ন্যায়াধীশ সঞ্জীৱ খান্নাই ১৩ মে’ তাৰিখে অৱসৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পাছতেই ন্যায়ালয়ৰ আটাইতকৈ জ্যেষ্ঠ ন্যায়াধীশ গাভাইয়ে দেশৰ মুখ্য ন্যায়াধীশ হিচাপে শপত গ্ৰহণ কৰিব। ৬ মাহৰ বাবে মুখ্য ন্যায়াধীশ হিচাপে নিযুক্তি পোৱা বি আৰ গাভাই হৈছে উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ৫২ সংখ্যক মুখ্য ন্যায়াধীশ।

প্ৰধানমন্ত্ৰী মোডীৰ বিমছটেক শীৰ্ষ সন্মিলনত অংশগ্ৰহণ : শ্ৰীলংকা ভ্ৰমণ

যোৱা ৪ আৰু ৫ এপ্রিল তাৰিখে থাইলেণ্ডৰ ৰাজধানী বেংককত অনুষ্ঠিত ষষ্ঠ বিমছটেক (BIMSTEC) শীৰ্ষ সন্মিলনত অংশগ্ৰহণৰ উদ্দেশ্যে প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোডী ৩ এপ্রিল তাৰিখে ৰাজধানী চহৰখনত উপস্থিত হয়। শীৰ্ষ সন্মিলনৰ পূৰ্বে ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীগৰাকী থাইলেণ্ডৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী পেণ্টেংগটান শ্বিনবাটাৰ লগত দ্বিপাক্ষিক বৈঠকত মিলিত হয়। বৈঠকত দুয়োখন দেশৰ মাজত ৰণনীতি, ডিজিটেল অৰ্থনীতি, বন্দৰ, ৰাষ্ট্ৰীয় ক্ষুদ্ৰ নিগম, হস্ততাঁত শিল্প আদি বিষয়ত পাঁচখন বুজাবুজিৰ চুক্তি স্বাক্ষৰিত হয়। দুয়োখন দেশে পৰ্যটকৰ বাবে ই-ভিছা দিয়া প্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ কৰে। সন্মিলনত সদস্য ৰাষ্ট্ৰকেইখনৰ মাজত সাগৰীয় পৰিবহণ, বাণিজ্য ব্যয় হ্ৰাস, ঢাকাত বিমছটেকৰ স্থায়ী সদৰ কাৰ্যালয় স্থাপন আদি বিষয়ত চুক্তি স্বাক্ষৰিত হয়। দেশবোৰৰ মাজত অৰ্থনৈতিক সংহতি, যোগাযোগ, নিৰাপত্তা আদি বিষয় সামৰি ‘ভিজন-২০৩০’ প্ৰকাশ কৰা হয়। থাইলেণ্ড ভ্ৰমণ সামৰি প্ৰধানমন্ত্ৰী মোডী

৫ এপ্রিল তাৰিখে তিনিদিনীয়া ভ্ৰমণসূচীৰে শ্ৰীলংকাৰ ৰাজধানী কলম্বোত উপস্থিত হয়। ভ্ৰমণকালত প্ৰধানমন্ত্ৰী মোডী শ্ৰীলংকাৰ ৰাষ্ট্ৰপতি অনুৰা কুমাৰা দিশানায়কৰ লগত দ্বিপাক্ষিক বৈঠকত মিলিত হয় আৰু প্ৰতিৰক্ষা, শক্তি, স্বাস্থ্য ইত্যাদি বিষয়ত সাতখন বুজাবুজিৰ চুক্তিত স্বাক্ষৰ কৰে। ভ্ৰমণকালত প্ৰধানমন্ত্ৰী মোডীক শ্ৰীলংকাৰ সৰ্বোচ্চ সন্মান ‘মিত্ৰ বিভূষণ’ প্ৰদান কৰা হয়। এই সন্মান লাভ কৰা মোডী হৈছে প্ৰথমগৰাকী ভাৰতীয় প্ৰধানমন্ত্ৰী।

জনপ্ৰিয় অভিনেতা মনোজ কুমাৰৰ দেহাৱসান

পদ্মশ্ৰী সন্মানপ্ৰাপক, দাদাচাহেব ফাল্কে বঁটা বিজয়ী বলিউডৰ জনপ্ৰিয় অভিনেতা, ছবি পৰিচালক মনোজ কুমাৰৰ যোৱা ৪ এপ্রিল তাৰিখে ৮৭ বছৰ বয়সত দেহাৱসান ঘটে। বৰ্তমান পাকিস্তানৰ

এবোটাবাদত ১৯৩৭ চনত জন্মগ্ৰহণ কৰা মনোজ কুমাৰৰ প্ৰকৃত নাম আছিল হৰিকৃষ্ণ গোস্বামী। ১৯৪৭ চনৰ দেশ বিভাজনৰ পাছত ভাৰতলৈ অহা মনোজ কুমাৰৰ প্ৰথমখন চলচ্চিত্ৰ হৈছে ‘ফেশ্বন’ (১৯৫৭)। নিজৰ অভিনয় দক্ষতাৰে অতি কম সময়ৰ ভিতৰত দৰ্শকৰ অন্তৰ স্পৰ্শ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা মনোজ কুমাৰৰ কেইখনমান অতি জনপ্ৰিয় চলচ্চিত্ৰ হৈছে—‘উপকাৰ’, ‘পূৰব আউৰ পশ্চিম’, ‘ৰহ কৌন থি’, ‘ক্ৰান্তি’, ‘ৰোটি-কপড়া-মকান’, ‘ছাহাৰা’, ‘চান্দ’, ‘সুহাগ-সিন্দূৰ’ ইত্যাদি। বলিউডৰ অভিনয় ক্ষেত্ৰখনলৈ আগ বঢ়োৱা অনবদ্য অৱদানৰ বাবে তেওঁ সাতটা ফিল্ম ফেয়াৰ বঁটাৰ লগতে ১৯৯২ চনত পদ্মশ্ৰী সন্মান আৰু ২০১৬ চনত দাদাচাহেব ফাল্কে বঁটা লাভ কৰিছিল।

পোপ ফ্ৰাণ্সিছৰ দেহাৱসান

যোৱা ২১ এপ্রিল তাৰিখে খৃষ্ট ধৰ্মৰ গুৰু তথা ৰোমান কেথলিক পন্থাৰ প্ৰধান পোপ ফ্ৰাণ্সিছৰ ৮৮ বছৰ বয়সত দেহাৱসান ঘটে। দীৰ্ঘদিন ধৰি অসুস্থ হৈ থকা ধৰ্মগুৰুগৰাকীয়ে ভেটিকানৰ বাসভৱন কাছা ছাৰ্টা মাৰ্টাত শেষ নিশ্বাস ত্যাগ কৰে। শাৰীৰিক অসুস্থতাক নেওচি

তেওঁ শেষবাৰৰ বাবে ২০ এপ্রিল তাৰিখে ইষ্টাৰ উপলক্ষে ৰাজহুৱা সভা সম্বোধন কৰি গাজাত যুদ্ধ বন্ধ কৰাৰ বাবে আহ্বান জনাইছিল। সমগ্ৰ জীৱন ঈশ্বৰ আৰু গীৰ্জাৰ সেৱাত আত্মনিয়োগ কৰা ফ্ৰান্সিছ হৈছে

লেটিন আমেৰিকাৰ পৰা নিৰ্বাচিত প্ৰথমগৰাকী পোপ। এই পৰ্য্যন্ত নিৰ্বাচিত ২৬৬ গৰাকী পোপৰ ভিতৰত ২১৭ গৰাকীয়েই ইটালীৰ পৰা নিৰ্বাচিত হৈছে। আৰ্জেণ্টিনাত জন্মগ্ৰহণ কৰা ফ্ৰান্সিছ ২০১৩ চনত পোপ হিচাপে নিৰ্বাচিত হৈছিল। নিজৰ ১২ বছৰীয়া কাৰ্যকালত দৰিদ্ৰজনৰ সেৱাত আত্মোৎসৰ্গা কৰা পোপ ফ্ৰান্সিছৰ প্ৰকৃত নাম হৈছে জৰ্জ মেৰিঅ' বাৰ্গ'ল্লিয়। অতি সাধাৰণ জীৱন-যাপন কৰা পোপগৰাকীক ছেণ্ট মেৰী মেজৰ বেছিলিকাত সাধাৰণ কফিনত ভৰাই সমাধিস্থ কৰা হয়। পোপ ফ্ৰান্সিছৰ প্ৰয়াণত বিশ্বজুৰি শোকৰ ছাঁ পৰে।

বিশ্বকাপ বক্সিঙত হিতেশ গুলিয়াৰ

স্বৰ্ণ পদক জয়

ব্ৰাজিলৰ ফ'জ ড' ইণ্ড্ৰাকুটত অনুষ্ঠিত বক্সিং বিশ্বকাপ প্ৰতিযোগিতাত ভাৰতৰ হিতেশ গুলিয়াই ৭০ কেজি শাখাৰ ফাইনেল খেলত স্বৰ্ণ পদক লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। বক্সিং বিশ্বকাপ প্ৰতিযোগিতাত স্বৰ্ণ পদক লাভ কৰা গুলিয়া হৈছে প্ৰথমগৰাকী ভাৰতীয় বক্সাৰ।

ফাইনেল খেলখনত ২০ বছৰীয়া গুলিয়াই ইংলণ্ডৰ প্ৰতিদ্বন্দ্বী অ'ডেল কামাৰাক পৰাস্ত কৰি এই খিতাপ দখল কৰিবলৈ সমৰ্থ হয়। হাৰিয়ানাৰ বাসিন্দা গুলিয়া সম্প্ৰতি ভাৰতীয় নৌসেনাৰ বিষয়া হিচাপে কৰ্মৰত। প্ৰতিযোগিতাখনত ৫টা স্বৰ্ণ পদকেৰে উজবেকিস্তানে প্ৰথম স্থান দখল কৰে আৰু ভাৰতে এটা ৰূপ আৰু চাৰিটা ব্ৰঞ্জসহ সপ্তম স্থান লাভ কৰে।

ৰাভা-হাছং স্বায়ত্ত পৰিষদৰ নিৰ্বাচনত বিজেপি মিত্ৰজোঁটৰ জয়লাভ

যোৱা ২ এপ্রিল তাৰিখে অনুষ্ঠিত ৰাভা-হাছং স্বায়ত্তশাসিত পৰিষদৰ নিৰ্বাচনৰ ফলাফল ৪ এপ্রিল তাৰিখে ঘোষণা কৰা হয়। ঘোষিত ফলাফল অনুসৰি মুঠ ৩৬ খন আসনৰ শাসনাধিষ্ঠ বিজেপি মিত্ৰজোঁটে ৩৪ খন আসন লাভ কৰি শাসন ক্ষমতা দখল কৰে। বিজেপি দলে ৬ খন আৰু যৌথ সংগ্ৰাম সমিতিয়ে ২৮ খন আসন লাভ কৰাৰ বিপৰীতে বিৰোধী কংগ্ৰেছে এখন আৰু নিৰ্দলীয়ই এখন আসন লাভ কৰে। গোৱালপাৰা আৰু কামৰূপ (গ্ৰাম্য) জিলাত বিস্তৃত হৈ থকা ৰাভা-হাছং স্বায়ত্তশাসিত পৰিষদখন ১৯৯৫ চনত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল আৰু ৪০ জনীয়া পৰিষদখনৰ ৪ জন সদস্য অসম চৰকাৰৰ দ্বাৰা মনোনীত কৰা হয়। দুৰ্ধনৈত সদৰ কাৰ্যালয় থকা পৰিষদখনৰ মুখ্য কাৰ্যবাহী সদস্য হিচাপে টংকেশ্বৰ ৰাভা নিৰ্বাচিত হয়।

বিশিষ্ট ভাষা বিজ্ঞানী, অধ্যাপক ড° নগেন ঠাকুৰৰ দেহাৱসান

বিশিষ্ট ভাষাতত্ত্ববিদ তথা গৱেষক, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ অৱসৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক, সাহিত্যিক ড° নগেন ঠাকুৰৰ যোৱা ১০ এপ্রিল তাৰিখে দেৱগাঁৱত ৮৬ বছৰ বয়সত দেহাৱসান ঘটে। ১৯৩৯

চনৰ ১৯ আগষ্টত জন্মগ্ৰহণ কৰা ড° ঠাকুৰে ১৯৬৪ চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা অসমীয়া বিষয়ত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰি হাফলং মহাবিদ্যালয়ত প্ৰবক্তাৰূপে যোগদান কৰি কৰ্ম জীৱনৰ পাতনি মেলে। বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ পৰা 'শিক্ষক গৱেষণা বৃত্তি' লাভ কৰি তেওঁ জৱাহৰলাল নেহৰু বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা ১৯৮২ চনত ডক্টৰেট ডিগ্ৰী লাভ কৰে আৰু ১৯৮৫ চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত অধ্যাপক হিচাপে যোগদান কৰে।

আৱাহন, ৰামধেনু আদি আলোচনীত লেখা প্ৰকাশেৰে সাহিত্য জগতত প্ৰবেশ কৰা ড° ঠাকুৰৰ কেইখনমান মূল্যবান গ্ৰন্থ হৈছে—মোৰ গানৰ শব্দ, পালি

দেশ-বিদেশৰ খবৰ

প্ৰাকৃত অপভ্ৰংশ আৰু অসমীয়া ভাষা, ভাৰতীয় ভাষাৰ পৰিচয়, পৃথিৱীৰ বিভিন্ন ভাষা, ভাষা আৰু ভাষা চিন্তা, ধীৰে বৈ যায় ডন (অনুবাদ), অশোকৰ অনুশাসন মালা, নিৰ্জনতাৰ পৰা কোলাহললৈ (সংকলন), ভাষা চিন্তা বিচিত্ৰতা (সম্পাদিত) ইত্যাদি।

ভাষাবিদ ড° নগেন ঠাকুৰে অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যলৈ আগ বঢ়োৱা অৱদানৰ স্বীকৃতি স্বৰূপে অসংখ্য বাঁটা তথা সন্মান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। তেওঁ ন'বেল বাঁটা বিজয়ী মিখাইল ছলোকভৰৰ 'And Quite flows the Don' নামৰ উপন্যাসখনৰ অসমীয়া অনুবাদ 'ধীৰে বৈ যায় ডন'ৰ বাবে ১৯৭৩ চনত ছোভিয়েট দেশ নেহৰু বাঁটা, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় মহাৰজত জয়ন্তী ভাষা বাঁটা, নীলমণি ফুকন বাঁটা, এনাজৰীৰ জীৱনজোৰা সাখনা বাঁটা, ৰবীন্দ্ৰ পৰিষদ পুৰস্কাৰ আদি লাভ কৰিছিল।

জম্মু-কাশ্মীৰৰ পেহেলগামৰ নৰসংহাৰ :

ভাৰতৰ বৈদেশিক নীতিৰ বৃহৎ পৰিবৰ্তন

যোৱা ২২ এপ্ৰিল তাৰিখে জম্মু-কাশ্মীৰৰ বাইছৰণ উপত্যকাৰ পেহেলগামত নৱগঠিত উগ্ৰপন্থী সংগঠন টি আৰ এফৰ (The Resistance Front) অতৰ্কিত আক্ৰমণত মুঠ ২৭ জন পৰ্যটকৰ মৃত্যু হয়। উগ্ৰপন্থীসকলে পৰ্যটকসকলক নাম আৰু ধৰ্ম সুধি সুধি হত্যা কৰে। পাকিস্তানৰ চোৰাংচোৱা সংগঠন আইএছআইৰ সমৰ্থনপুষ্ট টিআৰএফৰ মুৰব্বী হৈছে শ্বেখ ছাজ্জাদ গুল। ২০১৯ চনৰ ৫ আগষ্ট তাৰিখে ভাৰতীয় সংবিধানৰ পৰা ৩৭০ নং অনুচ্ছেদ আৰু ৩৫এ ধাৰা বাতিল কৰাৰ পাছত কেন্দ্ৰীয়শাসিত অঞ্চলটোলৈ কিছু পৰিমাণে শান্তি ঘূৰি

আহিছিল আৰু যোৱা ৫ বছৰত জম্মু-কাশ্মীৰ ৭ কোটিতকৈ অধিক দেশী-বিদেশী পৰ্যটকে ভ্ৰমণ কৰিছিল।

পেহেলগামত পাকিস্তান সমৰ্থিত উগ্ৰপন্থীয়ে চলোৱা এই হৃদয়বিদাৰক নৰসংহাৰত দেশত ব্যাপক প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি হয় আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অতি কঠোৰ স্থিতি গ্ৰহণ কৰে আৰু কেইবাটাও কূটনৈতিক সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে তৎকালে প্ৰযোজ্য হোৱাকৈ গ্ৰহণ কৰা বৈদেশিক নীতি বিষয়ক সিদ্ধান্তকেইটা হৈছে—১। ভ্ৰমণৰত পাকিস্তানী নাগৰিকৰ সকলো প্ৰকাৰ ভিছা বাতিল কৰা ২। আট্টাৰী সীমান্ত চকী ছীল কৰা ৩। ১৯৬০ চনত স্বাক্ষৰিত সিন্ধু নদী জলচুক্তি বাতিল কৰা ৪। দিল্লীৰ পাকিস্তান উচ্চাযুক্তৰ কৰ্মচাৰী ৫৫ জনৰ পৰা ৩০ জনলৈ হ্ৰাস কৰা আৰু ৫। সকলো পাকিস্তানী সামৰিক উপদেষ্টাক ভাৰতৰ পৰা ৪৮ ঘণ্টাৰ ভিতৰত বহিষ্কাৰ কৰা।

উগ্ৰপন্থীৰ এই নৃশংস হত্যাকাণ্ডৰ বিৰোধিতা কৰি ২৩ এপ্ৰিল তাৰিখে জম্মু-কাশ্মীৰত স্বতঃস্ফূৰ্ত বন্ধ পালন কৰা হয় আৰু বিশ্বৰ নেতাসকলে এই নৰসংহাৰক গৰিহণা দি ভাৰতৰ স্থিতিক সমৰ্থন কৰে। বৈদেশিক নীতিৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতে গ্ৰহণ কৰা অতি কঠোৰ স্থিতিৰ প্ৰত্যুত্তৰ হিচাপে পাকিস্তানেও ২৪ এপ্ৰিল তাৰিখে কেইবাটাও কূটনৈতিক সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰে। সিদ্ধান্তবোৰ হৈছে—১। ভাৰতৰ বাবে পাকিস্তানী আকাশীপথ নিষিদ্ধ কৰা ২। ভাৰতৰ লগত থকা সকলো বাণিজ্যিক চুক্তি বাতিল কৰা ৩। ৰাধা সীমান্ত চকী বন্ধ কৰা ৪। ছিমলা চুক্তিসহ সকলো চুক্তি বন্ধ কৰা ৫। ভাৰতীয় দূতাবাসৰ সদস্য সংখ্যা ৩০ জনলৈ হ্ৰাস কৰা ৬। ভাৰতীয় ভ্ৰমণকাৰীসকলক ৪৮ ঘণ্টাৰ ভিতৰত দেশ এৰাৰ নিৰ্দেশ দিয়া আদি। ❖

■ সংগ্ৰহ : কুশল গোস্বামী

চুড'কুৰ শুদ্ধ উত্তৰ দিয়া শিক্ষাৰ্থীৰ নাম, এপ্ৰিল, ২০২৫

ময়ূৰী তালুকদাৰ (সপ্তম ক), বৰষা শৰ্মা (পঞ্চম ঘ), যুক্তা গোস্বামী (দশম গ), পল ভৰালী (সপ্তম গ), হাষিকেশ ৰাভা (সপ্তম ঘ) ❖

তোমালোকৰ বাবে প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিওঁতাসকল, এপ্ৰিল, ২০২৫

জিয়ান ফুকন ঠাকুৰীয়া (ষষ্ঠ গ), ৰণাংগন তালুকদাৰ (সপ্তম খ), প্ৰিয়াংশু প্ৰীতিশ শৰ্মা (সপ্তম খ), দিক্ষীতা তালুকদাৰ (নৱম ঘ), অংশুমান কুমাৰ (সপ্তম ঘ)। ❖

খবৰৰ লেছেৰি বোটলা

(২১ মাৰ্চ, ২০২৫ ৰ পৰা ২০ এপ্ৰিল, ২০২৫লৈ)

২৩ মাৰ্চ : ভাৰতবৰ্ষ অহা ১০ বছৰৰ ভিতৰত বিশ্বৰ আটাইতকৈ অধিক ভোগৰ (consumption) কেন্দ্ৰ হ'ব বুলি মাৰ্কিন সংস্থা এঞ্জেল ওৱানে প্ৰকাশ কৰে।

২৪ মাৰ্চ : ইংলণ্ডৰ সংসদ 'হাউছ অব লৰ্ডছ'ত অসমীয়া ভাষা দিৱস পালন কৰা হয়।

২৫ মাৰ্চ : বেংক একাউণ্টত এজন গ্ৰাহকে সৰ্বাধিক ৪ জন নমিনী (nominee) ৰাখিব পৰাকৈ সংসদে আইন প্ৰণয়ন কৰে।

২৭ মাৰ্চ : অসমীয়া গহনাক কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে জিআই টেগ (GI tag) প্ৰদান কৰে।

৩০ মাৰ্চ : ভাৰতৰ মুঠ বৈদেশিক ঋণৰ পৰিমাণ ৭১৭.৯ বিলিয়ন মাৰ্কিন ডলাৰ বুলি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে প্ৰকাশ কৰে।

● কেইবাটাও আন্তৰ্জাতিক বঁটাপ্ৰাপক জনপ্ৰিয় মাৰ্কিন অভিনেতা ৰিচাৰ্ড চেম্বাৰলেইনৰ ৯০ বছৰ বয়সত মৃত্যু হয়।

১ এপ্ৰিল : আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ ছিনেটৰ কোৰী বুকাবে একেবাহে সংসদত ২৫ ঘণ্টা ভাষণ দি বিশ্ব অভিলেখ গঢ়ে।

২ এপ্ৰিল : ২ আৰু ৭ মে' তাৰিখে অসমত পঞ্চায়ত নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত হ'ব বুলি ৰাজ্যিক নিৰ্বাচন আয়োগে ঘোষণা কৰে।

৩ এপ্ৰিল : সমাজসেৱাৰ বাবে লণ্ডননিবাসী প্ৰবাসী অসমীয়া সঞ্জীৱ ভট্টাচাৰ্য্যক 'বুটিছ আম্পায়াৰ মেডেল' আগ বঢ়োৱা হয়।

৪ এপ্ৰিল : ২০৩১ চনত আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰত মহিলা বিশ্বকাপ ফুটবল প্ৰতিযোগিতা হ'ব বুলি ফিফাৰ সভাপতি জিয়ান্নি ইনফেণ্টিনোৱে ঘোষণা কৰে।

৬ এপ্ৰিল : প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোডীয়ে ৰামেশ্বৰমত সাগৰীয় ৰেলপথত দেশৰ প্ৰথমখন উলম্ব উত্তোলন সেতু উদ্বোধন কৰে।

৭ এপ্ৰিল : আৰ্জেণ্টিনাত অনুষ্ঠিত ৰাইফল বিশ্বকাপ

শ্বুটিং প্ৰতিযোগিতাত ভাৰতৰ ৰুদ্ৰাংশ পাটিলে (১০ মিটাৰ শাখাত) স্বৰ্ণ পদক লাভ কৰে।

৯ এপ্ৰিল : ভাৰতৰ মাজেদি বিদেশলৈ বাংলাদেশী সামগ্ৰী ৰপ্তানিত ভাৰত চৰকাৰে নিষেধাজ্ঞা জাৰি কৰে।

১১ এপ্ৰিল : দেশত আয়কৰ প্ৰদানকাৰীৰ সংখ্যা ৯.১৯ কোটিলৈ বৃদ্ধি হোৱা বুলি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে প্ৰকাশ কৰে।

১২ এপ্ৰিল : কোনো বিধানসভাই গৃহীত কৰা বিধেয়ক সন্দৰ্ভত ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে তিনি মাহৰ ভিতৰত সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিব লাগিব বুলি উচ্চতম ন্যায়ালয়ে ঘোষণা কৰে।

১৩ এপ্ৰিল : উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ প্ৰাক্তন ন্যায়াধীশ দীনেশ মহেশ্বৰীক দেশৰ ২৩ সংখ্যক আইন আয়োগৰ অধ্যক্ষ হিচাপে নিযুক্তি দিয়া হয়।

১৫ এপ্ৰিল : আয়াৰলেণ্ডত অনুষ্ঠিত বিশ্ব বিলিয়াৰ্ড চেম্পিয়নশ্বিপত ভাৰতৰ সৌৰভ কোঠাৰীয়ে চেম্পিয়ন খিতাপ দখল কৰে।

১৬ এপ্ৰিল : দেশৰ ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথত অহা ১ মে'ৰ পৰা ফাষ্টেগ (FASTag) ব্যৱস্থাৰ সলনি স্বয়ংক্ৰিয় ভাৰ্চুৱেল টোল প্লাজা আৰম্ভ কৰিব বুলি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ঘোষণা কৰে।

১৭ এপ্ৰিল : ভাৰতীয় মহাকাশচাৰী শুভাংসু শুল্কাক আন্তৰাষ্ট্ৰীয় মহাকাশ ষ্টেছনলৈ মে' মাহত পঠিয়াব বুলি ইছৰ'ৰ অধ্যক্ষ ভি নাৰায়ণনে ঘোষণা কৰে।

১৮ এপ্ৰিল : 'ভাগৱত গীতা' আৰু ভৰত মুনিৰ 'নাট্যশাস্ত্ৰ' ইউনেস্ক'ৰ হেৰিটেজ মেম'ৰি অৱ ৱৰ্ল্ড ৰেজিষ্টাৰত অন্তৰ্ভুক্ত হয়।

১৯ এপ্ৰিল : ছৌডি আৰবত অনুষ্ঠিত ১৮ অনুৰ্ব এছিয়ান এথলেটিকছত ভাৰতৰ হিমাংশু জাখৰে জেভেলিনত (৬৭.৫৭ মিটাৰ) স্বৰ্ণ পদক লাভ কৰে।

২০ এপ্ৰিল : বিশ্ব শৈক্ষিক স্বাধীনতা সূচকাংকত ভাৰতে ১৫৬ সংখ্যক স্থান অধিকাৰ কৰে। ❖

■ সংগ্ৰহ : কুশল গোস্বামী

মাংৰী ওৰফে মালতী মেম

■ নৰেন পাটগিৰি

চৰ্দাৰ বলে কাম কাম
বাবু বলে ধৰে আন
চাহেব বলে লিব পিঠেৰ চাল
যদুৰাম ফাকি দিয়ে
আনিলি আচাম...

এয়া বৃটিছে অসমত
নতুনকৈ খোলা চাহ বাগানত
কাম কৰিবলৈ বাহিৰৰ পৰা
জোৰকৈ ধৰি-বান্ধি অনা চাহ
বনুৱাৰ জীৱনৰ দুখভৰা গান।

বৃটিছে দালালৰ সহায়ত বিহাৰ, উৰিষ্যা, অন্ধ্ৰপ্ৰদেশ আদিৰ
দুৰ্ভিক্ষ পীড়িত অঞ্চলৰ পৰা আদিবাসী লোকক অসমলৈ
আনিছিল। এই বনুৱাৰ মাজত মহিলাও আছিল। বাগানৰ
মেনেজাৰবিলাকে বেছিসংখ্যক মহিলাক বনুৱা হিচাপে
অনাটো বিচাৰিছিল। কিয়নো মহিলাক কম হাজিৰাত
খটুৱাব পাৰিছিল। ভাৰতৰ মুক্তি সংগ্ৰামত এনে এগৰাকী
নিষ্পেষিতা চাহ বনুৱা ছহিদৰ নাম আছিল মাংৰী। সেয়া
আছিল অসহযোগ আন্দোলনৰ সময়। ১৯২১ চন।

মাংৰী আছিল 'তেজপুৰ এণ্ড ঘগৰা' চাহ বাগিচাৰ
তৰুণী চাহকৰ্মী। তাইৰ গিৰীয়েক বিয়াৰ পাছতে
চুকাইছিল। বাগানখনৰ মেনেজাৰজনে মাংৰীক
বলপূৰ্বকভাৱে নিজৰ বাংলাত ৰাখিছিল। তাইক দিছিল
এটা নতুন নাম, মালতী মেম। মেনেজাৰৰ ঔৰসত তাইৰ
দুটাকৈ সন্তানৰ জন্ম হৈছিল। মেনেজাৰে জন্মৰ পাছতে
সন্তান দুটাক মিছন স্কুললৈ পঠিয়াই দিয়া বুলি মাংৰীক
জনাইছিল। সন্তানৰ শোকত বিয়াকুল মাংৰীয়ে
মেনেজাৰৰ বাংলাত সুৰা পান কৰি বাগানৰ বাটে-পথে
নিচাত বাউলী হৈ ঘূৰি ফুৰিছিল।

১৯২১ চনৰ ১৮ আগষ্ট তাৰিখে অসহযোগ
আন্দোলনৰ প্ৰচাৰ চলাবলৈ মহাত্মা গান্ধী প্ৰথমবাৰৰ
বাবে অসমলৈ আহিছিল। তেজপুৰতো বাপুজীয়ে সভা

পাতিছিল। গান্ধীৰ আগমনে
অসমত এটা জাগৰণৰ সৃষ্টি
কৰিছিল আৰু তেওঁৰ
বিদেশী বস্ত্ৰ বৰ্জন আৰু মদ-
কানি নিবাৰণৰ আহ্বানৰ প্ৰতি
মহিলাসকলে ব্যাপক সঁহাৰি
দিছিল।

এদিনাখন স্বাধীনতা
যুঁজৰ নেতা অমিয় কুমাৰ
দাস আৰু লক্ষ্মীধৰ শৰ্মাৰ

নেতৃত্বত এদল কংগ্ৰেছ স্বেচ্ছাসেৱকে দৰঙৰ পাঁচ আলি
নেপালীপট্টৰ চাজিলালৰ মদৰ মহলৰ সন্মুখত মদ
প্ৰচলনৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিবাদ কৰি আছিল। সেইদিনাই
সুৰাসক্ত অৱস্থাত মাংৰী প্ৰতিবাদখলীৰ কাষেদি আহি
আছিল। ইতিমধ্যে তেওঁৰ বিষয়ে স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ
নেতাসকলে ভালদৰে জানিছিল। প্ৰতিবাদখলীৰ ওচৰ
পাওঁতে অমিয় কুমাৰ দাসে মাংৰীক 'মা' বুলি মাতিলে।
অতদিনে 'মা' মাতৃৰ শুনৰ বাবে মাংৰীৰ মনত
তোলপাৰ লাগি আছিল। নিমিষতে উঠলি উঠলি মাংৰী
মেমৰ পুত্ৰ স্নেহ।

—কুন, কুনে মোকে 'মা' বুলি ডাকলিৰে ?

অমিয় কুমাৰ দাসে আগ বাঢ়ি গৈ ক'লে—

—মই মাতিছোঁ। তোমাৰ দুখৰ কথা আমি জানো,
মা।

—তোমৰা ইখানে কি কৰছৰে ?

লক্ষ্মীধৰ শৰ্মাই জনালে, গান্ধীজীৰ আহ্বানত
কংগ্ৰেছ স্বেচ্ছাসেৱকসকলে মদ আৰু কানিৰ বিৰুদ্ধে
মানুহক সজাগ কৰিছে। মাংৰীয়েও গান্ধীজীৰ আহ্বানলৈ
সঁহাৰি জনাই মদ আৰু কানিৰ বিৰুদ্ধে বাগানত প্ৰচাৰ
কৰিব লাগে। 'মা' মাতৃৰে মাংৰীৰ অশান্ত মনটো
খস্তকৰ বাবে হ'লেও শান্ত কৰি পেলাইছিল আৰু

অকথিত ইতিহাস

স্বৈচ্ছাসেৱক এজনৰ হাতৰ পৰা ত্ৰিৰংগা পতাকা এখন লৈ তেওঁ ‘গান্ধী মহাৰাজ’ৰ জয়ধ্বনি দি বাগানৰ ফালে আগ বাঢ়ি গৈছিল।

মাংৰীয়ে পতাকাখন কান্ধত লৈ চাহ বাগানৰ মাজে মাজে অকলশৰে চিঞৰে—‘গান্ধী মহাৰাজা জয়’। কেতিয়াবা চাজিলালৰ মদৰ মহলৰ আগত থিয় হৈ মহল বন্ধ কৰাৰ বাবে গৰ্জন কৰে। দিন যোৱাৰ লগে লগে বাগান কৰ্তৃপক্ষৰ কাণত পৰিল মাংৰীয়ে বাগানত স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ প্ৰচাৰ কৰাৰ খবৰ। সেইদিনত চাহ বাগানত স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ বিষয়ে প্ৰচাৰ কৰাটো নিষিদ্ধ আছিল। ইতিমধ্যে আগৰজন মেনেজাৰ বদলি হৈছিল। নতুন মেনেজাৰজনে মাংৰীক মাতি নি বাগানত স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ প্ৰচাৰ নকৰিবলৈ সৱধান কৰি দিলে। চাহাবৰ

কথাত নিৰক্ষৰা মাংৰীৰ খংটো মূৰত উঠিল আৰু মেনেজাৰৰ কথালৈ কেৰেপ নকৰি মাংৰীয়ে বাগানত মুক্তি আন্দোলনৰ কাৰ্যসূচী নিৰ্ভয়ে চলাই থাকিল। স্বাধীনতাৰ হকে মাত মতাৰ বাবেই মাংৰীক মেনেজাৰে গছত বান্ধি কোবাই মাৰি নদীত উটুৱাই দিয়া বুলি কিছুমানে কয় আৰু এচামে কয়, মাংৰীক গুলীয়াই মাৰিছিল। মাংৰী মেম ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ প্ৰথম মহিলা ছহিদ। কিয়নো ১৯২১ চনলৈ ভাৰতৰ কোনো প্ৰান্ততে স্বাধীনতা সংগ্ৰামত নাৰীয়ে বৃটিছ শাসনৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দি মৃত্যুবৰণ কৰা নাছিল। দেশৰ চৰকাৰে মাংৰী মেমৰ ত্যাগক আজিও স্বীকৃতি দিয়া নাই।

এয়াই থাওকতে মাংৰী ওৰফে মালতী মেমৰ অকথিত কাহিনী। ❖

বিজ্ঞান-বাৰ্তা

মহাকাশীয় আৱৰ্জনা আৰু কৃত্ৰিম উপগ্ৰহ জঁট

■ সুজিৎ নেওগ

চন্দ্ৰত অৱতৰণ কৰাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি মঙল গ্ৰহলৈ মহাকাশযান পঠোৱালৈকে ‘মহাকাশ অন্বেষণে’ মানৱ জাতিলৈ এক উল্লেখযোগ্য বৰঙণি আগ বঢ়াইছে। কৃত্ৰিম উপগ্ৰহৰ প্ৰসাৰে বিশ্বৰ যোগাযোগ ব্যৱস্থা আৰু তথ্য প্ৰযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰখনলৈ বৈপ্লৱিক পৰিবৰ্তন আনিছে। কিন্তু এই দ্ৰুত সম্প্ৰসাৰণ আৰু অগ্ৰগতিয়ে এক অনাকাঙ্ক্ষিত পৰিবেশৰ সূচনা কৰি পৃথিৱীৰ

বহিঃকক্ষপথত বৃদ্ধি পোৱা যাতায়াত পৰিচালনাৰ ক্ষেত্ৰত নতুন প্ৰত্যাহ্বানৰ সৃষ্টি কৰিছে।

অৰবিটিং নাও (Orbiting Now) নামৰ কৃত্ৰিম উপগ্ৰহৰ হিচাপ ৰখা এটা বেচৰকাৰী সংস্থাৰ মতে ২০২৪ চনৰ মে’ মাহলৈকে ৯৯০০টা কাৰ্যক্ষম কৃত্ৰিম উপগ্ৰহই বিভিন্ন কক্ষপথত পৃথিৱীৰ চাৰিওফালে ঘূৰি আছে। ইয়াৰে সৰহসংখ্যক যোগাযোগ ব্যৱস্থাবে জড়িত উপগ্ৰহ। স্পেছ এক্স (Space X) কোম্পানীৰ অধীনতে সৰু আকৃতিৰ ৭০০০ৰো অধিক কৃত্ৰিম উপগ্ৰহই পৃথিৱীৰ নিম্ন কক্ষপথত বিচৰণ কৰি আছে। আমাজন কোম্পানীয়েও প্ৰজেক্ট কুইপাৰৰ দ্বাৰা বিশ্বব্যাপী ব্ৰডবেণ্ড সেৱা প্ৰদানৰ বাবে ৩০০০ৰো অধিক উপগ্ৰহ উৎক্ষেপণৰ পৰিকল্পনা কৰিছে। এনেবোৰ পদক্ষেপৰ ফলশ্ৰুতিতে পৃথিৱীৰ নিম্ন কক্ষপথত (low earth

বিজ্ঞান-বাৰ্তা

orbit) কৃত্ৰিম উপগ্ৰহৰ সংখ্যাৰ সূচকীয় বৃদ্ধি ঘটি পাৰস্পৰিক সংঘৰ্ষৰ আশংকা বঢ়াইছে।

সাম্প্ৰতিক সময়ত মহাকাশত দেখা দিয়া আন এক সমস্যাৰ উৎস হ'ল মহাকাশীয় আৱৰ্জনা। মহাকাশীয় আৱৰ্জনা বুলিলে মহাকাশৰ কক্ষপথত থকা সকলো অকাৰ্য্যকৰী বস্তুকে বুজায়। এইবোৰৰ ভিতৰত বিকল উপগ্ৰহ, উৎক্ষেপণৰ বিভিন্ন পৰ্য্যায়ত ৰকেটৰ পৰা এৰি যোৱা টুকুৰা, সংঘৰ্ষ বা বিস্ফোৰণৰ ফলত সৃষ্টি হোৱা সৰু-ডাঙৰ খণ্ড আৰু মহাকাশ অভিযানৰ সময়ত এৰি থৈ অহা অন্যান্য পেলনীয়া সামগ্ৰী আদি অন্যতম। বৰ্তমানে প্ৰায় ৩৬০০০তকৈ অধিক ১০ ছেমি.তকৈ ডাঙৰ এনে আৱৰ্জনাই পৃথিৱীক প্ৰদক্ষিণ কৰি আছে। আনহাতে, ইয়াতকৈ ক্ষুদ্ৰাকৃতিৰ লাখৰো অধিক টুকুৰাই মহাকাশত বিচৰণ কৰি আছে বুলি অনুমান কৰা হৈছে। ঘণ্টাত প্ৰায় ২৮,০০০ কিল'মিটাৰ বেগত পৃথিৱীৰ চাৰিওফালে প্ৰদক্ষিণ কৰা এই টুকুৰাবোৰে অন্য কাৰ্য্যকৰী উপগ্ৰহ আৰু মহাকাশযানৰ গুৰুতৰ ক্ষতিসাধন কৰিব পাৰে। পৌনঃপুনিক সংঘৰ্ষই অধিক ধ্বংসাৱশেষৰ সৃষ্টি কৰে যাৰ ফলত কেছলাৰ চিনড্ৰাম নামেৰে জনাজাত শৃংখলাবদ্ধ বিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি হয়। মহাকাশযান বা আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মহাকাশ কেন্দ্ৰত থকা মহাকাশচাৰীসকলৰ বাবেও এই ধ্বংসাৱশেষে ভাবুকিৰ সৃষ্টি কৰে।

বতৰৰ পূৰ্বানুমান, যোগাযোগ ব্যৱস্থা, ইণ্টাৰনেট সেৱা, সুৰক্ষা, বৈজ্ঞানিক গৱেষণা আদি বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত কৃত্ৰিম উপগ্ৰহৰ অৱদান অনস্বীকাৰ্য্য। কিন্তু বৰ্তমানে

দেখা দিয়া মহাকাশৰ উপগ্ৰহ আৰু ধ্বংসাৱশেষৰ জঁটে নতুন উৎক্ষেপণৰ ক্ষেত্ৰতো ব্যাপক জটিলতাৰ সৃষ্টি কৰিছে। এই জঁটৰ মাজেৰে নতুন অভিযানৰ বাবে নিৰাপদ কক্ষপথৰ পৰিকল্পনা কৰাটো প্ৰত্যাহ্বানজনক হৈ পৰিছে। মহাকাশীয় আৱৰ্জনাৰ আকাৰত ডাঙৰ টুকুৰাবোৰ কেতিয়াবা বায়ুমণ্ডলৰ মাজেদি আহি ভূপৃষ্ঠত পৰিলে মানুহ, অন্য জীৱ-জন্তু বা সম্পত্তিৰ ক্ষতিসাধন হ'ব পাৰে।

কেইবাটাও মহাকাশ সংস্থা আৰু চৰকাৰে এই ধ্বংসাৱশেষসমূহ ব্যৱস্থাপনা তথা হ্ৰাস কৰি মহাকাশৰ যাতায়াত ব্যৱস্থা সুগম কৰিবলৈ প্ৰচেষ্টা হাতত লৈছে। নাছা আৰু ইউৰোপীয়ান স্পেচ এজেঞ্চিয়ে ৰাডাৰ আৰু টেলিষ্ট'পৰ জৰিয়তে মহাকাশৰ আৱৰ্জনাসমূহ নিৰীক্ষণ কৰে আৰু সম্ভাৱ্য সংঘৰ্ষৰ ভৱিষ্যৎবাণী কৰি জটিলতা দূৰ কৰিবলৈ যাৱতীয় ব্যৱস্থা লৈছে। নতুন অভিযান্ত্ৰিক কৌশলৰ বিকাশ ঘটাই কৃত্ৰিম উপগ্ৰহসমূহে নিজাকৈ এনে আৱৰ্জনা কক্ষপথৰ পৰা বিচ্ছিন্ন কৰাৰ প্ৰযুক্তি উদ্ভাৱন কৰিছে। ক্ষুদ্ৰাকৃতিৰ ধ্বংসাৱশেষসমূহক স্বয়ংক্ৰিয় ৰবটিক আৰ্ম, জাল বা হাৰ্পুন ব্যৱহাৰ কৰি ধৰি ৰখাৰ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।

মহাকাশীয় আৱৰ্জনা আৰু কৃত্ৰিম উপগ্ৰহৰ জঁট এক গুৰুতৰ মহাকাশ অন্বেষণৰ সুৰক্ষা আৰু বহনক্ষমতাক এই সমস্যাই প্ৰভাৱিত কৰে। সমগ্ৰ মানৱ জাতিয়ে উদ্ভাৱন, সহযোগিতা আৰু দায়িত্বশীল পদ্ধতিৰ জৰিয়তে এই প্ৰত্যাহ্বানৰ সৈতে মোকাবিলা কৰাটো অতি প্ৰয়োজনীয়। ❖ (ইণ্টাৰনেটৰ পৰা সংগৃহীত)

তোমালোকৰ বাবে প্ৰশ্ন, মে', ২০২৫

- ১। দ্য ৰেচ অৱ মাই লাইফ—এই আত্মজীৱনীমূলক গ্ৰন্থখনৰ আধাৰত নিৰ্মাণ হোৱা হিন্দী চলচ্চিত্ৰখনৰ নাম কি ?
- ২। ভাৰতৰ জাতীয় পক্ষী ময়ূৰ। ভাৰতৰ জাতীয় সৰীসৃপ কি বাৰু ?
- ৩। ইণ্ডিয়ান প্ৰিমিয়াৰ লীগত চেঞ্চুৰী অৰ্জন কৰা প্ৰথমজন খেলুৱৈ হৈছে ব্ৰেণ্ডন মেককুলাম। ভাৰতৰ মাটিত চেঞ্চুৰী কৰা প্ৰথমজন ভাৰতীয় বেটাৰ কোন বাৰু ?
- ৪। ভাৰতৰ নৱমগৰাকী মুখ্য নিৰ্বাচন আয়ুক্তৰ বিশেষত্ব কি ?
- ৫। লিনা ৱাৰ্টমুলাৰ আছিল প্ৰথম, জেন কেম্পিয়ন আছিল দ্বিতীয়, ছ'ফিয়া কপোলা আছিল তৃতীয়গৰাকী। তিনিও ব্যৰ্থ হৈছিল। তালিকাৰ চতুৰ্থগৰাকী কোন, যিয়ে এই ক্ষেত্ৰত সফল হৈছিল ? ❖

পাৰমাণৱিক গৱেষণা, প্ৰযুক্তি আৰু প্ৰয়োগ

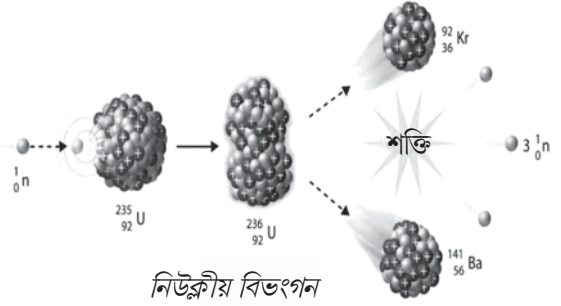
■ বাণু বুজৰবৰুৱা

শক্তি হ'ল সমগ্ৰ জীৱজগতৰ ভেটি স্বৰূপ। দৰাচলতে পৃথিৱীৰ কোনো এটা কাৰ্যই শক্তি বা শক্তিৰ ৰূপান্তৰ অবিহনে সম্ভৱ নহয়। এই শক্তি আমি বিভিন্ন উৎসৰ পৰা পাব পাৰোঁ। এই উৎসসমূহক প্ৰধানকৈ দুটা ভাগত ভগোৱা হৈছে। পৰম্পৰাগত উৎস (কাঠখৰি, জীৱ-জন্তুৰ মল, জীৱাশ্ম ইন্ধন আদি) আৰু অপৰম্পৰাগত উৎস (সৌৰ শক্তি, বায়ু শক্তি, জলবিদ্যুৎ শক্তি, সাগৰীয় শক্তি, ভূ-তাপীয় শক্তি, নিউক্লীয় শক্তি আদি)। জীৱাশ্ম ইন্ধন, যেনে—কয়লা, পেট্ৰ'লিয়াম, প্ৰাকৃতিক গেছ আদিবোৰ বৰ্তমান আমাৰ দেশৰ প্ৰধান ইন্ধন উৎস যদিও এইবোৰৰ সীমিত হোৱাৰ লগতে এইবোৰ নবীকৰণ অযোগ্য সম্পদ হোৱাৰ বাবে ইয়াৰ বিকল্প হিচাপে অপৰম্পৰাগত ইন্ধনৰ ব্যৱহাৰত জোৰ দিয়া হৈছে।

অপৰম্পৰাগত শক্তিৰ ভিতৰত নিউক্লীয় শক্তি উল্লেখযোগ্য। জীৱাশ্ম ইন্ধনৰ এক নিৰ্দিষ্ট পৰিমাণৰ পৰা যিমান শক্তি পাব পাৰি, নিউক্লীয় ইন্ধনৰ পৰা তাতকৈ যথেষ্ট বেছি শক্তি পাব পাৰি। উদাহৰণস্বৰূপে, এক কিল'গ্ৰাম ইউৰেনিয়াম বিয়োজন হৈ যিমান শক্তি উৎপন্ন হয়, ৩৪০০ টন কয়লা পুৰিলে সিমান শক্তি পোৱা যাব।

নিউক্লীয় বা পাৰমাণৱিক শক্তিনো কি ?

নিউক্লীয় শক্তি নিৰ্গত হয় পৰমাণুৰ নিউক্লিয়াছৰ ভিতৰৰ পৰা। কিছুমান গধুৰ পৰমাণু, যেনে—ইউৰেনিয়াম, প্লুট'নিয়াম, থ'ৰিয়াম আদিৰ নিউক্লিয়াছক কম শক্তিৰ নিউট্ৰনেৰে আঘাত কৰিলে এইবোৰ ভাঙি যায়। তেতিয়া যথেষ্ট পৰিমাণৰ শক্তি নিৰ্গত হয়। এই প্ৰক্ৰিয়াক নিউক্লীয় বিয়োজন (nuclear fission) বোলে। এই প্ৰক্ৰিয়াত নতুনকৈ সৃষ্টি হোৱা পৰমাণুৰ ভৰ, মূল পৰমাণুতকৈ সামান্য কম হয়। এই প্ৰক্ৰিয়াত অতি কম পদাৰ্থৰ বিনিময়ত যথেষ্ট বেছি শক্তি পোৱা যায়।

ভাৰতবৰ্ষ আৰু নিউক্লীয় শক্তি

উচ্চমানসম্পন্ন গৱেষণা আৰু প্ৰযুক্তিৰে ভাৰতবৰ্ষ বিশ্বৰ ভিতৰতে পাৰমাণৱিক শক্তিসম্পন্ন এখন উল্লেখযোগ্য দেশ। ১৯৪৮ চনত মহান বিজ্ঞানী ড° হোমী জে ভাবাৰ নেতৃত্বত এটমিক এনাৰ্জি কমিছন (Atomic Energy Commission, AEC) স্থাপিত হৈছিল। এয়াই আছিল আমাৰ দেশত পাৰমাণৱিক শক্তিৰ আনুষ্ঠানিক গৱেষণাৰ আৰম্ভণি। কিন্তু ১৯০১ চনতে জিঅ'লজিকেল ছাৰ্ভে অৱ ইণ্ডিয়াই (Geological Survey of India, GSI) ভাৰতত যথেষ্ট পৰিমাণৰ পিট্চব্লেণ্ড আৰু থ'ৰিয়ামৰ আকৰ থকাটো নিশ্চিত কৰিছিল। তদুপৰি, ভাৰতত প্ৰায় ৭৮০০ টন ইউৰেনিয়াম আৰু প্ৰায় ১৮,০০০ টন থ'ৰিয়াম সংগ্ৰহ কৰিব পৰাকৈ আকৰ আছে বুলি অনুমান কৰা হৈছে। এই গোটেই ইউৰেনিয়ামখিনি যদি ব্যৱহাৰ কৰা হয়, তেন্তে গোটেই প্ৰক্ৰিয়াটোৰ বিভিন্ন পৰ্য্যায়ত উৎপন্ন হোৱা শক্তিৰ পৰিমাণ প্ৰায় ৫৪৪২০ GW (giga watt) হ'ব।

১৯৩৯ চনত পদাৰ্থবিজ্ঞানী মেঘনাদ সাহাই নিউক্লীয় বিয়োজনৰ বিষয়ে পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা আৰম্ভ কৰিছিল আৰু ১৯৪০ চনত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পাঠ্যক্ৰমত পাৰমাণৱিক শক্তি সংযোজন কৰিছিল। ১৯৬৯ চনত স্থাপন কৰা মহাৰাষ্ট্ৰৰ তাৰাপুৰ পাৰমাণৱিক শক্তি

বিজ্ঞান-বাৰ্তা

কেম্দ্ৰটো হ'ল ভাৰতৰ প্ৰথমটো পাবমাণৱিক শক্তি কেম্দ্ৰ। আনহাতে ১৯৫৬ চনত ট্ৰেন্সেৰ ভাৰা পাবমাণৱিক গৱেষণা কেম্দ্ৰত স্থাপন হোৱা অক্ষৰা (Apsara) নামৰ ৰিয়েক্টৰটো (reactor) হ'ল ভাৰত তথা এছিয়া মহাদেশৰ প্ৰথমটো ৰিয়েক্টৰ বা বিকাৰক।

হোমী ভাবাৰ মৃত্যুৰ পাছত ১৯৬৬ চনত এটমিক এনাৰ্জি কমিছন অৱ ইণ্ডিয়াৰ দায়িত্ব লয় বিজ্ঞানী বিক্ৰম ছাৰাভায়ে। তেওঁ ভাৰতৰ সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত পাবমাণৱিক শক্তিৰ ব্যৱহাৰৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিছিল। লগতে এই ক্ষেত্ৰত থলুৱা প্ৰযুক্তি উদ্ভাৱনৰ ক্ষেত্ৰতো গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছিল। তেওঁৰ তত্ত্বাৱধানতে কালপক্কামত (Kalpakam) অৱস্থিত বেগী প্ৰজনক ৰিয়েক্টৰৰ (fast breeder test reactor) স্থাপন কৰা হৈছিল। ১৯৭৯ চনৰ আমেৰিকাৰ থ্ৰি মাইল দ্বীপৰ দুৰ্ঘটনা আৰু ১৯৮৬ চনৰ চাৰ্নবিল (Chernobyl) দুৰ্ঘটনাৰ পাছত নিউক্লীয় বিকাৰকৰ গঠনৰ পৰিকল্পনাৰ কিছু পৰিবৰ্তন হয়। বৰ্তমান পাবমাণৱিক শক্তি আহৰণৰ প্ৰক্ৰিয়াটো তিনি প্ৰকাৰৰ ৰিয়েক্টৰৰ দ্বাৰা সম্পাদন হয়—

(১) উচ্চ চাপযুক্ত গধুৰ পানীৰ ৰিয়েক্টৰ (pressurised heavy water reactor) : ইয়াত ইউৰেনিয়াম ইন্ধন হিচাপে আৰু গধুৰ পানী নিয়ামক (moderator) হিচাপে ব্যৱহাৰ হয়।

(২) বেগী প্ৰজনক ৰিয়েক্টৰ : ইয়াত প্লুট'নিয়াম ব্যৱহাৰ কৰি প্ৰচুৰ শক্তি উৎপাদন কৰা হয়।

(৩) তৃতীয় পৰ্যায়ৰ ৰিয়েক্টৰত থ'ৰিয়াম ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

বৰ্তমান আমাৰ দেশত ২৪টা পাবমাণৱিক ৰিয়েক্টৰ সক্ৰিয় হৈ আছে, য'ত প্ৰায় ৮১৮০ মেগাৱাট শক্তি উৎপাদন হয়।

পাবমাণৱিক শক্তিৰ প্ৰয়োগ

সাধাৰণতে পাবমাণৱিক শক্তি বুলি ক'লে তাৰ বিধ্বংসী ৰূপটোহে মনলৈ আহে। কিন্তু এই শক্তি বিভিন্ন কল্যাণমূলক কাম তথা উন্নত প্ৰযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি। তেনে কিছুমান ক্ষেত্ৰ হ'ল—

(১) পাবমাণৱিক শক্তি বিদ্যুৎ উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োগ কৰা হয়। কুদানকুলাম পাবমাণৱিক শক্তি প্ৰকল্প,

তাৰাপুৰ পাবমাণৱিক শক্তি কেম্দ্ৰ, কাইগাৰ, নাৰ'ৰা কাংৰাজাৰ আৰু ৰাজস্থান পাবমাণৱিক শক্তি কেম্দ্ৰ আদি এনে ধৰণৰ শক্তি কেম্দ্ৰ য'ত যথেষ্ট পৰিমাণৰ বিদ্যুৎ শক্তি উৎপাদন হয়। এনে প্ৰকল্পৰ সহায়ত ২০৩১ চনৰ ভিতৰত ভাৰতৰ বিদ্যুৎ শক্তি উৎপাদনৰ পৰিমাণ বৰ্তমানৰ ৮১৮০ মেগাৱাটৰ পৰা প্ৰায় ২২,৪৮০ মেগাৱাটলৈ বৃদ্ধি কৰাৰ পৰিকল্পনা কৰা হৈছে।

(২) চিকিৎসাবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন ৰোগ চিনাক্তকৰণ আৰু নিৰাময়ৰ বাবে এই শক্তি ব্যৱহাৰ হয়।

(৩) কৃষি আৰু খাদ্য সংৰক্ষণতো পাবমাণৱিক শক্তি ব্যৱহাৰ হয়।

(৪) সাগৰীয় পানীৰ লৱণ আঁতৰাই খোৱাৰ উপযুক্ত কৰিবলৈ, উদ্যোগত উৎপন্ন হোৱা আৱৰ্জনা নাশ কৰিবলৈও এই শক্তি ব্যৱহাৰ হয়।

(৫) বিভিন্ন ধৰণৰ উদ্যোগ আৰু মহাকাশ গৱেষণাৰ ক্ষেত্ৰতো এই শক্তি ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

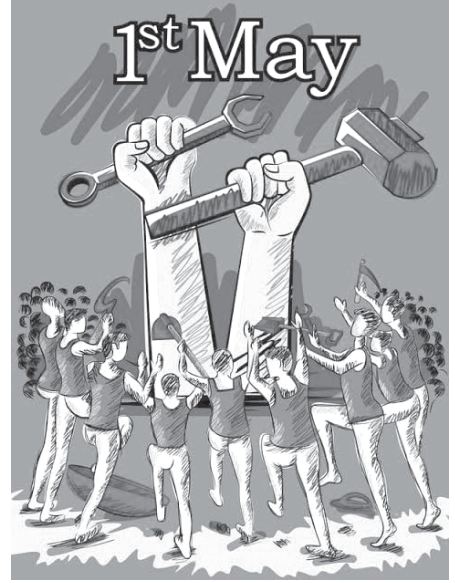
মানৱ জাতি তথা সমগ্ৰ জীৱজগতৰ সুৰক্ষা, ব্যয়বহুলতা, আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাধা-নিষেধ, আৱৰ্জনা নিষ্কাশন আদি বিভিন্ন সমস্যাৰ বাবে পাবমাণৱিক শক্তি আহৰণ তথা প্ৰয়োগ সহজসাধ্য নহয়। আমাৰ দেশৰ পাবমাণৱিক শক্তি আহৰণৰ গোটেই পৰিকল্পনাটোৱে মানৱ কল্যাণ তথা নিজৰ দেশৰ সুৰক্ষাৰ বাবে কৰা হয়। অৱশ্যে বিশ্বৰ কিছুমান দেশে এই শক্তি মাৰণাস্ত্ৰ নিৰ্মাণৰ ক্ষেত্ৰতো ব্যৱহাৰ কৰিছে আৰু তেনে উদাহৰণ আমি ইতিহাসত পাপুঁ। বিজ্ঞানৰ আৱিষ্কাৰসমূহৰ ভাল আৰু বেয়া দুয়োটা দিশ আছে। ভাল দিশত প্ৰয়োগ হ'লেহে সেই আৱিষ্কাৰসমূহৰ সুফল মানৱজাতিয়ে পাব। পাবমাণৱিক শক্তিৰ সুব্যৱহাৰৰ দ্বাৰা মানৱজাতি বহুত আগুৱাই যাব পাৰিব। ❖

চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

আন্তৰ্জাতিক শ্ৰমিক দিৱস

তোমালোক বহুতেই নিশ্চয় জানা, প্ৰতিবছৰে ১ মে' তাৰিখে আমি আন্তৰ্জাতিক শ্ৰমিক দিৱস পালন কৰোঁ। কিন্তু এই কথা জানানে আন্তৰ্জাতিক শ্ৰমিক দিৱস বা মে' দিৱস (May Day) কিয় পালন কৰা হয়? আজিৰ পৰা বহু বছৰ আগতে শ্ৰমিকসকলক ঘণ্টাৰ পাছত ঘণ্টা ধৰি ব'দে-বৰষুণে কাম কৰিবলৈ বাধ্য কৰোৱা হৈছিল আৰু তেওঁলোকক পাবলগীয়া মজুৰিও মালিকপক্ষই দিয়া নাছিল। সেয়েহে শ্ৰমিকসকলে একগোট হৈ নিজৰ অধিকাৰৰ বাবে সংগ্ৰাম কৰিছিল। সেই সংগ্ৰামৰ স্মৃতিত আজিও আমি এই দিৱস পালন কৰোঁ। শ্ৰমিকসকলৰ শ্ৰমৰ গুৰুত্ব কিমান সেয়া উপলব্ধি কৰিবলৈ আৰু তেওঁলোকক মৰ্যাদা দিবলৈকে এই দিৱস সমগ্ৰ বিশ্বই পালন কৰি আহিছে। পাছে তোমালোকে

বুজি পোৱানে শ্ৰম কাক কয়, অথবা শ্ৰমিক বুলি কাক কোৱা হয়? মানুহে জীৱন নিৰ্বাহৰ বাবে সং উপায়েৰে যি কাম কৰে, সেই কামৰেই নাম শ্ৰম। শ্ৰম মানেই মাথোঁ শৰীৰৰ কঠোৰ পৰিশ্ৰম নহয়, ই এক উচ্চ আদৰ্শ, এক পবিত্ৰ কৰ্ম। আমি চকুৰ আগত প্ৰতিদিনে অনেক শ্ৰমিক দেখি থাকোঁ। কৃষক, মজদুৰ, কৰ্মচাৰী, গৃহিণী এই সকলোবোৰ প্ৰত্যেকেই একো একোগৰাকী শ্ৰমিক। যি মানুহে নিজৰ পৰিশ্ৰমেৰে কাম কৰি জীৱিকা উপাৰ্জন কৰে, তেওঁলোকেই শ্ৰমিক। তেওঁলোকে অক্লান্তভাৱে কাম কৰি আমাৰ জীৱন সুন্দৰ আৰু সহজ কৰি তোলে।

এতিয়া বুজোঁ আহা শ্ৰমৰ মৰ্যাদানো কি !

“মা, পানী এগিলাছ আনি দিয়া”—ই এটা অতি সৰু কাম। কিন্তু পানীৰ গিলাছটো আনি দিয়াৰ পাছত আমি যদি মাতৃয়ে কৰা কামটোক কোনো গুৰুত্ব নিদিওঁ, কেৱল পানীগিলাছ পি থওঁ, তেতিয়া মাতৃয়ে কৰা কষ্টখিনিক অৱজ্ঞা কৰা হয়। কিন্তু পানীৰ গিলাছটো হাতত লোৱাৰ পাছত তেওঁৰ প্ৰতি যদি কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰোঁ, তেন্তে সেয়া হ'ব তেওঁৰ কামৰ উচিত মৰ্যাদা দিয়া। বিশ্বৰ সকলো মহান ব্যক্তিয়ে শ্ৰমৰ মৰ্যাদা দিছে। মহাত্মা গান্ধীয়ে কৈছিল, “শ্ৰমৰ অৱমূল্যায়নে এখন সমাজৰ পতনৰ সূচনা কৰে।” শ্ৰমেই সভ্যতা গঢ়ি তোলে, সমাজক উন্নতিৰ পথত আগ

চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

বঢ়ায়। এজন মজদুৰৰ পৰা আৰম্ভ কৰি এজন বিজ্ঞানীলৈকে—সকলোৰে শ্ৰমেৰে আজিৰ উন্নত বিশ্ব সৃষ্টি হৈছে। সেইবাবে কোনো লোকৰে শ্ৰমক সৰু বা কম বুলি ভবা উচিত নহয়। কোনো কাম ডাঙৰ বা সৰু নহয়, কোনো কাম লাজৰো নহয়। সৎ উপায়েৰে, পৰিশ্ৰমেৰে উপাৰ্জন কৰা প্ৰতিটো কামেই গৌৰৱৰ। মজদুৰ, বনুৱা, কৃষক, গৃহিণী, শিক্ষক, কৰ্মচাৰী—এই সকলোৱে নিজৰ নিজৰ ক্ষেত্ৰত কৰা অবিৰত পৰিশ্ৰমৰ ফলতেই আমাৰ সমাজ বৰ্তি আছে। শিক্ষক এজনে ছাত্ৰ এজনক যিমানখিনি স্নেহ আৰু আগ্ৰহেৰে পঢ়ুৱায়, সমান আগ্ৰহেৰে মালী এগৰাকীয়ে ফুলগছৰ যত্ন লয়। একে সমান আগ্ৰহেৰে কৃষক এগৰাকীয়ে শস্য উৎপাদনত নামি পৰে।

এটা কথা আমি বুজা উচিত—শ্ৰম মানে মাথোঁ শৰীৰৰ পৰা ঘাম ওলাই যোৱাকৈ কৰা কামেই নহয়। শ্ৰমত লুকাই থাকে এক ধৰণৰ গৌৰৱবোধ। নিজৰ সামৰ্থ্য শক্তিৰ ওপৰত থকা এক বিশ্বাস। নিজৰ হাতেৰে কৰা কামেই জীৱনৰ আটাইতকৈ মহৎ আৰু পবিত্ৰ কৰ্ম। আজিৰ সময়ত সকলো ধৰণৰ শ্ৰমক সন্মান কৰাটো আমাৰ একান্ত বাঞ্ছনীয়। আনৰ পৰিশ্ৰমক সন্মান জনোৱাৰ মনোভাব আমি সৰুৰে পৰা গঢ় দিব লাগে। নিজেও নিজৰ সৰু সৰু কামবোৰ কৰি নিজে কাম কৰাৰ গৰ্ববোধ উপলব্ধি কৰিব পাৰিব লাগে। শ্ৰমিক দিৱস উদ্‌যাপনৰ সময়ত শিক্ষাৰ্থীসকলে এটা কথাই শিকা উচিত—প্ৰতিগৰাকী শ্ৰমিকৰ দুখ-কষ্ট উপলব্ধি কৰি তেওঁলোকৰ কৰ্মৰ বাবে সহানুভূতি আৰু কৃতজ্ঞতাৰ মনোভাব অন্তৰত পোষণ কৰা। আমাৰ বাবে আটাইতকৈ সৰল শিকনি হ'ল—শ্ৰম নোহোৱাকৈ সুখী জীৱন সম্ভৱ নহয়। সেয়ে শ্ৰমক মৰ্যাদা দিব লাগে, শ্ৰমিকক মৰ্যাদা দিব লাগে। ❖

শুৱলা ভাষা

শিক্ষাৰ্থীসকল, কিছুমান প্ৰায় একে যেন লগা শব্দৰ মাজত অৰ্থৰ তাৰতম্য থকা দেখিবলৈ পোৱা যায়। তেনে দুটামান শব্দৰ অৰ্থৰ পাৰ্থক্য জানি থওঁ আহা :

শব্দ	অৰ্থ	প্ৰায়োগিক বাক্য
অনুকৰণ	আনক দেখি যি কৰা হয়	শিশুৱে ডাঙৰক অনুকৰণ কৰে।
অনুসৰণ	আনৰ পিছে পিছে যোৱা কাৰ্য্য	পুলিচজনে চোৰটোক অনুসৰণ কৰি গৈ কৰায়ত্ত কৰিলে।
অবিজ্ঞ	অজ্ঞানী; যাৰ বিজ্ঞতা নাই	অবিজ্ঞজনৰ কথাত মন বেয়া কৰা উচিত নহয়।
অভিজ্ঞ	জ্ঞানী, যাৰ অভিজ্ঞতা আছে	অভিজ্ঞ লোকৰ কথা মতে কাম কৰিলে সফলতা পোৱা যায়। ❖

চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

অসমীয়া ফকৰা-যোজনা, প্ৰবাদ-প্ৰবচন ইত্যাদি

ৰূপে কি কৰে, গুণেহে সংসাৰ তৰে

ৰূপ অৰ্থাৎ সৌন্দৰ্য্য চিৰস্থায়ী নহয়। সুন্দৰ-সুঠাম, সৌন্দৰ্য্যশালী মানুহৰ সৌন্দৰ্য্য কালৰ গতিত লান পৰে। ৰূপবানজনে সমাজত প্ৰশংসা অৰ্জন কৰিলেও কেৱল ৰূপৰ অধিকাৰী হৈ সমাজ বা সংসাৰ এখন সমৃদ্ধ কৰিব নোৱাৰি। সমাজ এখন সুন্দৰ কৰি গঢ়ি তুলিবলৈ হ'লে গুণৰ প্ৰয়োজন হয়। সজ আচৰণ, সুচিন্তাৰ অধিকাৰী গুণৱন্তজনেহে সংসাৰ এখন সুন্দৰ কৰি তোলাত অৰিহণা যোগাব পাৰে। যোজনাফাৰ্কিৰ অৰ্থ এয়াই।

প্ৰায়োগিক বাক্য : কেৱল ৰূপ-লাৱণ্যৰে ভাল জীৱন এটা গঢ়িব নোৱাৰি, গুণীজনহে ভাল জীৱন এটাৰ অধিকাৰী হ'ব পাৰে; কথাত কয় নহয়—ৰূপে কি কৰে, গুণেহে সংসাৰ তৰে। ❖

ফুটুকানিতো বাঘ থাকে

বাঘ সচৰাচৰ ডাঙৰ হাবিত থাকে। সৰু বন-জংঘলেৰে ভৰা ঠাইত বাঘ থাকিব পাৰে বুলি ভবা নহয়। কিন্তু এই ধাৰণা ভুল। বাঘে প্ৰয়োজন হ'লে ফুটুকলা গছেৰে ভৰা সৰু হাবিতো আত্মগোপন কৰি থাকিব পাৰে।

গতিকৈ কেতিয়াবা ফুটুকানি হাবিতো বাঘ ওলাব পাৰে। এই যোজনাফাৰ্কিৰ অৰ্থ হ'ল সচৰাচৰ নিৰাপদ বুলি ভবা ঠাই বা কামতো ডাঙৰ বিপদৰ সম্ভাৱনা থাকিব পাৰে।

প্ৰায়োগিক বাক্য : কাৰো হাক-বচন নামানি তই যে এই কামটো কৰিবলৈ ওলাইছ, কথাতো ভাল হৈছেনে নিজে এবাৰ ভাবি চাবি; ফুটুকানিতো বাঘ থাকে, মনত ৰাখিবি। ❖

চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

বিশ্ব ঐতিহ্য ক্ষেত্ৰ

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ অন্যতম অংগ ইউনেস্ক'ৰে (UNESCO) বিশ্বৰ বিভিন্ন অঞ্চলৰ ঐতিহ্যপূৰ্ণ স্মৃতিস্থান, সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰ, অৰণ্য, পাহাৰ-পৰ্বত, হ্ৰদ, মৰুভূমি, স্থাপত্য-ভাস্কৰ্য্য, নগৰ, প্ৰাসাদ, ভৱন, কীৰ্তিচিহ্ন আদিৰ ঐতিহ্যক স্বীকৃতি দি সেইবোৰক বিশ্ব ঐতিহ্য ক্ষেত্ৰ হিচাপে ঘোষণা কৰি আহিছে। ১৯৭২ চনত আৰম্ভ হোৱা এই প্ৰকল্পৰ অধীনত ২০২৪ চনলৈ মুঠ ১২২৩টা স্থানক বিশ্ব ঐতিহ্য ক্ষেত্ৰৰ স্বীকৃতি দিয়া হৈছে। ইয়াৰে ৯৫২ খন সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰ, ২৩১ খন প্ৰাকৃতিক স্থান আৰু আন ৪০ খন বিভিন্ন বৈশিষ্ট্যৰ।

শেহতীয়াকৈ অসমৰ চৰাইদেউত অৱস্থিত আহোম যুগৰ মৈদামসমূহকো বিশ্ব ঐতিহ্য ক্ষেত্ৰ হিচাপে স্বীকৃতি দিয়া হৈছে। অসমৰ কাজিৰঙা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান আৰু মানস ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানক ইতিমধ্যে বিশ্ব ঐতিহ্য ক্ষেত্ৰৰ স্বীকৃতি দিয়া হৈছে।

'ইউনেস্ক' ৱৰ্ল্ড হেৰিটেজ কমিটি' (UNESCO World Heritage Committee) নামৰ এখন সমিতিয়ে এই স্থানবোৰ নিৰ্বাচন কৰে। এই সমিতি ২১খন সদস্য ৰাষ্ট্ৰৰ দ্বাৰা গঠিত। ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ পৰিষদে এক নিৰ্দিষ্ট সময়সীমাৰ বাবে এই সদস্য ৰাষ্ট্ৰবোৰ বাছনি কৰে।

ইউনেস্ক'ৰে পৃথিৱীৰ বিভিন্ন স্থানক বিশ্ব ঐতিহ্য ক্ষেত্ৰৰূপে নিৰ্বাচন কৰাৰ মূল উদ্দেশ্য হ'ল স্থানবোৰক তালিকাভুক্ত কৰা, নামকৰণ কৰা আৰু উপযুক্তভাৱে সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰা। বিশ্বৰ সাংস্কৃতিক আৰু প্ৰাকৃতিক ঐতিহ্যবোৰ সংৰক্ষণ কৰিবলৈ ১৯৬৫ আৰু ১৯৬৮ চনত অনুষ্ঠিত দুখন আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় অভিবৰ্তনে কিছু প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰিছিল। ১৯৭২ চনৰ ১৬ নৱেম্বৰত ইউনেস্ক'ৰ সাধাৰণ সভাত এই প্ৰস্তাৱবোৰ গৃহীত হয় আৰু বিশ্ব ঐতিহ্য ক্ষেত্ৰৰ স্বীকৃতিৰ বাট মুকলি হয়। তেতিয়াৰ পৰা ১৮৪ খন সদস্য ৰাষ্ট্ৰই এই প্ৰস্তাৱবোৰ সমৰ্থন কৰিছে।

২০১২ চনৰ তথ্য অনুযায়ী ভাৰতত ইউনেস্ক'ৰ দ্বাৰা স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত বিশ্ব ঐতিহ্য ক্ষেত্ৰৰ সংখ্যা হ'ল ২৯টা। আগ্ৰা দুৰ্গ আৰু অজন্তা গুহাই সৰ্বপ্ৰথম ভাৰতৰ বিশ্ব ঐতিহ্য ক্ষেত্ৰৰ মৰ্যাদা পায়। ১৯৮৩ চনত সপ্তম বিশ্ব ঐতিহ্য অধিবেশনত উক্ত স্থান দুটাই বিশ্ব ঐতিহ্যৰ মৰ্যাদা লাভ কৰিছিল। ভাৰতৰ ২৯টা বিশ্ব ঐতিহ্য কেন্দ্ৰৰ মাজত ২৩টা সাংস্কৃতিক কেন্দ্ৰ আৰু ৬টা প্ৰাকৃতিক কেন্দ্ৰ। ❖

চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

কথাকলি নৃত্য

ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন ৰাজ্যৰ শাস্ত্ৰীয় নৃত্যসমূহৰ ভিতৰত অন্যতম হৈছে কথাকলি নৃত্য। ই হৈছে দক্ষিণ ভাৰতৰ কেৰালাৰ এক প্ৰধান শাস্ত্ৰীয় নৃত্যকলা। 'কথা' মানে হৈছে এটা কাহিনী আৰু 'কলি' শব্দৰ অৰ্থ হৈছে অভিনয়। অৰ্থাৎ কথাকলি শব্দৰ আভিধানিক অৰ্থ হৈছে অভিনয় বা নাটক। এইবিধ শাস্ত্ৰীয় নৃত্যৰ উদ্ভৱ

হয় সপ্তদশ শতিকাত। এই কথাকলি নৃত্যত সংগীত, নৃত্য আৰু অভিনয়ৰ সংমিশ্ৰণেৰে মূলতঃ হিন্দু মহাকাব্যসমূহৰ কাহিনী বৰ্ণনা কৰা হৈছে। এইবিধ নৃত্যক এক প্ৰপদী ভাৰতীয় নৃত্য-নাটিকা বুলি অভিহিত কৰিব পাৰি। নাটকীয়ভাৱে কাহিনী উপস্থাপন, জটিল সাজ-সজ্জা আদিৰ বাবে এইবিধ নৃত্য জনাজাত। কোট্টাৰাক্কাৰ ৰজা কেৰল বৰ্মাকেই কথাকলি নৃত্যৰ প্ৰবৰ্তক হিচাপে আখ্যা দিয়া হয়। ১৫৭৫ চনৰ পৰা ১৬৫০ চনলৈ ৰাজত্ব কৰা এইজন ৰজা কথাকলি নৃত্যৰ একনিষ্ঠ পৃষ্ঠপোষক আছিল। পৰবৰ্তী সময়ত এইবিধ নৃত্যই আৰু অধিক প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰ লাভ কৰে। কথাকলি নৃত্য এক প্ৰকাৰৰ মুক অভিনয়। এইবিধ নৃত্যত নৃত্য-শিল্পীসকলে গীত নাগায় আৰু কথাও নকয়। মঞ্চৰ আঁৰত থকা শিল্পীয়ে নিজৰ গীতৰ মাধ্যমত ঘণ্টা আৰু কৰতাল সংগত কৰি কাহিনী বৰ্ণনা কৰে। নৃত্যশিল্পীসকলে সংলাপৰ সলনি বিভিন্ন অংগ-ভংগি আৰু মুখ ভংগিমাৰ জৰিয়তে মনৰ ভাব প্ৰকাশ কৰে। চৌষষ্ঠি প্ৰকাৰৰ হস্ত সঞ্চালন ৰীতি কথাকলি নৃত্যত প্ৰচলিত। আবেগৰ বহিঃপ্ৰকাশ আৰু কাহিনী বৰ্ণনা কৰিবলৈ এইবিধ নৃত্যৰ অভিনয় হাতৰ ইংগিত (মুদ্ৰা) আৰু জটিল মুখৰ অভিব্যক্তিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। এইবিধ নৃত্যত আনুষংগিক পৰম্পৰাগত বাদ্য হিচাপে থাকে মাদ্দালাম আৰু চেন্দা (এই দুয়োবিধ একো প্ৰকাৰৰ ঢোল)। চকুৰ পতা আৰু ভ্ৰুৱৰ দ্ৰুত সঞ্চালন এই নৃত্যবিধৰ এক বৈশিষ্ট্য। এই নৃত্যৰ সাজ-সজ্জাত ৰঙা, সেউজীয়া, হালধীয়া, ক'লা আৰু বগা ৰঙৰ পোছাকৰ অধিক প্ৰচলন হোৱা দেখা যায়।

ভাৰতৰ কেইগৰাকীমান প্ৰসিদ্ধ কথাকলি নৃত্যশিল্পী হ'ল : চান্দু পানিক্কৰ, কুঞ্জু কুৰুপ, ৰামুনি নায়াৰ, কৃষ্ণন কুডি, গোপীনাথ ইত্যাদি। এইসকল মহান শিল্পীৰ প্ৰচেষ্টাত এইবিধ নৃত্য দক্ষিণ ভাৰতৰ এক অতিকৈ জনপ্ৰিয় শাস্ত্ৰীয় নৃত্য হিচাপে সৰ্বত্ৰে পৰিচিত হৈ পৰে। ❖

চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

শব্দ শিকোঁ (এদিনত এটাকৈ, এমাহৰ বাবে ৩০টা শব্দ)

অসমীয়া	ইংৰাজী	অসমীয়া	ইংৰাজী
খুচুৰা বিক্ৰী	retail	সশ্ৰম কাৰাদণ্ড	rigorous
পুনৰুদ্ধাৰ কৰা	resurrect		imprisonment
মহুৰ কৰা, বিলম্ব	retard	অলংকাৰপূৰ্ণ	rhetorical,
অৱসৰ গ্ৰহণ	retirement		ornamental
অক্ষিপট	retina	জান, জুৰি	rivulet
ব্যয়সংকোচন	retrenchment	বম্বাছ	rhombus
অতীতৰ ফালে চোৱা	retrospect	ছন্দযুক্ত কবিতা	rhyme
প্ৰকাশ কৰা, দেখুওৱা	reveal	সংগীতৰ তাল, লয়	rhythm
প্ৰতিশোধ	revenge	কামিহাড়	rib
ৰাজহ, খাজনা	revenue	ফিটা	ribbon
শ্ৰদ্ধা, সমীহ	reverence	ডকাইত	robber
পুনৰ্বিবেচনা	review	মৃদু টো	ripple
গ্ৰন্থ সমীক্ষা	book review	নিয়ম, শাসন কৰা	rule
পুনৰ্জীৱন,		পথ, মাৰ্গ	route
পুনৰুজ্জীৱন	revival	হাস্যকৰ, বিদ্ৰূপাত্মক	ridiculous
প্ৰত্যাহাৰ কৰা	revoke	পকা, পূৰঠ	ripe ❖
পুৰস্কাৰ	reward, prize		

(উৎস : অসম চৰকাৰৰ ৰাজনৈতিক বিভাগে প্ৰকাশ কৰা প্ৰশাসনীয় পৰিভাষা)

প'ডকাষ্ট

■ নিভা বাণী ৰায়

বৰ্তমান সময়ৰ এটা অতি পৰিচিত শব্দ প'ডকাষ্ট (podcast)। ডিজিটেল মাধ্যমত শেহতীয়াকৈ পদকাষ্টে বহুলভাৱে জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰিছে। প'ডকাষ্ট চোৱা বা শুনাৰ অভিজ্ঞতা তোমালোকৰ অনেকৰে হৈছে নিশ্চয়।

যিসকলে চাইছা বা শুনিছা, প'ডকাষ্ট কি সেয়া নিশ্চয় বুজিছা। পাছে প'ডকাষ্ট শব্দটোৰ অৰ্থ তোমালোকে জানানে বাকু? প্ৰচলিত অৰ্থত প'ডকাষ্ট মানে হৈছে ডিজিটেল মাধ্যমত প্ৰচাৰিত শ্ৰাব্য অথবা দৃশ্য-শ্ৰাব্য অনুষ্ঠানৰ একোটা খণ্ড। এই ডিজিটেল অডিও বা ভিডিও ফাইলৰ শৃংখলা বা ছিৰিজসমূহ নিয়মীয়া সময়সূচী অনুসৰি দৰ্শক-শ্ৰোতাৰ বাবে মুকলি কৰি দিয়া হয়। প্ৰতিটো খণ্ডতে আঁত ধৰোঁতা বা আয়োজকগৰাকীয়ে মনোৰঞ্জনমূলক, জ্ঞানদায়ক অথবা তথ্যমূলক একোটা নিৰ্দিষ্ট বিষয়ক কেন্দ্ৰ কৰি একোটা প'ডকাষ্ট প্ৰস্তুত কৰি উলিয়ায়। প'ডকাষ্টবোৰত কোনো বিশেষ বিষয়ক লৈ আলোচনা বা অতিথিৰ সাক্ষাৎকাৰ লোৱা বা কাহিনী অথবা অভিজ্ঞতাৰ ভাগ-বটোৱাৰা কৰা দেখা যায়। পোনতে অডিওব্লগিং (audioblogging) অৰ্থাৎ শ্ৰাব্য বিষয়বস্তুৰ ৰূপত ডিজিটেল মাধ্যমত উপলব্ধ উপাদানসমূহেই সময়ৰ লগে লগে দৃশ্য-শ্ৰাব্য উভয় মাধ্যমতেই প'ডকাষ্টৰূপে আত্মপ্ৰকাশ কৰে।

এনচাইক্ল'পেডিয়া ব্ৰিটানিকাত (Encyclopedia Britannica) উল্লেখ থকা অনুসৰি প'ডকাষ্টৰ অৰ্থ হৈছে ডিজিটেল ৰূপত উপলব্ধ এটা অনুষ্ঠান, যিটো ইণ্টাৰনেটৰ সহায়ত ডাউনলোড কৰিব পাৰি। ইংৰাজী প'ডকাষ্ট শব্দটোৰ অসমীয়া প্ৰতিশব্দ সম্ভৱতঃ

এতিয়ালৈকে সৃষ্টি হোৱা নাই। প্ৰকৃততে এই শব্দটো আন দুটা ইংৰাজী শব্দ লগ লাগি সৃষ্টি হোৱা এটা শব্দহে। ইংৰাজী ipod আৰু broadcast — এই দুটা শব্দৰ সংমিশ্ৰণ ঘটাই pod cast শব্দটোৰ সৃষ্টি কৰা হৈছে। ইংৰাজীত podcast শব্দটো verb অৰ্থাৎ ক্ৰিয়া হিচাপেও ব্যৱহাৰ কৰা হয় আৰু podcaster (প'ডকাষ্টৰ আঁত ধৰোঁতা বা আয়োজক) শব্দটো বিশেষ্য হিচাপে ব্যৱহৃত

হয়। প'ডকাষ্ট শব্দটোৰ ইতিহাস তেনেই পুৰণিও নহয়। প্ৰাপ্ত তথ্য অনুসৰি The Guardian কাকতৰ স্তম্ভলেখক তথা বিবিচিৰ সাংবাদিক বেন হেমাৰশ্লেইয়ে পোনপ্ৰথমে এই শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰিছিল। ২০০৪ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ প্ৰথমভাগত হেমাৰশ্লেইয়ে The Guardian কাকতত এটা লেখাত প'ডকাষ্ট শব্দটো প্ৰথমবাৰ উল্লেখ কৰিছিল।

অৱশ্যে তাৰো দুটা দশক পূৰ্বেই প'ডকাষ্টৰ ধাৰণাটোৰ সৃষ্টি হৈছিল। ১৯৮০ চনমানৰ পৰা মানুহে পূৰ্বে বাণীবদ্ধ কৰা শ্ৰাব্য উপাদান কিছুমান ইণ্টাৰনেটৰ জৰিয়তে প্ৰচাৰ কৰিবলৈ লৈছিল। ২০০৪ চনত বেন হেমাৰশ্লেইয়ে প'ডকাষ্ট শব্দটো উদ্ভাৱন কৰাৰ পাছৰে পৰা তেনে শ্ৰাব্য ফাইলসমূহক প'ডকাষ্ট শব্দটোৰে বিভূষিত কৰিবলৈ লোৱা হয়। ২০০৩ চনত মাৰ্কিন লেখক ক্ৰিষ্টোফাৰ লাইডনে মুকলি কৰা ৰেডিঅ' অপেন ছ'ৰ্চ (radio open source) শীৰ্ষক শৃংখলাটোক প্ৰযুক্তিগত দিশৰ ফালৰ পৰা বিশ্বৰ প্ৰথমটো প'ডকাষ্ট বুলি ক'ব পাৰি। কিন্তু সেই শৃংখলাটো মুকলি হোৱালৈও প'ডকাষ্ট শব্দটোৰ ব্যৱহাৰ আৰম্ভ হোৱাই নাছিল।

২০০৫ চনত আমেৰিকান বহুজাতিক প্ৰযুক্তি প্ৰতিষ্ঠান এপলে (Apple) প'ডকাষ্ট প্ৰস্তুতকৰণত সহায়ক হোৱাকৈ ipodৰ প্ৰথম সংস্কৰণ itune 4.9 মুকলি কৰে। ২০০৫ চনত সাপ্তাহিক প'ডকাষ্টৰ

নিবন্ধ

জৰিয়তে বক্তব্য প্ৰদান কৰা প্ৰথমজন ৰাষ্ট্ৰপতি হিচাপে বিবেচিত হয় আমেৰিকাৰ ৰাষ্ট্ৰপতি জৰ্জ ডব্লিউ বুশ। ২০০৬ চনত এপলৰ মুখ্য কাৰ্যবাহী বিষয়া ষ্টিভ জবছে (Steve Jobs) গেৰেজবেণ্ড নামৰ ৰেকৰ্ডিং এপ্লিকেছনটোৰ জৰিয়তে প'ডকাষ্ট বাণীবদ্ধকৰণ প্ৰক্ৰিয়া বিশ্ববাসীক দেখুৱায়। একেটা বৰ্ষতে ইংৰাজ কমেডিয়ান আৰু অভিনেতা ৰিকী জাৰভেইছে (Ricky Gervais) মুকলি কৰা এটা প'ডকাষ্টে প্ৰথম মাহতে দুই লাখ পঞ্চাছ হাজাৰৰো অধিক ডাউনলোড হোৱাৰ জৰিয়তে সৰ্বাধিক ডাউনলোড হোৱা প'ডকাষ্ট হিচাপে গীনিজ ৱৰ্ল্ড ৰেকৰ্ড গঢ়িবলৈ সক্ষম হয়। কেইবছৰমান পাছত ৫৯ নিযুত ডাউনলোডৰ জৰিয়তে আমেৰিকান অনাতাঁৰ কৰ্মী তথা কমেডিয়ান আদাম কেৰেলাই এই অভিলেখ ভংগ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। আনহাতে ২০১৩ চনত এপলে এশ কোটি প'ডকাষ্ট গ্ৰাহক বা ছাবস্ক্ৰাইবাৰ (subscriber) লাভ কৰি এক অভূতপূৰ্ব অভিলেখ গঢ়ে।

শেহতীয়া দুটা দশকত ভিন ভিন ৰূপৰ মাজেৰে বিকশিত হৈ আজিৰ তাৰিখত প'ডকাষ্ট মনোৰঞ্জন, সংবাদ আৰু বিপণনৰ এটা অতি জনপ্ৰিয় মাধ্যম হিচাপে পৰিগণিত হৈছে। উল্লেখযোগ্য যে বিশ্বত ৪.০২ শ কোটি ডলাৰ ধন প'ডকাষ্টৰ বিজ্ঞাপনত ব্যয় হয়। প্ৰথমাৱস্থাত শ্ৰাব্য প'ডকাষ্টৰ প্ৰচলন অধিক আছিল যদিও শেহতীয়াকৈ 'ভিডিঅ' প'ডকাষ্ট অধিক জনপ্ৰিয় হোৱা দেখা গৈছে। প'ডকাষ্টৰ সহজলভ্যতাই ইয়াক জনপ্ৰিয় হোৱাত সহায় কৰিছে। প'ডকাষ্টৰ বৈশিষ্ট্যই হৈছে ইয়াক স্মাৰ্টফোন বা কম্পিউটাৰত ডাউনলোড কৰি ৰাখিব পাৰি। প'ডকাষ্টত থকা দৃশ্য শ্ৰাব্য ফাইল ছাবস্ক্ৰাইব কৰিও ৰাখিব পাৰি। প'ডকাষ্টৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ বৈশিষ্ট্য হৈছে অতি কম খৰচতে এই ফাইলসমূহ তৈয়াৰ কৰিব পৰা যায়। এটা প'ডকাষ্ট আৰম্ভ কৰিবলৈ বৰ বেছি মূলধনৰ প্ৰয়োজন নহয়, প্ৰয়োজন হয় মাথোঁ প'ডকাষ্টাৰজনৰ সৃষ্টিশীলতা, বুদ্ধিদীপ্ততা, আকৰ্ষণীয় কথনভংগীৰ লগতে বিষয়বস্তুৰ প্ৰাসংগিকতা, গ্ৰহণযোগ্যতা আদি বাছি উলিয়াব পৰা দক্ষতাৰ। অতি কম ব্যয়েৰে ন্যূনতম প্ৰয়োজনীয় আহিলাৰ জৰিয়তেই প'ডকাষ্ট প্ৰস্তুত কৰি উলিয়াব পাৰি।

বৰ্তমান সময়ক প'ডকাষ্টৰ সময় বুলি ক'লেও ভুল নহ'ব। কিয়নো বিশ্বত মনোৰঞ্জনৰ পৰা শিক্ষালৈ, সংস্কৃতিৰ পৰা ৰাজনীতিলৈ সকলো দিশক এতিয়া প'ডকাষ্টে প্ৰভাৱিত কৰি আহিছে। বিশেষকৈ ক'ভিড মহামাৰীৰ সময়ছোৱাত প'ডকাষ্টৰ জনপ্ৰিয়তাই শিখৰলৈ আৰোহণ কৰে। বিশ্বৰ সৰ্বাধিক জনপ্ৰিয় প'ডকাষ্ট মঞ্চ কেইটামানৰ ভিতৰত এপল প'ডকাষ্টছ, স্পটিফাই, গুগল প'ডকাষ্টছ, এংকৰ আদি প্ৰধান। বিশ্বৰ সৰ্বাধিক জনপ্ৰিয় প'ডকাষ্টৰ প্ৰথম দহটাৰ তালিকাত আছে ক্ৰমে— The Joe Rogan Experience, Crime Junkie, The Daily, This American Life, Call Her Daddy, Dateline NBC, Stuff You Should Know, The Ben Shapiro Show, Office Ladies আৰু Smart Less। আনহাতে জনপ্ৰিয়তাৰ শীৰ্ষত থকা ভাৰতৰ কেইটামান প'ডকাষ্টৰ নাম হৈছে Reality Bytes, The Ranveer Show, Hidden Files, Ek Choti Si Horror Story, Figuring Out, Trial by Error. The Aarushi Files, Death, Lies and Cyanide আদি।

অসমতো শেহতীয়াভাৱে প'ডকাষ্টৰ জনপ্ৰিয়তা বৃদ্ধি পোৱা দেখা গৈছে। অসমীয়া প'ডকাষ্টৰ জৰিয়তে সামাজিক, ৰাজনৈতিক বিভিন্ন দিশ সম্পৰ্কে আলোচনা হৈছে। আজিৰ সময়ত প'ডকাষ্টৰ জনপ্ৰিয়তাৰ মূলতে হৈছে ইয়াৰ স্বাভাৱ্যতা। এটা স্বতন্ত্ৰ মাধ্যম হোৱা হেতুকে প'ডকাষ্টৰ জৰিয়তে মানুহে নিজৰ ভাব প্ৰকাশৰ স্বাধীনতা বা কথা কোৱাৰ অধিকাৰ সাব্যস্ত কৰিবলৈ সহজ হৈছে। তাতোকৈ উল্লেখনীয় কথা হৈছে সকলো শ্ৰেণীৰ মানুহে এই মাধ্যমৰ জৰিয়তে নিজৰ মত প্ৰকাশৰ সুযোগ লাভ কৰিছে। মানসিক স্বাস্থ্য, লিংগ সমতা আদিৰ দৰে প্ৰাসংগিক বিষয়সমূহেও স্থান পাইছে প'ডকাষ্টৰ আলোচনাত। যিকোনো বিষয় মুকলি মনেৰে আলোচনা কৰিবলৈ, মত ব্যক্ত কৰিবলৈ আজিৰ দিনত প'ডকাষ্ট এটা সুচল মাধ্যমৰূপে পৰিগণিত হৈছে। শ্ৰোতা আৰু বক্তাৰ মাজত যোগাযোগ গঢ়ি তোলাৰো ই এটা অনন্য মাধ্যম হৈ উঠিছে। শ্ৰোতা-দৰ্শকৰ সৈতে সংযোগ স্থাপনৰ সুচলতাৰ বাবেই প'ডকাষ্ট আজিৰ তাৰিখত জনপ্ৰিয় মাধ্যমৰূপে পৰিগণিত হৈছে। ❖

শিখনা জৌলাও ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান

■ ছায়ামিতা বৈশ্য

২০২৪ চনৰ ১৫
আগষ্টত ৭৮ সংখ্যক স্বাধীনতা
দিৱসৰ ভাষণৰ সময়ত অসমৰ
মুখ্যমন্ত্ৰী ড° হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মাই
'চিৰাং-ৰিপু সংৰক্ষিত
বনাঞ্চল'ৰ ৩১৬.২৯
বৰ্গকিল'মিটাৰ এলেকাক
ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান হিচাপে স্বীকৃতি

দিয়াৰ কথা ঘোষণা কৰে। চিৰাং-ৰিপু সংৰক্ষিত বনাঞ্চলৰ উক্ত অংশ 'শিখনা জৌলাও ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান' (Sikna Jwhlao National Park) নামেৰে নামকৰণ কৰা হয়। শিখনা জৌলাওৱে ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান হিচাপে স্বীকৃতি লাভ কৰাৰ পাছত অসম, মধ্যপ্রদেশৰ পাছতে দ্বিতীয় সৰ্বাধিক ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান থকা ৰাজ্য হিচাপে পৰিগণিত হয়। 'শিখনা জৌলাও' হৈছে বড়োসকলৰ এজন জাতীয় বীৰ। তেওঁ লাচিত বৰফুকনৰ দৰে সাহসী আৰু পৰিশ্ৰমী নায়ক আছিল। শিখনা জৌলাওক জোৱালিয়া দেৱান বুলিও জনা যায়। তেওঁ ১৮৬৫ চনত ভূটান আৰু ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ মাজত হোৱা দুৱাৰ যুদ্ধত (Duwar War) সক্ৰিয়ভাৱে অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। তেওঁৰ ৰাজধানী ছিখনাৰ (Sikhnajhar) বৰ্তমানৰ ভাৰত-ভূটান সীমান্তৰ উল্টাপানী সংৰক্ষিত বনাঞ্চলত (Ultapani Forest Range) অৱস্থিত আছিল, বৰ্তমান শিখনা জৌলাও ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানৰ অন্তৰ্গত।

বিগত কেইবছৰমানৰ পৰা 'চিৰাং-ৰিপু হাতী সংৰক্ষিত বনাঞ্চল'ত অবৈধভাৱে বনাঞ্চল ধ্বংস কাৰ্য্য সংঘটিত হোৱাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত অঞ্চলটোত হাতী-মানুহৰ সংঘাত আৰম্ভ হৈছিল। প্রতি বছৰে বন্যহস্তীৰ আক্ৰমণৰ ফলত বহু লোকৰ মৃত্যু হোৱাৰ উপৰি এই অঞ্চলৰ পৰা ওলাই অহা বনৰীয়া বাইছনে (Wild Bison) কোকৰাঝাৰ আৰু চিৰাং অঞ্চলত ত্ৰাসৰ সৃষ্টি কৰিছিল।

সেয়েহে বিটিচিৰ (Bodoland Territorial Council) বন বিভাগৰ কাৰ্য্যবাহী সদস্য ৰঞ্জিত বসুমতাৰীয়ে বিটিচি প্ৰশাসনৰ মুখ্য কাৰ্য্যবাহী সদস্য প্ৰমোদ বড়োৰ নেতৃত্বত এনে অঞ্চলসমূহ সুৰক্ষিত কৰি ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানলৈ উন্নীত কৰাৰ পৰিকল্পনা গ্ৰহণ কৰি এটা জৰীপ

সম্পন্ন কৰে আৰু ২০২৪ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ শেষৰ ফালে অসম চৰকাৰলৈ ৩২১.৯ বৰ্গকিল'মিটাৰ অঞ্চল ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান হিচাপে স্বীকৃতি দিয়াৰ প্ৰস্তাৱ প্ৰেৰণ কৰে। অৱশেষত ২০২৪ চনৰ ১৫ আগষ্টত অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে এই বিপন্ন বনাঞ্চলখন সংৰক্ষণৰ উদ্দেশ্যেৰে ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান হিচাপে স্বীকৃতি প্ৰদান কৰে।

চিৰাং আৰু কোকৰাঝাৰ জিলাৰ ভাৰত-ভূটান সীমান্তত এই ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানখন অৱস্থিত। ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানখনে চিৰাং সংৰক্ষিত বনাঞ্চল আৰু মানস সংৰক্ষিত বনাঞ্চলৰ কিছু অংশ সাঙুৰি লৈছে।

উদ্যানখনে ভূটানৰ সৰপাং জিলাৰ সৈতে এক আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সীমা ভাগ কৰিছে। ভাৰতক ভূটানৰ সৈতে সংযোগ কৰা এটা পথ এই অঞ্চলৰ মাজেৰে পাৰ হৈ গৈছে।

শিখনা জৌলাও ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানখন জৈৱ বৈচিত্ৰ্যৰ ভঁৰাল। এই উদ্যান হাতী, গঁড়, নাহৰফুটুকী বাঘৰ উপৰি বিৰল আৰু বিলুপ্তপ্ৰায় সোণালী বান্দৰৰ বাবে অধিক আকৰ্ষণীয় হৈ পৰিছে। উল্লেখযোগ্য যে ২০২৪ বৰ্ষৰ ফেব্ৰুৱাৰী-মাৰ্চ মাহৰ জৰীপ অনুসৰি ইয়াত ২০০০তকৈ অধিক সোণালী বান্দৰৰ অৱস্থিতি ধৰা পৰিছে। এই বিলুপ্তপ্ৰায় প্ৰজাতিটোৰ সংৰক্ষণৰ বাবে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে। এই বনাঞ্চলক ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান হিচাপে স্বীকৃতি দিয়া কাৰ্য্যই বন্যপ্ৰাণী আৰু মানুহৰ সংঘাত তথা বনাঞ্চল ধ্বংস হ্ৰাস কৰাত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব। ❖

Shetpal village, where cobras and humans coexist

Have you ever heard of a village, where cobras and humans coexist peacefully? The name of the village is Shetpal village. It is located in Maharashtra's Solapur district about 200 kms from Pune. In this village, snakes are treated as family members—having the freedom to live anywhere in the house. Children play with these snakes. There is a resting place called 'devasthan' in every village home. It is a resting place of Gods of the snakes. Here, we are not talking about any garden snakes. We are talking

about the Indian cobra—one of the most dangerous species of snake. But no snake bite has ever been reported in this village. According to the villagers, these snakes are harmless and are welcomed to be visited by those who are fond of them. Visitors are encouraged to offer milk or eggs to the snakes, as an expression of reverence and hospitality. As this village continues to uphold its unique tradition, it reminds us of the boundless possibilities of human-animal relationship and the power of cultural heritage. ❖

Kodinhi : The Twins' village of India

Let's read about a land of miracles, where two is not just a number, but a way of life. Imagine a place where twins are as common as the sunrise and sunset! Yes!

We are talking about the famous Twins village in Kerala which is Kodinhi. "Welcome to the God's own country of Twins," reads the board as you enter the Kodinhi Twins village, which has gained popularity for having the highest twin birth rate in the world. The village with a population of 2000 families. There are at least 400 pairs of twins in this village. Almost every home in this village has one set of twins. The phenomenon of twin births

in Kodinhi was first noticed in the 1940s but in the late 1990s, the number of twin births started to increase. There are many theories about why it has such a high number of twins. Some people believe that it is due to the local diet, which is rich in yams and other foods that are said to increase the chances of conceiving twins. Others think that it might be related to the high levels of chemical pollution in the town. For them, having a twin is seen as a special gift, and the town takes great pride in its twin population. The reasons for the high number of twin births in the town still remains a mystery. ❖

Frankenstein

■ Neha Bora

(continued from April Issue)

Intelligent and articulate, the Creature relates his first days of life, living alone in the wilderness. He found that people were afraid of him and hated him due to his appearance, which led him to fear and hide from them. While living in an abandoned structure connected to a cottage, the Creature grew fond of the poor family living there and discreetly collected firewood for them, cleared snow away from their path, and performed other tasks to help them. Secretly living next to the cottage for months, the Creature learned that the son was going to marry a Turkish woman whom he was teaching his native language, which the Creature listened to on the lessons and taught himself to speak and write. The Creature also taught himself to read after discovering a lost satchel of books in the woods. When he saw his reflection in a pool, he realized his appearance was hideous, and it horrified him as much as it horrified normal humans. As he continued to learn of the family's plight, he grew increasingly attached to them, and eventually he approached the family in hopes of becoming their friend, entering the house while only the blind father, De Lacey, was present. The Creature and De Lacey conversed, but on the return of the others,

the rest of them were frightened. De Lacey's son Felix attacked him, and the Creature fled the house. The next day, the family left their home out of fear that he would return. Witnessing this, the monster renounced any hope of being accepted by humanity, and vowed to get his revenge. Although he hated his creator for abandoning him, he decided to travel to Geneva to find him because he believed that Victor was the only person with a responsibility to help him. On the journey, he rescued a girl who had fallen into a river. Unfortunately the girl's father, believing that the Creature intended to harm them, shot him in the shoulder in defense. The Creature was shattered and then he swore revenge against all humans but first, his creator. He travelled to Geneva using details from a combination of Victor's journal and geography lessons gleaned from the family. When in Switzerland he chanced upon William, who was at first frightened, but the Creature held his wrist to calm him. When William screamed and threatened punishment from his father, "M. Frankenstein", this sparked the creature into crushing William's throat to spite Victor. But the Creature then took William's locket and later placed it into the dress of Justine, incriminating her as the murderer. ❖

Contd.

চুড'কু

তলৰ আকৃতি এটাৰ ৯টা শাৰী আৰু ৯টা স্তম্ভৰ লগতে প্ৰতিটো বৰ্গক্ষেত্ৰত ১ৰ পৰা ৯ লৈ সংখ্যাকেইটা এবাৰকৈহে বহিব।

চুড'কু ২২০ (সমাধান)

6	2	7	9	3	8	4	1	5
1	3	4	2	5	7	6	9	8
5	8	9	6	4	1	7	2	3
4	7	8	1	6	5	9	3	2
9	1	3	4	8	2	5	7	6
2	5	6	3	7	9	8	4	1
3	4	2	5	9	6	1	8	7
8	6	1	7	2	4	3	5	9
7	9	5	8	1	3	2	6	4

চুড'কু ২২১

				8				
			9					
6								5
	9							
					6	1		
		4			5			6
1			5		2			
3						4		
						9	8	

তোমালোকে জানানে ?

আকাশত উৰাৰ হাবিয়াস আৰু ৰাইট ভাতৃদ্বয়

১৯০৩ চনৰ ১৭ ডিচেম্বৰ। জাৰকালি ৰাতিপুৱা এটা দিন। আমেৰিকাৰ কিটি হ'ক গাঁৱৰ ওখ বালিচহীয়া টিলাবোৰৰ মাজত দুজন ভাতৃয়ে থিয় হৈ কথা পাতি আছিল। তেওঁলোক দুজন আছিল অহাইঅ'ৰ বিখ্যাত চাইকেল নিৰ্মাতা অৰভিল ৰাইট (Orville Wright) আৰু উইলবাৰ ৰাইট (Wilbur Wright)। এই দুজন সুদক্ষ চাইকেল নিৰ্মাতাই বছৰ বছৰ ধৰি চৰাইৰ দৰে উৰিব পৰা মেচিন এটাৰ ডিজাইন তৈয়াৰ কৰা আৰু ইয়াক নিৰ্মাণ কৰাৰ সপোন দেখিছিল। এদিন সেই বহু প্ৰত্যাশিত মুহূৰ্তটো আহি পৰিছিল। প্ৰথমবাৰৰ বাবে তেওঁলোকে উড্ডয়ন কৰা 'ৰাইট ফ্লাইয়াৰ'টো (Wright flyer) তাঁৰেৰে একেলগে ধৰি ৰখা আৰু কাপোৰেৰে ঢাকি থোৱা এক কাঠৰ ডেউকা যেন লাগিছিল। কিন্তু এই কাঠৰ ডেউকাৰ মেচিনটো মানুহ এজন আকাশলৈ কঢ়িয়াই নিব পৰাকৈ শক্তিশালী আছিল। অৰভিল ৰাইটে পাইলটৰ আসনত বহি ল'লে আৰু উইলবাৰ ৰাইটে মেচিনটো স্থিৰ কৰাত লাগি গ'ল। অলপ সময় পাছতে অৰভিলে দীঘলকৈ উশাহ এটা লৈ সৰু ইঞ্জিনটো চলাই

দিলে। ফ্লাইয়াৰখনে (flyer) জোৰেৰে এটা শব্দ কৰিলে আৰু কাঠৰ ৰেল লাইনৰ ওপৰেৰে আগ বাঢ়ি গ'ল। তাৰ পাছত সেই ফ্লাইয়াৰখন হঠাতে মাটিৰ পৰা ওপৰলৈ উঠি গ'ল। অৰভিলে বতাহৰ মাজে মাজে আকাশত প্ৰায় ১২০ ফুট ওপৰলৈ উঠিলে আৰু লাহে লাহে বালিত অৱতৰণ কৰিলে। সেয়া আছিল মানৱ ইতিহাসৰ প্ৰথমখন শক্তিশালিত বিমান। ৰাইট ভাতৃদ্বয় উল্লাসত ফাটি পৰিছিল। তাৰ পাছত তেওঁলোকে পুনৰবাৰ আকাশলৈ উৰা মাৰিছিল আৰু দিনটোৰ শেষলৈ উইলবাৰ ৰাইটে মাত্ৰ ৫৯ ছেকেণ্ডত প্ৰায় ৪৫২ ফুট উচ্চতালৈ উৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। বছৰ বছৰ ধৰি কৰা কঠোৰ শ্ৰম, দৃঢ়তা, একাগ্ৰতাই তেওঁলোকক সেইদিনাৰ সেই সফল মুহূৰ্তলৈ লৈ গৈছিল। সমগ্ৰ বিশ্বই এক বিৰল মুহূৰ্তৰ সাক্ষী হৈ ৰৈছিল। সেইদিনা যেন ৰাইট ভাতৃদ্বয়ে আকাশখন সকলোৰে বাবে মুকলি কৰি দিছিল। তেওঁলোকৰ সেই সৰু কাঠৰ বিমানখনেই (flyer) আছিল ভৱিষ্যতৰ বিমান, মহাকাশ ভ্ৰমণ আৰু অন্তহীন দুঃসাহসিক অভিযানৰ দিশত এক প্ৰথম খোজ। ❖

বেঙুনীয়া ভেকুলী

■ চেহনাজ আখতাৰ আহমেদ

মাটি আৰু পানী উভয়তে বাস কৰা উভচৰ প্ৰাণীবোৰ নিজৰ চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্য আৰু জীৱনশৈলীৰ বাবে আন জীৱতকৈ বেলেগ। এনে এবিধ উভচৰ জীৱ ভেকুলীৰ প্ৰজাতিসমূহৰ মাজত এক ব্যতিক্ৰমী প্ৰজাতি হ'ল

বেঙুনীয়া ভেকুলী। ইয়াৰ বৈজ্ঞানিক নাম *Nasikabatrachus sahyadrensis*। ই ভাৰতীয় বেঙুনীয়া ভেকুলী (Indian purple frog) বা পিগন'জ ভেকুলী (Pignose frog) নামেৰেও জনাজাত।

বেঙুনীয়া ভেকুলীৰ বৈজ্ঞানিক নামকৰণত কেইবাটাও শব্দৰ মিশ্ৰণ হৈছে। বৈজ্ঞানিক নামকৰণত ব্যৱহৃত *nasika*ৰ অৰ্থ নাক, ইয়াক সংস্কৃত ভাষাৰ পৰা লোৱা হৈছে। গ্ৰীক শব্দ *batrachos*ৰ অৰ্থ ভেকুলী আৰু *sahyadri* পশ্চিম ঘাটৰ এক স্থানীয় নাম। এই শব্দটোৱে বেঙুনীয়া ভেকুলীৰ বাসস্থানক বুজায়।

শাৰীৰিক গঠনৰ বাবে ইহঁত আন ভেকুলীবোৰতকৈ যথেষ্ট সুকীয়া। ইহঁতৰ মুখমণ্ডলৰ নাকৰ দৰে অংশখিনি (snout) দীঘলীয়া আৰু জোঙা হোৱাৰ বাবে ইহঁতক পিগন'জ ভেকুলী বুলিও কোৱা হয়। এই দীঘলীয়া মুখমণ্ডলৰ বাবেই ইহঁতে মাটিত থকা সূক্ষ্ম পতংগক বিচাৰি উলিয়াই খাদ্য হিচাপে গ্ৰহণ কৰিব পাৰে। স্থানীয় মানুহৰ বাবে এই ভেকুলী পৰিচিত আছিল যদিও ২০০৩ চনতহে ইয়াৰ বিভিন্ন তথ্য পোহৰলৈ আহে।

বেঙুনীয়া ভেকুলীৰ শৰীৰটো মজবুত আৰু ফুলি উঠা। মেলখোৱা ঠেং আৰু বিশেষ শাৰীৰিক গঠনৰ বাবে ই পানীৰ তীৰ সোঁততো পানীত ডুব যোৱা শিলৰ সহায় লৈ আগুৱাই যাব পাৰে। ইয়াৰ মূৰটো অন্য ভেকুলীৰ তুলনাত সৰু আৰু মুখমণ্ডল জোঙা। প্ৰাপ্তবয়স্ক বেঙুনীয়া ভেকুলীৰ বৰণ ডাঠ বেঙুনীয়া আৰু মটীয়া বৰণৰ সংমিশ্ৰণ। মতা ভেকুলীবোৰৰ দৈৰ্ঘ্য

মাইকী ভেকুলীবোৰৰ প্ৰায় এক-তৃতীয়াংশ হয়। ১৯১৭ চনত Nelson Annandale আৰু C.R. Norayan Raoৰে বেঙুনীয়া ভেকুলীৰ লালুকীৰ বৈজ্ঞানিক তথ্য সদৰি কৰে। এই বৰ্ণনা অনুসৰি লালুকীবোৰৰ মুখত শোষক থাকে বাবে ইহঁতে পানীৰ সোঁতত তিষ্ঠি থাকিব পাৰে। ইহঁতৰ কণ্ঠস্বৰ

অতি কঠোৰ আৰু ইয়াক কুকুৰাৰ মাতৰ দৰেই শুনা যায়। ইহঁতৰ মতা ভেকুলীবোৰৰ আন এক বিশেষত্ব হ'ল যে ইহঁতে কেৱল মাটিৰ তলৰ পৰাহে মাত মাতে। এই সুকীয়া শাৰীৰিক গঠনৰ ভেকুলী ভাৰতৰ পশ্চিমঘাট, কেৰালা আৰু তামিলনাডুত ঘাইকৈ পোৱা যায়।

আন ভেকুলীৰ অভিযোজন ক্ষমতাৰ দৰে ভাৰতীয় বেঙুনীয়া ভেকুলীৰো অভিযোজন কৰাৰ ক্ষমতা যথেষ্ট বেছি। ইহঁতে জীৱনৰ বেছিভাগ সময়ে মাটিৰ তলত কটায়। অহৰহ আন্ধাৰ, তুলনামূলকভাৱে সুস্থিৰ উষ্ণতা আৰু আৰ্দ্ৰতাৰ লগত ইহঁতে অতি সুন্দৰকৈ নিজকে খাপ খুৱাই লয়। ইহঁতে জীৱনৰ প্ৰায়ভাগ সময়তে মাটিৰ তলতে কটায় যদিও বাৰিষাৰ সময়ত কেৱল প্ৰজননৰ বাবে ইহঁত ভূপৃষ্ঠলৈ আহে। ইহঁতে একেবাৰতে প্ৰায় ৩০০০টা কণী পাৰে আৰু কণীবোৰ লালুকীলৈ পৰিবৰ্তন হওঁতে প্ৰায় ১০০ দিন সময় লয়। স্থানীয় কিছু লোকে এই লালুকী খাদ্য হিচাপেও গ্ৰহণ কৰে।

বৰ্তমান এই ভাৰতীয় বেঙুনীয়া ভেকুলীৰ জীৱনলৈ অহা এক ডাঙৰ ভাবুকি হ'ল ভাৰতৰ পশ্চিমঘাটত হোৱা জনসংখ্যা বৃদ্ধি। এই ভেকুলী ঔষধ প্ৰস্তুতকৰণ, খাদ্য তথা পোহাকে ধৰি বিভিন্ন উদ্দেশ্যে ব্যৱহাৰ কৰা বাবেও ইহঁতৰ জীৱনলৈ ভাবুকি নামি আহিছে। বৰ্ধিত জনসংখ্যা, বৃহৎ নদী বান্ধ নিৰ্মাণ আদিয়ে বেঙুনীয়া ভেকুলীৰ অস্তিত্বৰ প্ৰতি সংকট নমাই অনালৈ চাই বৰ্তমান সময়ত ইয়াক সংৰক্ষণ কৰাৰ প্ৰয়োজন আহি পৰিছে। ❖

ভাগ-১

1. A, Bৰ ভনী। Bৰ পত্নী C। Cৰ পুত্র D। Dৰ ককায়েক E। Eৰ জীয়ৰী F। Dৰ পত্নী G।
- (i) F, Bৰ কি হয়?
- a) ভতিজী   b) নাতিনী   c) জীয়ৰী   d) পুত্র
- (ii) G, Fৰ কি হয়?
- a) আইতা   b) পেহী   c) খুৰী   d) ককা
- (iii) Eৰ পেহীয়েক কোন?
- a) C   b) G   c) B   d) A
- (iv) G, Bৰ কি হয়?
- a) বোৱাৰী   b) নাতিনী   c) নাতি   d) জীয়ৰী
- (v) Fৰ আইতাক কোন?
- a) B   b) C   c) G   d) E
2. B, Mৰ পিতা, কিন্তু M, Bৰ পুত্র নহয়। P, Mৰ জীয়ৰী। X, Bৰ পত্নী। Y, Mৰ ভাই। Z, Yৰ পুত্র।
- (i) Z, Xৰ কি হয়?
- a) দেউতা   b) ককা   c) নাতি   d) পুত্র
- (ii) Zৰ আইতা কোন?
- a) B   b) M   c) X   d) P
- (iii) Xৰ পুত্র কোন?
- a) Y   b) M   c) Z   d) P
- (iv) P, Bৰ কি হয়?
- a) মা   b) নাতিনী   c) জীয়ৰী   d) আইতা
- (v) Yৰ ভাগিনীয়েক কোন?
- a) P   b) Z   c) X   d) B

উত্তৰ : 1. (i) b   (ii) c   (iii) d   (iv) a   (v) b
2. (i) c   (ii) c   (iii) a   (iv) b   (v) a

মানসিক সামৰ্থ্য বিকাশ

ভাগ-২

নিৰ্দেশনা : তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ প্ৰতিটোৰে চাৰিটাকৈ পদ আছে। ইয়াৰে প্ৰথম দুটাৰ মাজত থকা সম্পৰ্কটো শেষৰ দুটাৰ মাজতো আছে। কিন্তু এটা পদ লুপ্ত হৈ আছে। লুপ্ত পদটো নিৰ্ণয় কৰা।

- VII : 7 :: XVI : ?
a) 14   b) 13   c) 16   d) 21
- XL : 40 :: CD : ?
a) 400   b) 600   c) 900   d) 800
- INJECTION : NCOJTNIEI :: TELEPHONE : ?
a) ENOHPELET   b) LENTHOEPE   c) EPNLHETEO   d) EPNLHETOE
- EGIK : FILO :: FHJL : ?
a) JGMP   b) GJMP   c) JGPM   d) GMJP
- $\frac{Y}{E} : 20 :: \frac{P}{D} : ?$
a) 14   b) 10   c) 18   d) 12
- পৃষ্ঠকালি : বৰ্গছেমি. :: আয়তন : ?
a) ঘন মি.   b) ঘন ছেমি.   c) ছেমি.   d) বৰ্গ মি.
- পানী : অক্সিজেন :: নিমখ : ?
a) হাইড্ৰ'জেন   b) আইৰন   c) ছ'ডিয়াম   d) নাইট্ৰ'জেন
- Dda : aDD :: Rrb : ?
a) BBr   b) bRR   c) DDA   d) RRB
- MLK : HGF :: SRQ : ?
a) NML   b) VUT   c) QON   d) UTS

উত্তৰ :   1. c   2. a   3. c   4. b
              5. d   6. b   7. c   8. b   9. a

জলবায়ু পৰিবৰ্তন আৰু ইয়াৰ সমাধান

■ দেৱাংগনা বৰঠাকুৰ

যষ্ঠ শ্ৰেণী

কোনো এখন ঠাইৰ এক দীৰ্ঘকালীন সময়ৰ বতৰৰ উপাদানসমূহ, যেনে—উত্তাপ, আৰ্দ্ৰতা, বায়ুমণ্ডলীয় চাপ, বতাহ, বৰষুণ আদিৰ সাধাৰণ অৱস্থাৰ জলবায়ু বোলা হয়। খুলমূলকৈ বতৰৰ কমপক্ষেও ৩০ বছৰৰ গড় অৱস্থাই হ'ল জলবায়ু।

জলবায়ু পৰিবৰ্তন প্ৰাকৃতিক আৰু মানৱজনিত কাৰকৰ ফলত হয়। ইয়াৰে প্ৰাকৃতিক কাৰকসমূহৰ উদাহৰণ হ'ল—আগ্নেয়গিৰিৰ উদ্গীৰণ, সাগৰীয় সোঁত, বনজুই, জলাহভূমি আদি। আনহাতে মানৱজনিত কাৰকসমূহৰ উদাহৰণ হ'ল—জীৱাশ্ম ইন্ধনৰ দহন, নিৰ্বনিকৰণ, অত্যধিক পশুপালন, খেতিপথাৰত অনিয়ন্ত্ৰিত সাৰৰ প্ৰয়োগ আৰু বায়ুমণ্ডলত সেউজগৃহ গেছৰ অস্বাভাৱিক বৃদ্ধি আদি।

জলবায়ু পৰিবৰ্তন হৈছে এটা স্বাভাৱিক প্ৰাকৃতিক প্ৰক্ৰিয়া। পৃথিৱীখনৰ সৃষ্টিৰ সময়ৰ পৰাই অৰ্থাৎ ৪.৬ নিযুত বছৰ আগৰ পৰাই জলবায়ুৰ পৰিবৰ্তন হৈ আহিছে। জলবায়ু পৰিবৰ্তন নোহোৱা হ'লে আজি হয়তো আমি বিভিন্ন জৈৱ-বিচিত্ৰতাৰে ভৰপূৰ এই সুন্দৰ পৃথিৱীখন দেখা নাপালোঁহেঁতেন। এই প্ৰক্ৰিয়া অতি মন্থৰ। পাছে শিল্প বিপ্লৱৰ পাছৰ পৰা জলবায়ু পৰিবৰ্তনৰ প্ৰক্ৰিয়া কিছু দ্ৰুত হোৱা বাবে ই এক চিন্তনীয় বিষয়ত পৰিণত হৈছে।

যোৱা প্ৰায় ১৫০ বছৰৰ ভিতৰত বায়ুমণ্ডলত

কেৱল কাৰ্বন ডাই-অক্সাইড গেছৰ পৰিমাণ প্ৰায় ৩০ শতাংশ বাঢ়িছে। তদুপৰি বায়ুমণ্ডলত মিথেন, নাইট্ৰ'ক্সাইড, ক্ল'ৰ'ফ্ল'ৰ'কাৰ্বন আদি গেছৰ পৰিমাণো বাঢ়িছে। এই আটাইবোৰ গেছে ক্ৰমে অধিক মাত্ৰাত শক্তি ধৰি ৰাখি বায়ুমণ্ডলৰ লগতে ভূপৃষ্ঠৰো উত্তাপ বৃদ্ধি কৰিছে। এই গেছসমূহক সেউজগৃহ গেছ বোলা হয়। এই গেছ আৱাসগৃহ, উদ্যোগ, কৃষি ক্ষেত্ৰ, জাবৰ, পৰিবহণ, জলাশয়, দহনকাৰ্য্য আদিৰ পৰা নিৰ্গমন হয়। উদাহৰণস্বৰূপে, ১ কিল'গ্ৰাম কাঠ সম্পূৰ্ণৰূপে দহন কৰিলে ১.৬৫-১.৮৩ কিল'গ্ৰাম কাৰ্বন ডাই-অক্সাইড উৎপন্ন হয়। একেদৰে খেতিপথাৰত ব্যৱহাৰ কৰা নাইট্ৰ'জেনযুক্ত সাৰৰ পৰা নাইট্ৰ'ক্সাইড অক্সাইডৰ নিৰ্গমন হয়।

বায়ুমণ্ডলৰ উত্তাপ বৃদ্ধিয়ে বহু ধৰণৰ সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে। তাৰ ভিতৰত মেৰু অঞ্চলৰ বিশাল বৰফজুপৰ গলন, সাগৰপৃষ্ঠৰ উত্থানৰ লগতে অগ্নীকৰণৰ মাত্ৰা বৃদ্ধি, উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণীৰ ভৌগোলিক বিতৰণৰ পৰিবৰ্তন, শস্য উৎপাদন হ্রাস, মৰুভূমিৰ সংক্ৰমক ৰোগৰ বিস্তাৰ, প্ৰাস্তৱতী দুৰ্ঘটনা, যেনে—বান, ঘূৰ্ণীবতাহ, খৰাং, বনজুইৰ সঘন সংঘটন আদি প্ৰধান।

জলবায়ু পৰিবৰ্তনৰ সৈতে আমি যুঁজিবলৈ সক্ষমনে? হয়, যিদৰে এটোপাল এটোপালকৈ পানী গোট খাই এখন বহল সাগৰ ভৰি যায়, ঠিক সেইদৰে জলবায়ু পৰিবৰ্তনৰ সজাগতাৰ প্ৰতি আমি সকলোৱে যদি এটি এটি খোজ আগ বঢ়াওঁ, তেন্তে এই পৰিবৰ্তনৰ লগত যুঁজিবলৈও আমি জীৱকুল সক্ষম হ'ম। কিছুমান সেউজমুখী অভ্যাস আমি গঠন কৰিব লাগিব। উদাহৰণস্বৰূপে, (১) খাদ্যৰ অপচয় নকৰা। কিয়নো, ১ কিল'গ্ৰাম অপচয় হোৱা খাদ্যৰ পৰা প্ৰায় ৩২০ গ্ৰাম কাৰ্বন ডাই-অক্সাইড নিৰ্গমন হয়। (২) পাকঘৰৰ ইন্ধন

শিক্ষার্থীৰ আখৰা-তলী

পাৰ্য্যমানে ৰাহি কৰা। কাৰণ দৈনিক ২০ মিনিটকৈ ঘৰ এখনত ৰন্ধন গেছৰ ব্যৱহাৰ হ্রাস কৰিলে বাৰ্ষিক কাৰ্বন ডাই-অক্সাইডৰ নিৰ্গমন প্ৰায় ৬৭ কিল'গ্ৰাম কমিব। (৩) এবাৰ ব্যৱহৃত প্লাষ্টিকৰ বৰ্জন। তাৰ সলনি মৰাপাট, কপাহ, পুৰণি কাপোৰ, কাগজ, তামোলৰ ঢকুৱাৰে তৈয়াৰী বেগ ব্যৱহাৰ কৰা। (৪) শক্তি ৰাহি কৰা বৈদ্যুতিক সঁজুলি ব্যৱহাৰ। সঁজুলিসমূহ কিনোতে তাত উল্লিখিত মুঠ তৰাৰ সংখ্যা লক্ষ্য কৰা উচিত। কিয়নো অধিকতম তৰা থকা মানেই সৰ্বাধিক বিদ্যুৎ ৰাহি। (৫) সৌৰশক্তিচালিত সঁজুলিসমূহৰ ব্যৱহাৰ, যেনে—সৌৰ ৰন্ধন পাত্ৰ, ঘৰৰ চালত সৌৰ কোষৰ ব্যৱহাৰ, সৌৰ

বিজুলী-বাতি আদি। কাৰণ এইবোৰ কম খৰচী হোৱাৰ লগতে ইয়াৰ পৰা সেউজ গৃহ গেছৰ নিৰ্গমন নহয়। (৬) নিকটৱৰ্তী ঠাইলৈ খোজ কাঢ়ি বা চাইকেল চলাই যোৱা, দূৰণিবটীয়া যাত্ৰাত ৰাজহুৱা বাহন ব্যৱহাৰ কৰা ইত্যাদি।

জলবায়ু পৰিবৰ্তনৰ ক্ষেত্ৰত সুস্থ প্ৰাকৃতিক পৰিবেশে ইতিবাচক ভূমিকা পালন কৰে। সুস্থ প্ৰাকৃতিক পৰিবেশ বৰ্তাই ৰাখিবলৈ হ'লে বনাঞ্চলসমূহৰ সংৰক্ষণ আৰু ব্যাপক গছ পুলি ৰোপণ অতিকৈ প্ৰয়োজনীয়। লগতে আমি সেউজমুখী অভ্যাস গঢ়াৰ জৰিয়তে সকলোৱে জলবায়ু পৰিবৰ্তনত বাধা দিয়াৰ বাবে আগ বাঢ়ি অহা উচিত। ❖

বুঢ়া-বুঢ়ী আৰু চোৰ

■ জেচিকা কলিতা

চতুৰ্থ শ্ৰেণী

এখন গাঁৱত এহাল বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে বাস কৰিছিল। এদিনৰ কথা। বুঢ়া-বুঢ়ীৰ ঘৰলৈ এঘৰ মানুহ ভাত খোৱাকৈ অহাৰ কথা। তাকে গম পাই বুঢ়ীয়ে বুঢ়াক ওচৰৰে বজাৰৰ পৰা অলপ মাংস আনিবলৈ ক'লে। বুঢ়ায়ো মাংস লৈ অলপ সময়ৰ পাছত ঘৰ সোমাল। বুঢ়ীয়ে মাংসৰ আঞ্জা ৰান্ধিবলৈ আৰম্ভ কৰিলেই। অলপ পাছত মাংসৰ আঞ্জাখন হ'ল। আলহীও আহিল। ইফালে বুঢ়ীৰ ঘৰৰ কাষেৰে ওচৰৰ গাঁৱৰ এজন ল'ৰা গৈ আছিল। সি আছিল চোৰ স্বভাৱৰ। সেইদিনা সি বুঢ়া-বুঢ়ীৰ ঘৰৰ ওচৰেৰে গৈ থাকোঁতে মাংসৰ আঞ্জাৰ গোন্ধ পাই সিহঁতৰ পিছফালৰ দুৱাৰেৰে গৈ পাকঘৰ পালে। সি কাষতে থকা কেৰাহীৰ পৰা মাংসৰ আঞ্জা অলপ ল'বলৈ

বুলি লগুঁতেই বুঢ়ী অহাৰ শব্দ শুনি সাউৎকৈ দৌৰি গ'ল। ইয়াৰ পাছত কাষতে থকা বিয়া এখনৰ পৰা দৈ-চিৰা ল'ম বুলি যাওঁতেও গাঁৱৰ মানুহে তাক চোৰ বুলি খেদিবলৈ ধৰিলে। গাঁৱৰ মানুহে তাক খেদাত সি গৈ এজন মানুহক লগ পালে। তাক দেখি মানুহজনে ক'লে, তই চুৰি কৰি ইমান কি ভাল পাৰ? চুৰ কৰিলে তোৰহে অপকাৰ হয়। আন মানুহবোৰক

দেখা নাই কঠোৰ পৰিশ্ৰম কৰে, কিমান কষ্ট কৰে। তয়ো যদি তেনেকৈ থাকিবলৈ লৰ তেন্তে তোৰেই ভাল হ'ব। সেইদিনাৰ পৰাই ল'ৰাটোৱে ভাল মানুহৰ দৰে থাকিবলৈ ল'লে। ইফালে বুঢ়া-বুঢ়ীৰ আলহীও সুখে-শান্তিৰে খাই-বৈ ঘৰলৈ উভতি গ'ল। ❖

মায়'পিয়া

■ গহনা চক্ৰৱৰ্তী

দশম শ্ৰেণী

(১)

এটা অকণমানি টিভি। বৰ মৰমলগা। ভিতৰখন একেবাৰে ফোঁপোলা, ঠিক বাটলুগুটিটোৰ দৰে। তলত আছে কেইটামান অকণি অকণি ৰঙা ৰঙৰ বুটাম। তাৰ অকণমানি পেটটোতে লগাই থোৱা আছিল এখন মৰমলগা আইনা। চকুকেইটা মেলিয়েই টিভিটোৱে পিৰিক-পাৰাককৈ ইফালে-সিফালে চাবলৈ ধৰিলে। সি এটা কথাকে ভাবি থাকি ক'বলৈ ধৰিলে, “এই মানুহবোৰনো কোন? তাক কিয় ইয়ালৈ লৈ অহা হৈছে? এতিয়ানো তাক কি কৰিব?”

“ঐ, পোৱালি, কেপ্কেপাই নাথাকিব, নহ'লে দিম একেবাৰে।” এখন বিশাল আয়তাকাৰ মুখৰ, ৰঙা ডাঙৰ চকুৰ টিভি এটাই তালৈ চাই চিঞৰি উঠিল। টিভিটো তাতকৈ আকাৰত বহুগুণে ডাঙৰ আছিল। ভয়ে ভয়ে সেই দৈত্যাকৃতিৰ টিভিটোলৈ চাই অকণমানি টিভিটো মনে মনে থাকিল।

এনেতে দোকানখনলৈ এজন ওখ-পাখ, হাষ্ট-পুষ্ট মানুহ আহিল। মানুহজনে কিছু সময় দোকানখনত থকা টিভিবোৰলৈ খুব মনোযোগেৰে চাবলৈ ধৰিলে। এপাকত তেওঁৰ সেই অকণমানি, বাটলুগুটীয়া মুখৰ, মৰমলগা টিভিটোত চকু পৰিল। তৎক্ষণাত মানুহজনে সেই টিভিটোলৈ আঙুলিয়াই দোকানীজনৰ ফালে চাই কৈ

উঠিল—“মোক এনেকুৱা এটাই টিভি লাগিছিল। কিমান দাম হ'বহে এইটোৰ?” অকণমানি টিভিটোৱে মানুহজনেৰে কি কয় মন দি শুনিবলৈ ধৰিলে। “খুব বেছি নহয় দিয়ক, দাদা। ৭ৰ পৰা ১০ হাজাৰ মানৰ ভিতৰতে পৰিব।”

“কি কোম্পানীৰ এইটো? ভাল ব্ৰেণ্ডৰ হ'বনে?”

“হয়, দাদা। তাত লিখাই আছে ব্ৰেণ্ডটোৰ নাম। আপুনি চাই ল'ব পাৰে।”

এনেদৰে ভালখিনি সময়ৰ কথা-বতৰাৰ পাছত টিভিটো কিনাৰ বন্দবস্ত হ'ল। অকণমানি টিভিটো সুন্দৰকৈ বাকচ এটাৰ ভিতৰত ভৰোৱা হ'ল। এখন অট'মতাই আনি টিভিটো তাত উঠাই সুন্দৰকৈ মানুহজনৰ ঘৰলৈ লৈ যোৱা হ'ল। বন্ধ, আন্ধাৰ বাকচটোত বহি বহি আৰম্ভ হ'ল সেই অকণমানি টিভিটোৰ এক নতুন যাত্ৰা।

(২)

লাহে লাহে, ভয়ে ভয়ে, সন্তৰ্পণে অকণমানি টিভিটোৱে তাৰ কণ কণ চকুহালি মেলি ইফালে-সিফালে চাবলৈ ধৰিলে। ক'ৰ পৰানো এজাক ল'ৰা-ছোৱালী আহি তাক আগুৰি ধৰিলেহি। “ইয়ে, আমাৰ নতুন টিভি আহি গ'ল। কেনে মজা?” আটাইজাকে স্ফুৰ্তিত চিঞৰিবলৈ ধৰিলে। তাৰ নিচিনা অকণমানি এটাই আহি তাৰ লেতেৰা হাতখনেৰে টিভিটোৰ মুখখন চুই চালে। অকণমানি টিভিটোৱে নিজৰ আত্মাভিমানত অলপ আঘাত লগা যেন পালে। সি জোৰকৈ ক'ব বিচাৰিলে, “নুচুবা, নুচুবা। তোমালোকৰ লেতেৰা হাতবোৰেৰে মোক নুচুবা। আঁতৰি যোৱা মোৰ ওচৰৰ পৰা।” কিন্তু, ক্ষম্তক পাছত টিভিটোৰ যেন অনুভৱ হ'ল, “মই ভয় কৰাটো যে একেবাৰে নিৰৰ্থক। ইহঁতেচোন মোৰ একো অপকাৰ কৰা নাই। মোক মৰমহে কৰিব ধৰিছে। ছেঃ মই এনেয়ে ভয় খাইছিলোঁ।” টিভিটোৱে মনে মনে ভাবে।

শিক্ষার্থীৰ আখৰা-তলী

কিছু সময় পাছত এজনী বৰ ধুনীয়া, সাদৰী তিৰোতা ওলাই আহিল। তেওঁৰ হাতত আছিল এখন খাল। তাত কিছুমান পূজাৰ দ্ৰব্যও আছিল। খালখনত ঘিউৰ চাকি এটিও জ্বলি আছিল। তিৰোতাগৰাকীয়ে খালখন টিভিটোৰ আগত তিনিবাৰকৈ ঘূৰালে আৰু মংগল কামনাৰে সকলোৱে উৰুলি দিয়ে। টিভিটোৰ কপালতো তিনিটা ৰঙা সেন্দূৰৰ ফোট আঁকি দিলে। এনেতে ঘৰৰ গৃহস্থগৰাকীয়ে উচ্চস্বৰে সকলোৰে আগত ঘোষণা কৰি দিলে, “আজিৰে পৰা এই টিভিটো আমাৰ ঘৰখনৰ এজন সদস্য হিচাপে ধৰা হ’ল।”

সেইদিনাৰ পৰা সেই অকণমানি টিভিটো সকলোৰে মৰমৰ মাজত পমি থাকিল।

(৩)

সন্ধিয়া হ’লেই টিভিটোক আঙুৰি ধৰে চুবুৰীটোৰ ল’ৰা-ছোৱালীবোৰে। একো একোখন টুলেৰে ভৰি পৰে মানুহজনৰ চোতাল-ঘৰ। টিভিত দিয়া ৰং-বিৰঙৰ ছবিসমূহ চাই চাই এক অজান কল্পনাত বিলীন হৈ পৰে চুবুৰীটোৰ ল’ৰা-ছোৱালীবোৰ। সন্ধিয়া হ’লেই আকৌ মেল বহে ঘৰখনৰ বুঢ়া-মেথাবোৰৰ। টিভিত ৰামানন্দ সাগৰৰ ‘ৰামায়ণ’ অথবা বি.আৰ চোপ্ৰাৰ ‘মহাভাৰত’খন আৰম্ভ হ’লেই সকলোৱে ভক্তিত মূৰ দোঁৱায়। মুঠৰ ওপৰত আজিকালি ঘৰখনৰ সকলোৰে মুখত কেৱল টিভিটোক লৈ কৰা প্ৰশংসাৰ কথা।

“হেৰি শুনিছেনে, বৰ লক্ষ্মী টিভি দেই এইটো।”

“নহ’বনে বাৰু ভাল। কোনে আনিছে বুলি ভাবিছাহে?”

“টিভিটো অকণমানি, বৰ মৰমলগা।”

“অ’, একেবাৰে বাটলুগুটীয়া।”

সেয়া আছিল ৯০ৰ দশকৰ কথা। তেতিয়ালৈ সকলো ঠিকেই আছিল। কিন্তু, হঠাতে যেন সকলোবোৰ এক পৰিবৰ্তনৰ ধুমুহাৰ পকনীয়াত পৰি তচনচ্ হৈ গ’ল।

পৰিবৰ্তন! পৰিবৰ্তন মানুহৰ জীৱনত বাঞ্ছনীয়। কিন্তু, এনে পৰিবৰ্তন? কিয় হ’বলগীয়া হ’ল এনে এক পৰিবৰ্তন। সেই কথা যেন কেতিয়াও বুজি নাপাব সেই অকণমানি টিভিটোৱে।

(৪)

“হেৰি শুনিছেনে। এই কাম নোহোৱা টিভিটো পেলাই নতুন ডাঙৰ এলইডি স্ক্ৰীনৰ টিভি এটাকে লৈ আহিব। পুৰণা টিভিৰ আৰু কাম নোহোৱা হ’ল। ওচৰৰ চলিহানী, শৰ্মানী, বৰানীহঁতে ল’লেই বুজিছে। যিমান পাৰে সোনকালে আনিব।”

স্ক্ৰ হৈ পৰিছিল টিভিটো। সি মিলাই চাবলৈ যত্ন কৰিছিল আগৰ সেই সাদৰী মহিলাগৰাকী এই গৰাকীয়েইনে? সি দেখিছিল যান্ত্ৰিক ৰবট এটাৰ দৰেই মানুহজনেও যৈণীয়েকৰ কথাত মাথোঁ ওঁ ওঁ কৰি গৈছিল। বুজিব পৰা নাছিল টিভিটোৱে? কি ভুল হ’ল বাৰু তাৰ। সেই পুৰণি টিভিটো আৰু নতুন টিভিটোৰ মাজত কি পাৰ্থক্য? পুৰণি টিভিটোৱেও মানুহহালক সেই একেই মনোৰঞ্জন দি আহিছিল। পেটত থকা অকণি কাচখনেৰে সেই একেই বস্ত্ৰবোৰকে দেখুৱাই আহিছিল। হয়তো, আকাৰ আৰু সা-সুবিধাৰ ক্ষেত্ৰত আছিল আকাশ-পাতাল প্ৰভেদ। সেয়াই আছিল হয়তো তাৰ একমাত্ৰ দোষ। যাৰ বাবেই নেকি আজি তাৰ এই দুৰৱস্থা।

(৫)

চহৰৰ ঘৰটোৰ পৰিভ্যক্ত ষ্ট’ৰৰমটোৰ এটা ধূলিময় চুকত পৰি ৰয় বুঢ়াকপী একালৰ সেই অকণমানি টিভিটো। তাৰ আগৰ দৰে বাটলুগুটীয়া, মৰমলগা মুখখনো নাই। তাৰ ঠাইত এতিয়া শোতোৰা-শোতোৰ ছালৰ, এখন আপচু মুখৰ টিভি এটাহে দেখিবলৈ পোৱা যায়। তাৰ পেটটোত থকা অকণমানি আইনাখন, যিখনতে একালত ঘৰখনৰ সকলোবোৰ ল’ৰা-ছোৱালীয়ে বিভিন্ন ধৰণৰ ৰঙীন ছবিসমূহ চাই আমোদ পাইছিল, সেইখন কোন-কাহানিবাই ভাঙিল। অকলশৰে চকুলো টুকি দিনবোৰ গণি থাকে সেই এলাগী টিভিটোৱে। তাৰ বুকু ভাঙি ওলাই অহা অশ্ৰুৰ টোবোৰৰ শব্দ কোনেও গমকে নাপায়, নকৰে কোনেও কাণসাৰ। আগৰ দৰে কোনো তাৰ ওচৰলৈ নাহে, তাক মৰম কৰিবলৈ, নিচুকাবলৈ। নিজেই নিজৰ মনটোক নিচুকাই থ’বলৈ যত্ন কৰে টিভিটোৱে। তাৰ লাহে লাহে মনত পৰে মানুহঘৰৰ লগত হোৱা আচৰিত ধৰণৰ পৰিবৰ্তনবোৰৰ কথা।

শিক্ষার্থীৰ আখৰা-তলী

(৬)

এতিয়া আৰু সেই আগৰ দিনবোৰ নাই। দেখা পোৱাও নাযায় সেই একালৰ অকণমানি টিভিটোক। তাৰ পেটৰ অকণমানি ভগা আইনাখনিত সেই পুৰণিকালৰ সোণসেৰীয়া ছবিসমূহো দেখিবলৈ পোৱা নাযায়। তাৰ ঠাইত এটি পৰিয়ালৰ দৈনন্দিন কৰ্মৰাজিৰ নিৰৱধি ছবিবোৰহে দেখিবলৈ পোৱা যায়। ইচ! কিমান যে ব্যস্ততা। যেন একোটা যান্ত্ৰিক প্ৰতিমূৰ্তিহে। না প্ৰাণ আছে, না হাঁহি।

এলইডি স্ক্ৰীনৰ ডাঙৰ টিভিটোক সকলোৱে সাবটি ধৰি কিৰীলিয়ায়। চকুলো টুকি দূৰৰ পৰাই নিৰৱে চাই থাকে সেই আপচু টিভিটোৱে। মুখত এটি শেঁতা হাঁহি। তাৰ কাপোৰ-কানিও লাহে লাহে ক'লা হৈ আহিবলৈ ধৰে। কাকো নোকোৱাকৈ, মনে মনে গুচি আহে সি তাৰ পৰা।

সুদূৰ দূৰণিৰ বস্তুকো ওচৰ কৰি দেখুওৱা টিভিটো এতিয়া নিজেই মায় পিয়া বেমাৰীৰ দৰে—দৃষ্টি যাৰ ধূসৰ, জলক-তবক। ❖

টাইম বেংক—এখনি সহায়ৰ হাত

■ অহিৰণ অন্তৰীপ হালৈ

অষ্টম শ্ৰেণী

‘টাইম বেংক’ (Time Bank) বৰ্তমান পৃথিৱীৰ উন্নত দেশসমূহত প্ৰচলিত এনে এটা

ব্যৱস্থা, য'ত টকা-পইচাৰ লেন-দেন নোহোৱাকৈ শ্ৰম বিনিময় কৰিব পৰা যায়। এই ব্যৱস্থাৰ সৈতে জড়িত ব্যক্তিসকলে সময় জমা বা খৰচ কৰিব পাৰে, যাক বিনিময়ৰ মাধ্যম হিচাপে গণ্য কৰা হয়।

‘টাইম বেংক’ৰ ধাৰণাটো আৱিষ্কাৰ কৰিছিল আমেৰিকাৰ আইনৰ অধ্যাপক এডলাৰ কনে ১৯৮০ চনত। তাৰ পাছত সেৱামূলক মনোভাৱেৰে বহু ব্যক্তি এই বেংকৰ সদস্যভুক্ত হৈছে। কাৰণ সেৱা গ্ৰহণ কৰিবলৈয়ে হওক বা আনক সেৱা কৰিবলৈয়ে হওক, টাইম বেংকৰ সদস্য হোৱাটো বাধ্যতামূলক।

টাইম বেংক ব্যৱস্থাত সময়নো কেনেদৰে ব্যৱহাৰ কৰা হয়? উদাহৰণ এটা লোৱা হওক, ধৰা হ'ল এজন নাগৰিকে আন এজন নাগৰিকক কিবা এটা বিষয়ত (বজাৰ কৰা, শুশ্ৰূষা কৰা আদি) এঘণ্টা সময় দি সহায় কৰিছে, তেওঁৰ টাইম বেংকত সেই এঘণ্টা সময় জমা হ'ব আৰু ভৱিষ্যতে তেওঁক প্ৰয়োজন হ'লে টাইম বেংকৰ অন্য এজন সদস্যই গৈ তেওঁক এঘণ্টা সময় দি সহায় বা

শুশ্ৰূষা কৰিব। এই শুশ্ৰূষা বিভিন্ন ধৰণৰ হ'ব পাৰে। যেনে, জৰুৰী সময়ত ডাক্তৰৰ ব্যৱস্থা বা নাৰ্ছে

বিনামূলীয়াকৈ ৰোগীক এঘণ্টা চিকিৎসা সেৱা আগ বঢ়োৱা বা বৃদ্ধ লোকক তেওঁলোকৰ আবাসলৈ গৈ কাপোৰ-কানি ধুই দিয়া বা তেওঁলোকৰ বাবে ৰাতিপুৱা বা দিনৰ আহাৰ ৰান্ধি দিয়া ইত্যাদি। সাধাৰণতে ডেকা বয়সত বিভিন্ন লোকে টাইম বেংকত জমা কৰা সময়ৰ বিপৰীতে পৰবৰ্তী সময়ত সেৱা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে।

সামাজিক সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বহুতো উন্নত দেশ, বিশেষকৈ ছুইজাৰলেণ্ড, ফ্ৰান্স, আমেৰিকাত বহুলভাৱে প্ৰচলিত হৈ থকা টাইম বেংক বয়সস্থ লোকৰ উপযোগী হোৱা এক অন্যতম আঁচনি।

ভাৰতবৰ্ষতো সেৱাৰ মনোভাৱেৰে আগ বাঢ়ি আহি পাৰম্পৰিক সহায় বিনিময় কৰি অনেক অকলশৰীয়া বৃদ্ধ বা অসুখীয়া লোকৰ জীৱন সহজ কৰি তুলিবলৈ টাইম বেংক ব্যৱস্থা প্ৰচলন কৰা হৈছে। ইয়াৰ দ্বাৰা বহু লোক লাভবান হৈছে। কেইবাটাও স্বেচ্ছাসেৱী অনুষ্ঠানেও এনে ধৰণৰ সামাজিক দায়বদ্ধতাজনিত কাম কৰি অনেক লোকক সকাহ দিবলৈ সফল হৈছে। ❖

জোনাক নিশা

■ ভায়লিনা ডেকা

সপ্তম শ্ৰেণী

অযুত তৰাৰে ভৰা
জোনাক নিশাৰ আকাশ
পদূলিৰ মুখৰ ফুলৰ সুগন্ধি
বিয়পায় কিমান যে সুবাস
জোনাক নিশা ভাগৰি পৰোঁ
তৰা গগি গগি
চোতালত বহি আইতাই কোৱা
সাধু শূনি শূনি।
জোনাক নিশা উৰি ফুৰে
জোনাকী পৰুৱা
টিমিক-ঢামাককৈ জিলিকাই ৰাখে
গাঁৱৰ শূৱনি বাটচ'ৰা। ❖

জোনবাই

■ ৰিতু ৰাগ চৌধুৰী

দশম শ্ৰেণী

জোনবাই তুমি অতি ধুনীয়া
তুমি ক'ৰ পৰা আহা?
আৰু তৰাবোৰৰ মাজত
জিলিকি থাকা।
তোমাক চুই চাবলৈ
বৰ মন যায়,
সেয়ে গধূলি ৰৈ থাকোঁ
তোমাক বাট চাই।
তোমাৰ গাতে তুলসী জোপা,
কোনো ৰুই দিলে?
তুলসীৰ ক'লা ৰঙে
তোমাক আৰু ধুনীয়া কৰিলে। ❖

পখিলা

■ নৱনীতা শৰ্মা

পঞ্চম শ্ৰেণী

ফুটফুটীয়া পখিলাজনী
উৰি উৰি যায়
ফুলৰ পৰা ৰসবোৰ
চুহি চুহি খায়।
ফুলৰ ওপৰত বহি তাই
নানা গীত গায়
ধৰিবলৈ গ'লে তাই
আঁতৰি যায়। ❖

শিশু শ্ৰমিক

গুঞ্জনগীত পৰাশৰ

দশম শ্ৰেণী

সূৰ্যৰ ভূমুকিয়ে মেল খুৰায় দুচকু তাৰ
এটুপি ফিকা চাহ কিনা কৰুৱা ভাত এমুঠি
উশাহ নোলোৱাকৈ গিলি লৈ
যাব সি কৰ্মস্থলীলৈ।
নোৱাৰে নোৱাৰে অলপো দেৰি কৰিব
নহ'লে যে মালিক বাবুৰ ৰঙা চকু পৰিব
নাইবা কৰ্তন হ'ব পাওনাৰ।
বাই-ভনী এসোপা তাৰ
আয়ো হ'ল ৰুগীয়া
পিতায়ে থাকে নিচাৰ জালত
তেৱোঁ হ'ল ধৰুৱা।
পেটৰ ভোকত ছটফটাই
চকুতো টোপনি নাই
এমুঠি অন্নৰ বাবে হাহাকাৰ দিনে-নিশাই
বয়সত সি তেনেই সৰু
পেটৰ ভোকৰ বাবেহে পালে
মাকৰ বুকুৰ পৰা চাহাবৰ ৰঙা চকু।
কোমল অকণমানি হাত দুখন
ফুলৰ পাপৰিৰ দৰে আঙুলি
হয়তো কেইটামান দিন পিছত
পূৰ্ণ হৈ নোহোৱা হৈ যাব
সেই কোমলতখিনি।
আজি সি শিশু শ্ৰমিক
ক্ষুধা নিবাৰণৰ বাবে চাহাবৰ ৰঙা চকু
অজস্ৰ বেদনা সকলো সহি
আৰু কিমান দিন...
আৰু কিমান দিন এইদৰে
নিজৰ অধিকাৰ হেৰুৱাই
সুন্দৰ শৈশৱ ধ্বংস কৰিব
কিমান দিন? ❖

ডাকঘৰ

■ শিৰা ভৰদ্বাজ

সপ্তম শ্ৰেণী

চিঠিৰ বোজা মই পিঠিত বান্ধি লৈ
পৰৰ চেনেহ কঢ়িয়াওঁ
মোৰহে চেনেহীয়ে কিনো ভাবিছে
তাৰ একো গমকে নাপাওঁ...

ডাকঘৰ বুলি ক'লেই কাণত বিনি বিনিকে বাজে খগেন
মহন্তৰ কণ্ঠৰ এই সুৰীয়া গীতটি।

ডাক ব্যৱস্থাৰ আৰম্ভণি

প্ৰধানতঃ জনসংযোগৰ মাধ্যম হিচাপে
আৰম্ভ হোৱা ভাৰতীয় ডাক সেৱাই ইতিমধ্যে
আট্টেশ বছৰ অতিক্ৰম কৰিছে। ভাৰত
চৰকাৰৰ অধীনস্থ ডাক ব্যৱস্থাৰ সুবিধালব্ধ
কেন্দ্ৰসমূহকে কোৱা হয় ডাকঘৰ। গৌৰৱৰ
কথা এয়ে যে ঐতিহ্যমণ্ডিত এই ডাক ব্যৱস্থা
চলাই ৰাখিবলৈ বিশ্বৰ ভিতৰত ভাৰততে
আটাইতকৈ বেছি ডাকঘৰ আছে। বৃটিছ ইষ্ট
ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ গৱৰ্নৰ জেনেৰেল ৱাৰেন
হেষ্টিংছে ১৭৬৬ চনত আমাৰ দেশত ডাক
ব্যৱস্থা আৰম্ভ কৰাৰ উদ্যোগ লয়। প্ৰথম
অৱস্থাত 'কোম্পানী মেইল' হিচাপে এই
ব্যৱস্থাৰ শুভাৰম্ভ হয়। পাছত লৰ্ড ডেলহাউছিৰ সময়ত
১৮৫৪ চনত 'কোম্পানী মেইল' পৰিসেৱাত পৰিণত
হয়। ডেলহাউছিয়েই ভাৰতীয় ডাকঘৰ আইন, ১৮৫৪
অনুমোদন কৰাৰ বাট কাটিছিল।

স্বাধীন ভাৰতত স্বদেশী চৰকাৰৰ দ্বাৰা এই ব্যৱস্থা
অধিক পৰিকল্পিত হয়। ১৮৫৪ চনত লৰ্ড ডেলহাউছি
প্ৰথম ডাক টিকটৰ প্ৰচলন আৰম্ভ কৰে। ১৯৪৭ চনত
স্বাধীনতা বিষয়ক তিনিটা ডাক টিকট মুকলি কৰা হয়।
ডাক বিভাগৰ পিন (PIN) ব্যৱস্থাটো আৰম্ভ কৰিছিল
শ্ৰীৰাম ভিকাজী ভেলংকৰে। ১৯৭২ চনৰ ১৫ আগষ্টত
প্ৰাক্তন প্ৰধানমন্ত্ৰী প্ৰয়াত ইন্দিৰা গান্ধীয়ে ইয়াৰ শুভাৰম্ভ

কৰে। ১৯৮৬ চনত প্ৰথম স্পীড পোষ্ট (speed post)
ব্যৱস্থা আৰম্ভ হয়। ২০০৩ চনত মেঘদূত ছফ্টৱেৰ
আৰম্ভ হয়। ২০০৬ চনত পোষ্ট অফিচসমূহত ই-পোষ্টেল
পৰিসেৱা আৰম্ভ হয়।

ডাকঘৰৰ কাম-কাজ

প্ৰতিখন জিলাত মুখ্য ডাকঘৰ, উপডাকঘৰ আৰু
শাখা ডাকঘৰ থাকে। ডাক বিভাগৰ মুৰব্বীজনক পোষ্ট
মাষ্টৰ জেনেৰেল বুলি কোৱা হয়। তেওঁৰ
অধীনত আন বহুতো কৰ্মচাৰী থাকে।
এইসকল কৰ্মচাৰীয়ে ডাক বিভাগৰ কাম
কৰে। সেইদৰে শাখা ডাকঘৰসমূহত
একোজন পোষ্টমাষ্টৰ আৰু পিয়ন থাকে।
পোষ্টমাষ্টৰজনে চিঠিবোৰ পৰীক্ষা কৰে
আৰু সেইবোৰ পিয়নৰ হাতত দিয়ে।
ঠিকনা অনুসৰি পিয়নজনে চিঠিবোৰ
মানুহৰ ঘৰে ঘৰে বিতৰণ কৰে। ঠিকনাত
উল্লেখ কৰা পিন নম্বৰটোৱে চিঠিখন
সঠিক সময়ত সঠিক ঠাইলৈ গৈ পোৱাত
সহায় কৰে। চিঠি-পত্ৰৰ উপৰি ডাক
বিভাগে আৰ্থিক লেন-দেনৰো কাম কৰে।

সম্প্ৰতি ভাৰতীয় ডাক বিভাগে এনে বহু ক্ষেত্ৰলৈ
নিজৰ সেৱা সম্প্ৰসাৰণ কৰিছে। উদাহৰণস্বৰূপে, ক্ষুদ্ৰ
সঞ্চয় প্ৰকল্প, জীৱন বীমা বিনিয়োগ আদি।

আমাৰ দেশত ডাকঘৰ ব্যৱস্থাই প্ৰসাৰতা লাভ
কৰিছে। ডাকঘৰৰ সংখ্যা জনসংখ্যাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ
কৰে। জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ লগে লগে ডাকঘৰৰ সংখ্যাও
বৃদ্ধি পায়। সম্প্ৰতি ভাৰতত ১,৫৫,০০০তকৈও অধিক
ডাকঘৰে ৰাইজৰ সেৱাত কাম কৰি আছে। জনসাধাৰণৰ
সেৱাত জড়িত এই ডাকঘৰ আৰু ডাক বিভাগৰ
কৰ্মীসকলক আমি সন্মান কৰা উচিত। ❖

বিস্কুটৰ ইতিহাস

■ চিংকুমণি অধিকাৰী

ড্ৰয়িং ৰুমত বহি কাৰ্টুন উপভোগ কৰি থকা নীনাই পাকঘৰৰ পৰা ভাহি অহা সুগন্ধ পাই ভাবিছে মাকে নিশ্চয় চাহ কৰি আছে; তাইৰ অকণমানি মনটো পাখিলগা কাঁড় হৈ উৰা মাৰিলে ময়দা, কাজু, বাদাম, চকলেট, ক্ৰীম আদিৰে তৈয়াৰী ঘূৰণীয়া, চাৰিচুকীয়া আদি আকৃতিৰ চেপেটা খোৱাবস্ত্ৰৰ এখন পৃথিৱীলৈ। নীনাৰ মনলৈ অহা সেই পৃথিৱীখন বিস্কুটৰ পৃথিৱী। শিশুৰ পৰা জ্যেষ্ঠজনলৈ কাকনো বাৰু আকৰ্ষণ নকৰে বিস্কুটৰ নানাৰঙী পেকেটবোৰে! পাছে এই বিস্কুটৰ জন্মকাহিনীনো কি? তাক জানিবলৈ আমি উভতি যাব লাগিব খৃষ্টপূৰ্ব প্ৰথম শতিকাৰ প্ৰাচীন ৰোম চহৰলৈ, ৰোমৰ খাদ্য প্ৰস্তুতকৰ্তাসকলে (bakers) লগ লাগি প্ৰস্তুত কৰি উলিয়াইছিল দুবাৰ বেৰ্ (bake) কৰা এবিধ 'ব্ৰেড', যি আছিল বাহিৰৰ পৰা মচমচীয়া আৰু ভিতৰৰ ফালে শুকান। এই নতুন বস্তুবিধৰ নাম ৰখা হৈছিল 'বিচ-ক'ক্টাছ' (bis-coctus)। এয়াই আছিল আৰম্ভণি বৰ্তমানৰ বং-বিৰঙী, মখমলী বিস্কুটৰ। অভাৱেই আৱিষ্কাৰৰ মূল-কথাৰ বিস্কুটৰ ক্ষেত্ৰতো প্ৰযোজ্য হৈছিল। যুদ্ধ-বিগ্ৰহ সম্বন্ধে হৈ থকা সেই সময়ৰ পৃথিৱীত এনে এবিধ খাদ্যবস্ত্ৰৰ অতিকৈ প্ৰয়োজন হৈছিল যাক দীঘলীয়া সময়ৰ বাবে সংৰক্ষণ কৰি ৰাখিব পাৰি, গতিকে এনে এক পৰিস্থিতিত 'বিচ-ক'ক্টাছ'ৰ আৱিষ্কাৰ আছিল সৈন্যবাহিনীৰ লগতে ভ্ৰমণকাৰীসকলৰ প্ৰতি বহুমূলীয়া উপহাৰ। খুব কম সময়ৰ ভিতৰতে এই বিচ-ক'ক্টাছৰ খবৰ মধ্যপ্ৰাচ্যৰ আন আন দেশসমূহলৈও বিয়পি পৰিল। খৃষ্টপূৰ্ব প্ৰথম শতিকাতই ইটালীৰ বেকাৰসকলে এই বিচ-ক'ক্টাছক বিভিন্ন পানীয়ত ডুবাই কোমল কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল আৰু এনেদৰেই হয়তো পিছলৈ চাহত ডুবাই বিস্কুটৰ সোৱাদ লোৱা প্ৰথাটোৰ প্ৰচলন হৈছিল।

মধ্যযুগৰ ইউৰোপত বিস্কুট ক্ৰমান্বয়ে সংৰক্ষিত আৰু অত্যৱশ্যকীয় খাদ্যবস্ত্ৰৰ পৰা সোৱাদৰ বাবে গ্ৰহণ

কৰা বিলাসী খাদ্যবস্ত্ৰত পৰিণত হৈছিল। ডালচেনি, আদা, বাদাম, খেজুৰ আদিৰ সংমিশ্ৰণেৰে প্ৰস্তুত কৰি উলিওৱা এই বিলাসী বিস্কুটবোৰ বিয়া আৰু অইন বিশেষ অনুষ্ঠানসমূহৰ বাবেহে উপলব্ধ আছিল আৰু সাধাৰণ জনতাৰ বাবে এইবোৰ আছিল তেওঁলোকৰ সামৰ্থ্যৰ বাহিৰত। ১৪শ শতিকাত ইংলণ্ডত প্ৰথমবাৰৰ বাবে বিস্কুট উপলব্ধ হৈছিল। এই বিস্কুট তৈয়াৰ কৰা হৈছিল বিভিন্ন ফল, বাদাম আৰু মচলাৰ সংমিশ্ৰণেৰে। মচলাৰ ব্যৱহাৰে বিস্কুটক প্ৰদান কৰিছিল অনন্য সুগন্ধ।

১৭ শতিকাৰ শিল্প বিপ্লৱৰ পাছত বিস্কুট সহজলভ্য হৈ পৰিছিল। এইবাৰ বিস্কুটত যোগ হৈছিল চকলেট, চেনি, বিফাইন তেল ইত্যাদি। লাহে লাহে বিস্কুটবোৰ আকাৰত সৰু হ'ল; ইংলণ্ডত বিস্কুটক পাতল আৰু মচমচীয়া ৰূপ দিয়া হৈছিল। ক্ৰমশঃ 'মেকিভীটি'ৰ দৰে প্ৰখ্যাত বেণ্ডে বিস্কুটক অধিক জনপ্ৰিয় কৰি তুলিলে আৰু চাহৰ লগত খোৱা অন্যতম খাদ্য হিচাপে বিস্কুট জনপ্ৰিয় হ'ল।

বিংশ শতিকাৰ আৰম্ভণি হোৱাৰ লগে লগে পৃথিৱীখন ক্ৰমান্বয়ে গোলকীয় গাঁৱত পৰিণত হ'ল আৰু উত্থান ঘটিল গণমাধ্যম আৰু দূৰদৰ্শনৰ। এই উত্থানে বিস্কুটক ঘৰে ঘৰে চিনাকি কৰি তুলিলে। লগতে বিস্কুট হৈ পৰিল দোকানত উপলব্ধ এবিধ সহজলভ্য মুখৰোচক খাদ্য। একবিংশ শতিকাতো বিস্কুটৰ ক্ৰমবিকাশ অব্যাহত আছে। স্বাস্থ্য সচেতনতাৰ দিশটোৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি সংযোজন হৈছে গ্লুটেন ফ্ৰী, চুগাৰ ফ্ৰী, ময়দাবিহীন আটাৰ বিস্কুট আদি বিস্কুটৰ বিভিন্ন ধৰণ। পাঁচ টকীয়াৰ পৰা আৰম্ভ কৰি হাজাৰ টকীয়ালৈকে আমাৰ চৌপাশে এতিয়া বিস্কুট আৰু কুকিজৰ বিবিধ সমাহাৰ। কেফে কফি ডেৰ বিলাসী চক' কুকিজৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ৰঙীন ক্ৰীম বিস্কুটলৈকে বিস্কুটৰ আছে এক দীঘলীয়া পৰিক্ৰমা আৰু একক মাদকতা। ❖

■ দীপাংকৰ কৌশিক

- ১। আৰাধনা পটংগীয়া গোস্বামীৰ এখন গ্ৰন্থ হৈছে ‘আগবাৰীত ফুলিলে সোণে মোৰ চম্পা’। কোনগৰাকী বিখ্যাত অসমীয়া শিল্পীৰ জীৱনভিত্তিক উপন্যাস এইখন?
- ২। এইবিধ লোকবাদ্য সাধাৰণতে দুটা মূল ভাগত বিভক্ত যদিও আঞ্চলিক ৰূপ হিচাপে চুঙা, শালিকীঠুটীয়া, বৰ আৰু কাকৈ আদি প্ৰকাৰ দেখিবলৈ পোৱা যায়। অসমৰ বাদ্যবিধৰ নাম কি?
- ৩। অসম প্ৰভিন্সিয়েল মিউজিয়ামে ১৯৫৩ চনত চৰকাৰী স্বীকৃতি লাভ কৰে আৰু ইয়াৰ নতুনকৈ নামকৰণ কৰা হয়। নতুন নামটো কি?
- ৪। এই বিখ্যাত আলোচনীখনৰ বেটুপাতত আমেৰিকাৰ প্ৰাক্তন ৰাষ্ট্ৰপতি ৰিচাৰ্ড নিক্সনক সৰ্বাধিক ৫৫ বাৰ স্থান দিয়া হৈছিল। আলোচনীখনৰ নাম কি?
- ৫। গ্ৰীণ ব্ৰছ ইণ্টাৰনেছনেল—এটা পৰিৱেশ— প্ৰকৃতিৰ হকে কাম কৰা সংস্থা। ইয়াৰ মুখ্য কাৰ্যালয় জেনেভাত। ১৯৯৩ চনত কোনগৰাকী শান্তিৰ ন’বেল বঁটা বিজয়ীয়ে এই সংস্থাটো প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল?
- ৬। তামিল চলচ্চিত্ৰ ‘জীভা’ মুক্তি পাইছিল ২০১৪ চনত। এই চলচ্চিত্ৰখনত কোনজন ভাৰতীয় ক্ৰিকেটাৰে অভিনয় কৰিছিল?
- ৭। বৰ্তমান চৰ্চাত থকা কোনটো শব্দ আহিছে আৰৱী ভাষাত 'to detain, hold নাইবা tie up' বুজোৱা শব্দৰ পৰা?
- ৮। নগালেণ্ডৰ খোনোমাক ২০০৫ চনত এছিয়াৰ ভিতৰতে এক বিশেষ স্বীকৃতি দিয়া হৈছিল। স্বীকৃতিটো কি বাৰু?
- ৯। জাপানৰ বাবে যদি টকিঅ’ হয়, চীনৰ বাবে যদি বেইজিং আৰু ৰাছিয়াৰ বাবে মস্কো হয় তেনেহ’লে বুলগেৰিয়াৰ বাবে কি হ’ব?
- ১০। বেন কিংছলে—এইগৰাকী বিখ্যাত অভিনেতাই ১৯৮২ চনত লাভ কৰিছিল শ্ৰেষ্ঠ অভিনেতাৰ অস্কাৰ বঁটা। কাৰ চৰিত্ৰত কৰা অনবদ্য অভিনয়ৰ বাবে তেওঁ এই বঁটা লাভ কৰিছিল?
- ১১। টী-২০ ক্ৰিকেটত এই পৰ্য্যন্ত দুজন ভাৰতীয়ই ১২ হাজাৰ ৰান সম্পূৰ্ণ কৰাৰ কৃতিত্ব অৰ্জন কৰিছে। তেওঁলোক কোন কোন?
- ১২। আমি জুল’জী, বায়’লজী আদি জানো। লিমন’ল’জীত কিহৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰা হয়?
- ১৩। ১৯৭৬ চনত আশাপূৰ্ণা দেৱীয়ে প্ৰথমগৰাকী মহিলা হিচাপে লাভ কৰিছিল জ্ঞানপীঠ বঁটা। কোনখন গ্ৰন্থৰ বাবে তেওঁ এই বঁটা লাভ কৰিছিল?
- ১৪। ‘পাখি মেলি দিয়ে মোৰ’—কোনগৰাকী জনপ্ৰিয় গীতিকাৰৰ নিৰ্বাচিত গীতৰ সংকলন এইখন?

চিত্ৰ সংকেত

- ১৫। টী-২০ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ক্ৰিকেটত হেটট্ৰিক অৰ্জন কৰা প্ৰথমজন ভাৰতীয় কোন? ❖

তোমালোকৰ বাবে প্ৰশ্নৰ উত্তৰ, এপ্ৰিল, ২০২৫

১। ঐতিহ্য	২। ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাখন	৩। মনীষ পাণ্ডে
৪। বিশ্বনাথন আনন্দ	৫। ভাৰতৰ প্ৰথমখন সবাক ছবি—আলমআৰা ❖	

কামৰূপীয়া ঢুলীয়া ভাওনাৰ সাধক মোহন ভাইৰা

■ অনামিকা বৰ্মন

“গুৰুকে পৰণাম্ কৰু
দুই চৰণত ধৰু
গুৰুৰ চৰণত আমি
পেটফাল্লা খাই পৰু।”

মঞ্চৰ আঁৰত এফাকি নামেৰে বৰদোলত চাপৰ পৰাৰ লগে লগেই দৰ্শকৰ মাজত কিৰীলি উঠে। “ভাইৰা ওলুছি, ভাইৰা ওলুছি।”

কামৰূপীয়া ঢুলীয়া অসমৰ লোককৃষ্টিৰ এক অনবদ্য কলা। এই কলাক বিশ্ব দৰবাৰলৈ আঙুৰাই লৈ গৈ অসমীয়া কৃষ্টিক সুকীয়া পৰিচয় দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত বাটকটীয়া হ’ল মোহন ভাইৰা ওৰফে মোহন চন্দ্ৰ বৰ্মন।

আনুমানিক ১৮৯৯ চনত পশ্চিম নলবাৰী অঞ্চলৰ কৈহাটী গাঁৱত মোহন চন্দ্ৰ বৰ্মনৰ জন্ম হৈছিল। তেওঁৰ মাতৃ হৰিপ্রিয়া বৰ্মন আৰু পিতৃ হৰকান্ত বৰ্মন। আৰ্থিক দৈন্যই কোঙা কৰা, মৃত শিল্পৰে জীৱন নিৰ্বাহ কৰা এচাম সহজ-সৰল লোকৰ মাজৰে এজন আছিল মোহন বৰ্মন। ১৮ শতিকাৰ শেষৰ ফালে নামনি অসমৰ বিয়া, সৰাহ আদি অনুষ্ঠানত অনুষ্ঠান পৰিবেশন কৰিবলৈ ঢুলীয়া দল কিছুমানৰ জন্ম হৈছিল। সেই ঢুলীয়া কৃষ্টিক বৰ্তমান সময়ত কামৰূপীয়া ঢুলীয়া নামেৰে জনা যায়। ঢুলীয়াসকলে তেওঁলোকৰ স্বকীয় বৈশিষ্ট্যৰে বিভিন্ন ঠাইত অনুষ্ঠান বা ঢুলীয়া ভাওনা প্ৰদৰ্শন কৰিছিল। কৈহাটী গাঁৱতো ‘কৈহাটীৰ ঢুলীয়া’ নামেৰে এটা ঢুলীয়া দল আছিল। সৰুতেই পিতৃহাৰা হোৱা মোহন বৰ্মনে জীয়াই থকাৰ তাড়নাত কৈহাটীৰ ঢুলীয়া দলত যোগদান কৰিলে। দলটোক টনকিয়াল কৰিবলৈ উলাবৰীৰ চেনাইৰাম দত্তৰ হতুৱাই পাঁচটা ঢোল আৰু সৰ্থেবাৰীৰ কঁহাৰ হতুৱাই পাঁচযোৰ তাল তৈয়াৰ কৰিলে। গুৰিঢোল ধৰা ঢুলীয়া আছিল মোহন বৰ্মন।

এই ঢুলীয়া ভাওনাবোৰৰ চং, বচন, অভিনয় আদি স্বতঃস্ফূৰ্ত। কোনো লিখিত ৰূপ বা পূৰ্ব পৰিকল্পনা

নোহোৱাকৈয়ে তেওঁলোকে খুছতীয়া অভিনয়ৰ যোগেৰে জীৱনৰ সুখ-দুখৰ শাস্ত মুহূৰ্তবোৰ জীৱন্ত কৰি তোলে। সভাৰ খলাবোৰত যেতিয়া নিমখৰ বস্তা বা জহৰ কোটটো পিন্ধি ভাৰৱীয়া (ভাইৰা) প্ৰবেশ কৰে তেতিয়া দৰ্শকৰ উল্লাস বাঢ়ি যায়। চঙৰ বৰ্ণেীবোৰ ভাইৰাৰ নিজা সৃষ্টি। মোহন ভাইৰাৰ এটা অন্যতম জনপ্ৰিয় চং আছিল ‘বৈস্তৱী’। ‘বৈস্তৱনী আই, এনাই বৈস্তৱ পাৰা লাগা নাই’ বুলি আৰম্ভ কৰা চংখনৰ বৈস্তৱৰ ভূমিকাত মোহন ভাইৰাই নিজে অভিনয় কৰিছিল।

মোহন ভাইৰাৰ ‘বৈস্তৱী’ চংখন অসম চৰকাৰৰ সাংস্কৃতিক সঞ্চালকালয়ৰ সৌজন্যত ৰবীন্দ্ৰ ভৱনৰ মুকলি চোতালত প্ৰদৰ্শন কৰা হৈছিল।

১৯৮৬ চনত সংগীত নাটক অকাডেমি বঁটা লাভ কৰা এইগৰাকী শিল্পীয়ে ঢুলীয়া ভাওনাক এটা মৰ্যাদাপূৰ্ণ স্থানলৈ লৈ যায়। আজীৱন দৰিদ্ৰতাৰ লগত যুঁজি যুঁজি ২০০০ চনৰ ১ ফেব্ৰুৱাৰীত এইগৰাকী প্ৰচাৰবিমুখ শিল্পীয়ে চিৰবিদায় মাগে।

ঢুলীয়া ভাওনা শিল্পৰ যথোচিত প্ৰসাৰ নোহোৱাটো চিন্তনীয় বিষয়। ২০০০ চনত দিল্লীৰ ছিৰিফ’ৰ্টত মোহন ভাইৰাৰ জীৱন আৰু কৃতিৰ বিষয়ে হেমন্ত দাসে নিৰ্মাণ কৰা এখন তথ্যচিত্ৰ প্ৰদৰ্শন কৰা হয়। ‘কৈহাটীৰ ঢুলীয়া’ শীৰ্ষক এই তথ্যচিত্ৰখনে দৰ্শকক আপ্ত কৰিছিল। মুম্বাইৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় চলচ্চিত্ৰ মহোৎসৱতো এই তথ্যচিত্ৰখন প্ৰদৰ্শিত হৈছিল আৰু দৰ্শকক মুগ্ধ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। এই ধৰণৰ প্ৰয়াস নিঃসন্দেহে প্ৰশংসনীয়। আমৃত্যু ঢুলীয়া ভাওনাৰ সাধনা কৰা এইগৰাকী শিল্পীৰ কৰ্মৰাজিৰ লগতে তেওঁৰ জীৱন বৃত্ত উঠি অহা প্ৰজন্মৰ মাজলৈ লৈ যোৱাটো আমাৰ এক অন্যতম কৰ্তব্য। ❖

শব্দ অৰ্থ :

পেটফাল্লা : পেট পেলাই

চং : নাটকৰ কাহিনীভাগ

বৰ্ণেী (বৈয়েনা) : বৰ্ণনা, সংলাপ (dialogue)

ড'নাল্ড ট্ৰাম্পৰ শুষ্ক নীতি আৰু বাণিজ্য যুদ্ধ

■ প্ৰণীতা দেৱী

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ ৰাষ্ট্ৰপতি ড'নাল্ড ট্ৰাম্পে তেওঁৰ দ্বিতীয়টো কাৰ্য্যকালত গ্ৰহণ কৰা শুষ্ক (tariff) নীতিয়ে সমগ্ৰ বিশ্বৰ অৰ্থনীতি আৰু বাণিজ্যৰ ক্ষেত্ৰখন অস্থিৰ কৰি তুলিছে। যোৱা ২ এপ্ৰিলত ট্ৰাম্পে আমেৰিকালৈ আমদানি কৰা সামগ্ৰীসমূহৰ ওপৰত ৫ এপ্ৰিলৰ পৰা কাৰ্য্যকৰী হোৱাকৈ ন্যূনতম ১০ শতাংশ শুষ্ক নতুনকৈ আৰোপ কৰে। লগতে তেওঁ ৫৭ খন দেশৰ পৰা আমদানি কৰা সামগ্ৰীত ৯ এপ্ৰিলৰ পৰা কাৰ্য্যকৰী হোৱাকৈ অধিক হাৰত শুষ্ক আৰোপ কৰাৰ কথা ঘোষণা কৰে। এই ঘোষণাৰ লগে লগে বিভিন্ন দেশৰ শ্বেয়াৰ বজাৰৰ সূচকাংক নিম্নগামী হোৱাৰ লগতে বাণিজ্য যুদ্ধ (Trade War) সদৃশ পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হয়।

শুষ্ক হৈছে কোনো এখন দেশৰ চৰকাৰে দেশখনলৈ আমদানিকৃত সামগ্ৰীৰ ওপৰত লগোৱা কৰ। এনে শুষ্ক আৰোপ কৰিলে বিদেশী সামগ্ৰীৰ দাম বৃদ্ধি পায়। ইয়াৰ জৰিয়তে থলুৱা উৎপাদনকাৰীক সুৰক্ষিত কৰি জনসাধাৰণক নিজ দেশত উৎপাদিত সামগ্ৰী ক্ৰয় কৰাৰ বাবে উৎসাহিত কৰা হয়।

১৯৮০ চনৰ পৰাই ড'নাল্ড ট্ৰাম্পে আমেৰিকাৰ বাণিজ্য নিয়ন্ত্ৰণৰ উপায় হিচাপে আমদানি শুষ্ক আৰোপৰ পোষকতা কৰি আহিছিল। ৰাষ্ট্ৰপতি নিৰ্বাচনৰ প্ৰচাৰ কালতো তেওঁ এনে শুষ্কৰ জৰিয়তে সংগৃহীত ৰাজহ যুদ্ধ প্ৰতিৰোধ, বাণিজ্য ঘাট হ্রাস, সীমান্তত নিৰাপত্তাৰ ব্যৱস্থা

আদি ক্ষেত্ৰত ব্যৱহাৰ কৰাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল। যোৱা ২০ জানুৱাৰীত ট্ৰাম্পে দ্বিতীয়বাৰৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰপতি হিচাপে শপত গ্ৰহণ কৰি দিয়া ভাষণত আমেৰিকাৰ শ্ৰমিক শ্ৰেণী আৰু পৰিয়ালৰ সুৰক্ষাৰ বাবে নিজ দেশৰ নাগৰিকৰ ওপৰত কৰ আৰোপৰ পৰিবৰ্তে বিদেশী ৰাষ্ট্ৰৰ পৰা আমদানিকৃত সামগ্ৰীত কৰ আৰোপ কৰিব বুলি ঘোষণা কৰিছিল। সেই অনুসৰি যোৱা ২ এপ্ৰিলত তেওঁ এই শুষ্ক আৰোপৰ কথা আনুষ্ঠানিকভাৱে ঘোষণা কৰে। ২ এপ্ৰিলৰ দিনটোক আমেৰিকাৰ মুক্তি দিৱস বুলি উল্লেখ কৰি ৰাষ্ট্ৰপতি ট্ৰাম্পে দেশখনৰ বাণিজ্য ঘাট (trade deficit) দূৰ কৰাৰ উদ্দেশ্যে এই শুষ্ক আৰোপ কৰা হৈছে বুলি ঘোষণা কৰে। এখন দেশে আন দেশলৈ ৰপ্তানি কৰা সামগ্ৰীৰ তুলনাত আন দেশৰ পৰা আমদানি কৰা সামগ্ৰীৰ পৰিমাণ অধিক হ'লে যি পাৰ্থক্যৰ সৃষ্টি হয় সেয়াই হৈছে বাণিজ্য ঘাট। এই শুষ্ক আৰোপৰ কথা ঘোষণা কৰি ট্ৰাম্পে কয় যে আমেৰিকাৰ বাণিজ্যিক অংশীদাৰসকলৰ অৰ্থনৈতিক নীতি, পৃথক শুষ্ক হাৰ আদি বিভিন্ন কাৰণত বৃদ্ধি পোৱা বাণিজ্য ঘাটয়ে দেশখনৰ অৰ্থনীতিত মোক্ষম আঘাত হানিছে। বাণিজ্য ঘাটিক তেওঁ ৰাষ্ট্ৰীয় জৰুৰী অৱস্থা বুলিও ঘোষণা কৰে। আমেৰিকাৰ উদাৰ অৰ্থনীতিৰ সুযোগ লৈ বিভিন্ন ৰাষ্ট্ৰই দেশখনত লুণ্ঠন চলোৱা বুলিও তেওঁ অভিযোগ তোলে। সেয়ে তেওঁ বিভিন্ন দেশৰ পৰা আমদানিকৃত সামগ্ৰীৰ ওপৰত পৃথক পৃথক হাৰত আৰোপ কৰা শুষ্কক প্ৰতিশুষ্ক (reciprocal tariff) বুলি উল্লেখ কৰে। তেওঁ কয় যে—Reciprocal, that means they do it to us, and we do it to them. অৰ্থাৎ এখন দেশৰ পৰা আন দেশলৈ ৰপ্তানি হোৱা সামগ্ৰীত সেই দেশে আৰোপ কৰা শুষ্কৰ প্ৰত্যুত্তৰত আৰোপ কৰা শুষ্ক। ট্ৰাম্পে চীনৰ ওপৰত ৩৪%, বাংলাদেশৰ ওপৰত ৩৭%, ভিয়েটনামৰ ওপৰত ৪৬%, ইউৰোপীয় সংঘৰ ওপৰত ২০% শুষ্কৰ লগতে বিভিন্ন দেশৰ ওপৰত পৃথক হাৰত শুষ্ক আৰোপৰ কথা ঘোষণা কৰে। ইপিনে ভাৰতক বন্ধু দেশ বুলি

সাম্প্ৰতিকী

উল্লেখ কৰি ৰেহাই হাৰত ২৬ শতাংশ প্ৰতিশুদ্ধ আৰোপ কৰাৰ কথা ট্ৰাম্পে ঘোষণা কৰে। ইয়াৰ পাছতেই সমগ্ৰ বিশ্বতে উদ্ভৱ হোৱা পৰিস্থিতি, শ্বেয়াৰ বজাৰত পৰা প্ৰভাৱ আদি কাৰণত ৯ এপ্ৰিলত ট্ৰাম্পে চীনৰ বাহিৰে আন দেশৰ ক্ষেত্ৰত এই শুল্ক নীতিৰ কাৰ্য্যকৰীকৰণ ৯০ দিনৰ বাবে স্থগিত ৰাখে। ইয়াৰ লগে লগে চীন-আমেৰিকাৰ বাণিজ্য সংঘাত অধিক বৃদ্ধি পায়। ইয়াৰ পূৰ্বে চীনে ৪ এপ্ৰিলত প্ৰতিৰোধমূলক ব্যৱস্থা হিচাপে আমেৰিকাৰ পৰা আমদানি কৰা সকলো সামগ্ৰীতে ১০ এপ্ৰিলৰ পৰা কাৰ্য্যকৰী হোৱাকৈ ৩৪ শতাংশ অতিৰিক্ত শুল্ক আৰোপ কৰে। উভয় দেশে এখনে আনখনৰ ওপৰত ক্ৰমান্বয়ে শুল্ক বৃদ্ধি কৰাৰ ফলত চীনৰ ওপৰত আমেৰিকাৰ শুল্কৰ হাৰ ১৪৫ শতাংশ পৰ্য্যন্ত বৃদ্ধি পায় আৰু প্ৰত্যুত্তৰত চীনে আৰোপ কৰা শুল্কৰ হাৰ ১২৫ শতাংশলৈ বৃদ্ধি পায়। ১৭ এপ্ৰিলত আমেৰিকাই প্ৰকাশ কৰা অনুসৰি চীনৰ কেতবোৰ সামগ্ৰীৰ ওপৰত আমেৰিকাই আৰোপ কৰা শুল্কৰ মুঠ হাৰ ২৪৫ শতাংশ পৰ্য্যন্ত বৃদ্ধি পায়।

আমেৰিকাই ঘোষণা কৰা শুল্কৰ পৰিমাণ এছিয়াৰ বেছিভাগ দেশৰ তুলনাত ভাৰতৰ ক্ষেত্ৰত বহুখিনি কম। আনহাতে ভাৰতে ৰপ্তানি কৰা মুঠ সামগ্ৰীৰ ১৮ শতাংশ আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰলৈ ৰপ্তানি কৰা হয়। ইয়াৰে ১৬ শতাংশই অট'ম'বাইল আৰু ইলেকট্ৰনিক্স সামগ্ৰী। ভাৰতৰ মুঠ ৰপ্তানি মূল্য ৪৩৭০০ কোটি মাৰ্কিন ডলাৰৰ ৭৮০০ কোটি ডলাৰ ৰপ্তানি আমেৰিকালৈ হয়। ইয়াৰে আকৌ মাত্ৰ ১২০০ কোটি ডলাৰ সামগ্ৰী এই দুটা খণ্ডৰ। সদ্যহতে অট'ম'বাইল আৰু ভেযজ খণ্ডক প্ৰতিশুল্কৰ পৰা ৰেহাই দিয়া হৈছে। তদুপৰি ভাৰত আৰু আমেৰিকাৰ মাজত দ্বিপাক্ষিক বাণিজ্য চুক্তিৰ আলোচনা চলি আছে।

সেই দিশৰ পৰা ভাৰতৰ ওপৰত আমেৰিকাৰ ২৬ শতাংশ শুল্কৰ প্ৰভাৱ সদ্যহতে বিশেষ প্ৰভাৱ নপৰিব বুলিয়েই বিশেষজ্ঞসকলে প্ৰকাশ কৰিছে। ইপিনে এছিয়াৰ বেছিভাগ দেশতে আমেৰিকাৰ অত্যধিক শুল্কই সৃষ্টি কৰা পৰিস্থিতিৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত সেইবোৰ দেশত খোপনি পোতা বৃহৎ উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠানসমূহে কম প্ৰত্যাহ্বানপূৰ্ণ আৰু সুচল বাণিজ্যৰ বাবে ভাৰতক উৎপাদনৰ কেন্দ্ৰ হিচাপে গ্ৰহণ কৰাৰ সম্ভাৱনা নথকা নহয়। আনহাতে এই বাণিজ্য যুদ্ধৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ ভুক্তভোগী চীনেও পূৰ্বৰ বৈৰিত্য ত্যাগ কৰি ভাৰতৰ সৈতে এৰা-ধৰাৰ মাজেৰে বাণিজ্য চুক্তি কৰিবলৈ আগ্ৰহ প্ৰকাশ কৰিছে। অৱশ্যে ইউৰোপীয় সংঘৰ তুলনাত ভাৰতৰ ওপৰত আৰোপিত আমেৰিকাৰ শুল্ক অধিক হোৱাৰ লগতে উৎপাদনৰ আন্তঃগাঁথনিৰ ক্ষেত্ৰত চীন আৰু ইউৰোপীয় সংঘতকৈ ভাৰত এতিয়াও বহুখিনি পিছ পৰি থকাৰ বাবে বৃহৎ উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠানসমূহক পোনচাটেই ৰঙা দলিচা পাৰি দিয়াটো সহজ নহ'ব। ইউৰোপৰ বিভিন্ন দেশৰ প্ৰতিও তেনে বাণিজ্য গোষ্ঠীসমূহ আকৰ্ষিত হোৱাৰ সম্ভাৱনা থাকিব। এনে এক সন্ধিক্ষণত আমেৰিকাৰ উপৰাষ্ট্ৰপতিৰ ভাৰত আগমনে দেশ দুখনৰ মাজৰ বাণিজ্য সম্পৰ্কই নতুন গতি লাভ কৰাৰ সম্ভাৱনা প্ৰকট কৰিছে।

ট্ৰাম্পৰ এই কঠোৰ শুল্ক নীতিয়ে আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰক ক্ষতি কৰিব বুলি বহু অৰ্থনীতিবিদে আশংকা প্ৰকাশ কৰিছে। ইয়াৰ ফলত বিশ্ব অৰ্থনীতি ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱাৰ লগতে মন্দাৱস্থাৰো (recession) সৃষ্টি হ'ব পাৰে বুলি বহু অৰ্থনীতিবিদে মত প্ৰকাশ কৰিছে। ট্ৰাম্পৰ শুল্ক নীতিয়ে বিশ্বৰ অৰ্থব্যৱস্থা অস্থিৰ কৰি ৰাখিছে যদিও অদূৰ ভৱিষ্যতে ইয়াৰ প্ৰভাৱ কি হ'ব সেয়া সময়েহে ক'ব। ❖

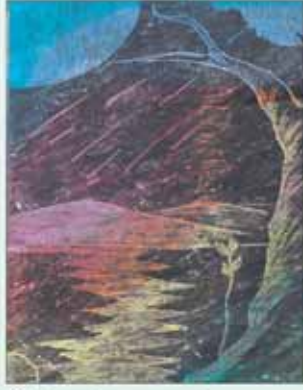
কুইজৰ উত্তৰসমূহ

১। সুদক্ষিণা শৰ্মা ২। গগনা ৩। অসম ৰাজ্যিক সংগ্ৰহালয় ৪। টাইম ৫। মিখাইল গৰ্বাচেভ ৬। বৰুণ চক্ৰৱৰ্তী ৭। ৱাকফ ৮। এছিয়াৰ প্ৰথমখন 'সেউজ গাঁও' (green village) ৯। ছ'ফিয়া । (ৰাজধানী চহৰ) ১০। মহাত্মা গান্ধী (চলচ্চিত্ৰখন 'গান্ধী') ১১। বিৰাট কোহলী আৰু ৰোহিত শৰ্মা ১২। হৃদ, নদী, পুখুৰী, নিজৰা আদিৰ বিষয়ে কৰা অধ্যয়ন (study of inland waters) ১৩। প্ৰথম প্ৰতিশ্ৰুতি ১৪। দিগন্ত ভাৰতী ১৫। দীপক চহৰ ❖

শিক্ষার্থীয়ে অঁকা ছবি

প্রতিমান ডেকা, সপ্তম ঘ

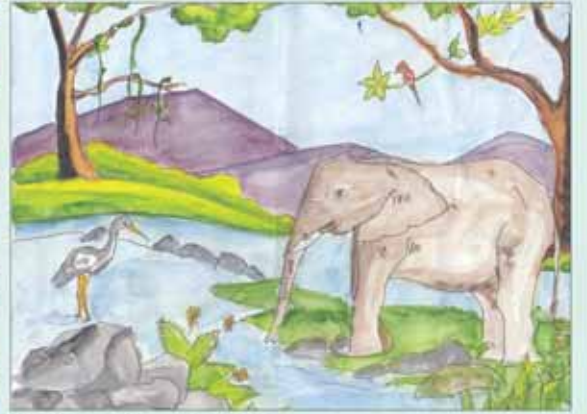
সীমান্ত দাস, নবম গ

বাগ প্রীতম পবাসব, পঞ্চম ক

মাধুর্যা ডেকা, ষষ্ঠ ঘ

উজ্জীবন তালুকদার, সপ্তম ঘ

গুভাংকব শইকীয়া, ষষ্ঠ খ

নিষ্ঠাপ্রিয়া কুমারী, ষষ্ঠ খ

অসমৰ বিভিন্ন মঠ-মন্দিৰ, দৌল-দেৱালয়

উমানন্দ মন্দিৰ, গুৱাহাটী

দৌল গোবিন্দ মন্দিৰ, উত্তৰ গুৱাহাটী

মহামায়া মন্দিৰ, ধুবুৰী

কেদাৰ মন্দিৰ, হাজো

মহাভৈৰৱ মন্দিৰ, তেজপুৰ

হয়গ্ৰীৱ মাধৱ মন্দিৰ, হাজো